

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

«Διορθόδοξος Σύνδεσμος Πρωτοβουλιῶν Γονέων»
ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδοῦλου

Ἰδρυτής: π. Ἀντώνιος Ἀλεβιζόπουλος (†)

ΕΚΔΟΤΗΣ:

Πρωτ. Κυριακὸς Τσουρὸς, Ἀρχ. Χριστοφόρος Τσιάνκκας, Ἀρχ. Βαρνάβας Λαμπρόπουλος,
Ἀρχ. Χρυσόστομος Μαϊδώνης, Μοναχὸς Ἀρσένιος Βλαγκόφτης, Ἀθανάσιος Νεοφώτιστος

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:

Πρωτ. Κυριακὸς Τσουρὸς, Ἰασίου 1, Ἀθήνα

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

Μητροπολίτης Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης κ. Μελέτιος – Μητροπολίτης Νευροκοπίου-Βουλγαρίας κ. Ναθαναὴλ – Ἀρχιεπίσκοπος Πράγας κ.
Χριστοφόρος – Πρωτ. Κυριακὸς Τσουρὸς, Ἀθήνα – Ἀρχ. Varsanufios-Bazyli Doroszkiewicz, Βαρσοβία, Πολωνία –
Ἀρχ. Χριστοφόρος Τσιάνκκας, Λεμεσὸς, Κύπρος – Ἀρχ. Βαρνάβας Λαμπρόπουλος, Πρέβεζα – Ἀρχ. Παῦλος Ἰωάννου, Χαλκίς –
Μοναχὸς Ἀρσένιος Βλαγκόφτης, Κασσανδρεία – καθ. Alexander Dvorkin, Μόσχα – Δρ. Γεώργιος Κρίπτας, Ἀθήνα –
Ἀθανάσιος Νεοφώτιστος, Ἀθήνα

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ:

Πρωτ. Κυριακὸς Τσουρὸς – Ἀρχ. Χριστοφόρος Τσιάνκκας – Μον. Ἀρσένιος Βλαγκόφτης –
π. Πέτρος Πανταξής – Ἀθανάσιος Νεοφώτιστος – Ἰωάννης Μηλιώνης

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ:

«Πανελλήνια Ἐνωση Γονέων γιὰ τὴν Προστασία τοῦ Ἑλληνορθόδοξου Πολιτισμοῦ, τῆς Οἰκογενείας καὶ τοῦ Ἀτόμου» (ΠΕΓ)
Ταχ. Διεύθυνση: Τ.Θ. 60120, 153 43 Ἁγία Παρασκευὴ Ἀττικῆς. Τηλ.: 210 6082271 Fax: 210 6082219, <http://www.ppu.gr>

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ: Γρηγόρης Μορόγιαννης, Λεωφόρος Δημοκρατίας 255, Ἀχαρνάι, τηλ. 210 2318397

DIALOGOS

FOUNDER

Father Antonios Alevizopoulos (†)

OWNER

Inter-Orthodox Union of Parents' Initiatives, under the auspices of His Beatitude, Christodoulos, Archbishop of Athens and all Greece

DIRECTOR

Rev. Kyriakos Tsouros, P.O. Box 60120 - 153 43 Aghia Paraskevi, Athens

Ὁ ΔΙΑΛΟΓΟΣ κυκλοφορεῖ καὶ ἀποστέλλεται ΔΩΡΕΑΝ.

Εἴμεθα πάντοτε ἐκτεθειμένοι στὴν «τρομοκρατία» μηνύσεων νεοφανῶν αἱρέσεων
πού δὲν θέλουν ἀντικειμενικὴ ἐνημέρωση περὶ αὐτῶν.

Παράλληλα, στό μέτρο τοῦ δυνατοῦ, παρέχουμε βοήθεια σέ θύματα νεοφανῶν αἱρέσεων.

Γιὰ νά μπορέσουμε νά συνεχίσουμε τὴν ἐργασία μας,
μᾶς εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαία ἡ ἠθικὴ καὶ ὑλικὴ συμβολή σας.

Προαιρετικὲς εἰσφορὲς γιὰ τὴ συνέχιση τῆς ἐργασίας μας
γίνονται μέ εὐγνωμοσύνη δεκτὲς μέ ταχυδρομικὴ ἐπιταγή

(ΠΕΓ Μεσογείων 429, 153 43 Ἁγία Παρασκευὴ Ἀττικῆς) ἢ μέ τραπεζικὴ ἐπιταγή
(ΠΕΓ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, ὑποκατάστημα Ἁγίας Παρασκευῆς, Ἀριθ. Λογ. 180/296004-44)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<p>«Τό νόημα τῆς ζωῆς μας», τοῦ π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου (†) . . . . . 2</p> <p>«Ἡ ἀντιμετώπιση τῆς μαγείας ἀπό τήν Ἐκκλησία», μέρος β΄, τοῦ Ἀρχιμ. π. Βαρνάβα Λαμπρόπουλου 5</p> <p>«Τό φαινόμενο τῆς Νεοειδωλολατρίας», τοῦ π. Γεωργ. Μεταλληνοῦ . . . . . 8</p> <p>«Παραχαράξεις καί διαστρεβλώσεις στόν αἰρετικό λόγο», τοῦ π. Βασιλείου Γεωργόπουλου . . . . . 9</p> <p>«Ἡ συμβολή τῆς Ἐκκλησίας στήν ἐπιβίωση τοῦ ἔθνους», β΄ μέρος, τοῦ κ. Κωνσταντίνου Χολέβα 11</p> <p>«Ἄρθρο 1-51» ἢ «Χορεύοντας μέ τούς λύκους», τοῦ κ. Ἀθανασίου Νεοφωτίστου . . . . . 13</p> <p>«Μίλτον Τζ. Χένσελ», τῆς κ. Ἄννας Μπουρδάκου . . 16</p> <p>«Οἱ “ἰνστρούχτορες” τῆς Νέας Ἐποχῆς», α΄ μέρος, τῆς κ. Δάφνης Βαρδιτσιώτη . . . . . 18</p> <p>«Ναζισμός καί Σαηεντόλοτζυ. Παράλληλοι ἀποκριφιστικοί καί ρατσιστικοί δρόμοι», τοῦ κ. Ἀντωνίου Μπρσονακούδη . . . . . 21</p> <p>«Ἐπιστολή πρὸς αἰρετικό», γ΄ μέρος, τοῦ Ὁσ. Θεοφάνους τοῦ Ἐγγλείστου . . . . . 24</p> <p>«Ὁ ἀκραῖος Σατανισμός ξαναχτυπᾷ. “DIMMU BORGIR”», εἰδικοῦ συνεργάτη τῆς Π.Ε.Γ. . . . . 27</p>	<p>Εἰδήσεις - Σχόλια</p> <p>Ἡ «ἀνοχή» . . . . . 32</p> <p>Ἡ «Ἑλληνική νύχτα τῶν Κρυστάλλων» . . . . . 32</p> <p>Καί μιά μαρτυρία αὐτόπτου μάρτυρος . . . . . 34</p> <p>...μαρτυρία αὐτόπτου... (συνέχεια α΄) . . . . . 35</p> <p>...μαρτυρία αὐτόπτου... (συνέχεια β΄) . . . . . 37</p> <p>Κινήματα . . . . . 38</p> <p>Ὁ Ἰατρικός Σύλλογος . . . . . 39</p> <p>Βραβεῖο στή “μαμά” τοῦ Πότερ . . . . . 40</p> <p>Περί ξενομανίας . . . . . 41</p> <p>Ἡ ψυχαγωγία (;) τοῦ παιδιοῦ καί τοῦ νέου . . . 41</p> <p>Dungeons & Dragons . . . . . 43</p> <p>Παιχνίδια ρόλων. R.P.G. Τί εἶναι τό Dungeons & Dragons (D & D) καί τά ὅμοια παιχνίδια; . 44</p> <p>Παιχνίδια ρόλων. R.P.G. Ἡ στάση τῶν Χριστιανῶν Γονέων στίς Η.Π.Α. καί τό ἐξωτερικό . . . . . 45</p> <p>Ἐπιστολές</p> <p>Ἐπιστολή πρὸς Τεχνοεκδοτική . . . . . 47</p> <p>Ἐπιστολή πρὸς Βιβλιοπωλεῖα Κόσμος/Φλωρᾶ . . 47</p>
---	--

TABLE OF CONTENTS

<p><i>The meaning of our lives,</i> by father Antonios Alevisopoulos . . . . . 2</p> <p><i>Dealing with witchcraft, Part II,</i> by Archimandrite Varnavas Lambropoulos . . . . . 5</p> <p><i>The Neo-paganism phenomenon,</i> by father Georgios Metallinos . . . . . 8</p> <p><i>Forgery and distortion on heretic word</i> by father Vassilios Georgopoulos . . . . . 9</p> <p><i>The contribution of the Church in the survival of the Nation, Part II,</i> by mr. Constantine Holevas . . . . . 11</p> <p><i>“Clause 7-51” or “Dancing with the wolves”,</i> by mr. Athanasios Neophotistos . . . . . 13</p> <p><i>Milton J. Hensel,</i> by mrs. Anna Bourdakou . . . . . 16</p> <p><i>The New Age instructors, Part I,</i> by mrs. Daphne Varvitsioti . . . . . 18</p> <p><i>Nazism and Scientology. Parallel occultistic and racist ways,</i> by mr. Antonios Bosnacoudis . . . 21</p> <p><i>Letter to a heretic, Part III,</i> by St. Theophanes the Recluse . . . . . 24</p> <p><i>Extreme Satanism hits again: “DIMMU BORGIR”,</i> by a special collaborator of P.P.U. . . . . 27</p>	<p>News-Comments</p> <p>Tolerance . . . . . 32</p> <p>Greek night of Crystals . . . . . 32</p> <p>And an eyewitness' account . . . . . 34</p> <p>Eyewitness account (cont. a) . . . . . 35</p> <p>Eyewitness account (cont. b) . . . . . 37</p> <p>Movements . . . . . 38</p> <p>Medical Association . . . . . 39</p> <p>Award to Potter's “mother” . . . . . 40</p> <p>About “Xenomania” . . . . . 41</p> <p>Child and young person's entertainment (?) . . . . . 41</p> <p>Dungeons and Dragons . . . . . 43</p> <p>Role playing games. R.P.G. What Dungeons and Dragons (D & D) and related games are . . . . . 44</p> <p>Role playing games. R.P.G. Christian parent's position in U.S.A. and abroad . . . . . 45</p> <p>Letters</p> <p>Letter to Technoekdotiki . . . . . 47</p> <p>Letter to Cosmos/Floras Bookstores . . . . . 47</p>
---	--

ΤΟ ΝΟΗΜΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΑΣ

του π. Αντωνίου Αλεβιζοπούλου (†)*

Γιά τό σύγχρονο άνθρωπο τίθενται βασικά έρωτήματα, πού αναφέρονται στην ίδια του την ύπαρξη: από πού έρχομαι; πού πηγαίνω; Σ' αυτά τά έρωτήματα προσπαθήσαμε νά δώσουμε απάντηση στό φώς της Όρθοδοξίας.

Ό άνθρωπος δέν είναι άναρχος· έχει αρχή. Δέν μπορεί νά δώσει ό ίδιος βαθύτερο νόημα στή ζωή. Αυτό τό προσδιορίζει ό Δημιουργός του. Η αρχή του ανθρώπου βρίσκεται στή βούληση του Θεού· όχι στή φύση Του. Δέν είναι "προβολή" ή "έκροή" μιās κάποιας υπερβατικής Αρχής, αλλά καρπός της Θείας βουλής και της θεϊκής αγάπης· δέν είναι άποτέλεσμα "ανάγκης" στή ζωή του Θεού, αλλά άποτέλεσμα έλευθερίας.

Η ύπαρξιακή ταυτότητα του ανθρώπου εκφράζεται μέ τόν όρο "κατ' εικόνα Θεού". Τό αρχέτυπο του ανθρώπου είναι ό Τριαδικός Θεός, πού είναι κοινωνία προσώπων, ένότητα, άρμονία, αγάπη. Γι' αυτό και ό άνθρωπος, τό "κατ' εικόνα" του Τριαδικού Θεού, ήταν από τή φύση του κοινωνία και αγάπη. Μπορούσε νά αναπτύξει διαπροσωπικές σχέσεις αγάπης, κατά "μετοχή" στή θεία αγάπη και νά αποκτήσει άφθαρσία και άθανασία, φθάνοντας μέ τή χάρη του Θεού στό "καθ' όμοίωσιν", θέτοντας τή σφραγίδα της δικής του προαίρεσης στό "κατ' εικόνα". Τότε ή αγάπη του Θεού θά ήταν και δική του έπιλογή.

Αυτή ή άμοιβαία αγάπη μεταξύ του Θεού και του ανθρώπου θά οδηγούσε τόν άνθρωπο στό ξεπέραςμα της κτιστής του πραγματικότητας, στην αιώνια "θεωρία" του προσώπου του Θεού, δηλαδή στή ζωή σύμφωνα μέ τό σχέδιο του Θεού, πού έναρμονίζεται μέ τήν ίδια τή φύση του ανθρώπου, όπως βγήκε από τά χέρια του Δημιουργού.

Η θέση του ανθρώπου στή Δημιουργία ήταν θέση ευθύνης και αγάπης· μπορούσε νά κάνει χρήση της Δημιουργίας, όμως όχι κατάχρηση· τάχθηκε νά τήν φυλάσσει και νά τήν εργάζεται. Έχοντας ό ίδιος κέντρο αναφοράς και κεφαλή τόν Θεό, μπορούσε νά είναι κέντρο ένότητας και άρμονίας ολοκληρωτής της δημιουργίας, ή όποία βάδιζε μαζί μέ τόν άνθρωπο προς τήν άφθαρσία, ώστε νά αποτελέσει τόν κατάλληλο "τόπο", στον όποιο θά ζούσε ό άφθαρτος και άθάνατος άνθρωπος.

Τό "αρχέτυπο" του Άθρώπου ήταν ό Τριαδικός Θεός πού είναι κοινωνία προσώπων και έπομένως ένότητα, άρμονία, αγάπη. Η Θεία Φύση είναι μία και μεταδίδεται από τή μία Αρχή και Πηγή τόν Πατέρα, στά δύο άλλα πρόσωπα, στον Υίο και στό Άγιο Πνεύμα.

Ό άνθρωπος πλάστηκε σαν κοινωνία προσώπων, σαν μία φύση μέ πολλές ύποστάσεις, γιατί μέσα στον ένα άνθρωπο, τόν Άδάμ βρίσκονταν όλόκληρη ή ανθρωπότητα, όχι μόνον ή Εύα. Ό Θεός δέν έπλασε επί μέρους άτομα, αλλά μία ενιαία ανθρωπινή φύση, πού μεταδίδεται σε μύριες ύποστάσεις, σε αναρίθμητα ανθρώπινα πλάσματα.

Όλόκληρος ή δημιουργία του Θεού ήταν "καλή λίαν", υπήρχε σ' αυτή ένα βαθύτερο νόημα, ή άφθαρσία και ή άθανασία, ή αιώνια προσωπική κοινωνία αγάπης μετά του Δημιουργού, ή όποια ταυτίζεται μέ τήν αιώνια ζωή και τήν αιώνια μακαριότητα.

Όμως ή αγάπη προϋποθέτει τήν έλευθερία· χωρίς έλευθερία δέν μπορεί νά υπάρξει αγάπη. Γι' αυτό και ό Θεός πρόσφερε στον άνθρωπο τήν έλευθερία για νά μπορεί νά αναπτύξει διαπροσωπικές σχέσεις αγάπης και νά διώσει τήν ένότητα και φύση μέ τούς άλλους ανθρώπους-πρόσωπα. Και νά αναπτύξει αγαπητική σχέση και μέ τό Δημιουργό του. Ό Θεός επέτρεψε στον άνθρωπο τήν δυνατότητα νά του στρέψει τήν πλάτη και δέν ήθέλησε, για νά άποφευχθεί ένα τέτοιο ένδεχόμενο νά δημιουργήσει κατώτερα όντα.

Γιά νά μπορέσει ό άνθρωπος νά αναπτύξει τήν αγάπη του "έν έλευθερία" ό Θεός του έδωσε "νόμο" και ταυτόχρονα τόν προειδοποίησε για τίς συνέπειες της παραβάσεως αυτού του νόμου. Ό άνθρωπος αυτοπροαίρετα άρνήθηκε νά βαδίσει τό δρόμο πού είχε χαράξει γι' αυτόν ό Θεός και προτίμησε τό δρόμο πού του υπέδειξε ό Δράκοντας, μέ άποτέλεσμα νά απορρίψει τό Θεό σαν κέντρο αναφοράς· νά τόν αντικαταστήσει μέ τόν έαυτό του, δηλαδή νά αυτονομηθεί. Έτσι κλείστηκε αυτοερωτικά στον έαυτό του και μεταβλήθηκε σε έγωιστικό όν, εγκαταλείποντας έντελώς τή θέση ευθύνης για τή λοιπή δημιουργία.

Ό Θεός, από φιλανθρωπία, για νά μήν άμαρτάνει ό άνθρωπος αιώνια και για νά έχει ένα δραστικό μέσο παιδαγωγίας, έδωσε τό θάνατο, χωρίς όμως νά άφαιρέσει τό πολύτιμο δώρο της έλευθερίας.

* Απόσπασμα από τό βιβλίο του «Τό νόημα της ζωής στό φώς της Όρθοδοξίας».

Ὁ Θεός ἐπέτρεψε καί στή λοιπή κτίση νά προσαρμοσθεῖ στή νέα κατάσταση τοῦ ἀνθρώπου ὄχι μόνο σάν ἀποτέλεσμα τῶν ἐπιλογῶν τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλά καί σάν πρόσθετη παιδαγωγία. Ἔτσι δημιουργήθηκε τό λεγόμενο "φυσικό κακό", πού παίρνει στή ζωή μας διάφορες μορφές.

Ὅμως οἱ καταστάσεις αὐτές στή ζωή τοῦ ἀνθρώπου δέν εἶναι οἱ τελικές. Ὁ Θεός εἶναι καί μένει Πατέρας πού δέν διαγράφει ποτέ τά παιδιά του, καί ἀπό τό δικό του μέρος, κάνει ὅ,τι πρέπει γιά νά συγκεντρώσει ξανά τά διεσκορπισμένα παιδιά Του. Ὅμως ὁ Θεός δέν ἐπιθυμεῖ μέ κανένα τρόπο νά ἐκδιᾶσει τήν ἀγάπη τοῦ ἀνθρώπου καί ἡ ἐπιστροφή του περνᾶει μέσα ἀπό τή δική του προσωπική προαίρεση.

Ἦδη ἀπό τήν ἡμέρα τῆς πτώσεως ὁ Θεός δέν ἄφησε τόν ἄνθρωπο νά βαδίζει στό σκοτάδι τῆς ἀπογνώσεως χωρίς ἐλπίδα.

Σάν στοργικός Πατέρας χρησιμοποίησε σκληρά παιδαγωγικά μέτρα. Ἐδιώξε τά παιδιά του ἀπό τό πατρικό σπίτι καί δέν παράλειψε νά τοποθετήσει τά Χερουδεῖμ καί τήν "φλογίνην ρομφαία", νά φυλάσσουν τό δρόμο πρὸς τό "ξύλο τῆς ζωῆς". Ταυτόχρονα ὁ Θεός βεβαίωσε τόν ἄνθρωπο πὼς μπορεῖ νά ὑπολογίζει στήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, πὼς ὑπάρχει ἓνα πατρικό σχέδιο, πού προβλέπει τήν τελική συντριβή τοῦ Δράκοντος καί τήν ἐλευθερία τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ.

Τότε ἄρχισε μία μεγάλη περίοδος προετοιμασίας γιά τήν ἐπαναφορά τοῦ ἀνθρώπου, πού ἀποδήμησε ἀπό τή χάρη τοῦ Θεοῦ.

Οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἀδάμ, σάν προερχόμενοι ἀπό τήν ἄρρωστη "ρίζα", εἶχαν ἀνάγκη ἀπό νέο γενάρχη, ἀπό μία νέα "ρίζα", γιά νά "ἀναπλαστοῦν" καί νά "ἀναγεννηθοῦν". Αὐτός ὁ νέος Ἀδάμ ἦταν ὁ Χριστός, πού ἐγεννήθη ὡς ἄνθρωπος χωρίς νά κατάγεται ἀπό τόν πρῶτο Ἀδάμ. Μέ τή σάρκωσή Του "προσέλαβε" τόν πεσμένο ἄνθρωπο, μέ τόν θάνατό Του "συνάντησε" τόν τελευταῖο ἐχθρό τοῦ ἀνθρώπου, τό θάνατο καί τόν συνέτριψε, μέ τήν ἀνάστασή του χάρισε τήν ἀθανασία καί ἀφθαρσία καί μέ τήν ἀνάληψή Του ἀνύψωσε τό "πρόσλημμα" μέχρι τή δόξα τοῦ Θεοῦ Πατρός.

Στό πρόσωπο τοῦ Θεοανθρώπου Χριστοῦ ἀποκαταστάθηκε ἡ κοινωνία μεταξύ Θεοῦ καί ἀνθρώπων καί ἡ ἀνθρωπότητα συγκροτήθηκε καί πάλι σέ ἓνα σῶμα, σάν "σᾶρξ ἐκ τῆς σαρκός του καί ὅστον ἐκ τῶν ὀστέων του". Σ' αὐτό τό νέο σῶμα, κεφαλή εἶναι ὁ Χριστός καί οἱ πιστοί "μέλη". Ἔτσι πραγματοποιήθηκε ἡ προφητεία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης: "Κύριος ἐκτίσέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ εἰς ἔργα αὐτοῦ" (Παροιμ. ἡ' 22).

Ὁ πεσμένος ἄνθρωπος μπορεῖ πλέον νά βαδίσει αὐτή τή "νέα ὁδὸ", μέ ἀποτέλεσμα νά ἐλευθερωθεῖ ἀπὸ τή δουλεία τοῦ θανάτου καί τῆς φθορᾶς καί νά ὀδηγήσει καί ὀλόκληρη τή δημιουργία στήν ἐλευθερία τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ, στήν ἀφθαρσία καί τήν ἀθανασία.

Ὁ Θεός ἔπλασε τόν ἄνθρωπο ἀπὸ χῶμα καί Πνεῦμα "εἰς ψυχὴν ζῶσαν". Ὁ ἴδιος τώρα ἀναπλάσσει τόν ἄνθρωπο μέ νερό καί πνεῦμα. Τό Χριστιανικό βάπτισμα εἶναι ὁ τρόπος ἀναγεννήσεως, σύμφωνα μέ τή θεία βουλή τοῦ Θεοῦ. Ὅμως καί πάλι ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου δέν συντελεῖται μέ αὐτόματες διαδικασίες, γιατί καί πάλι ὁ ἄνθρωπος καλεῖται νά δεχθεῖ τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καί νά ἀνταποκριθεῖ σ' αὐτήν μέ τή δική του ἀγάπη. Γι' αὐτό καί μετὰ τήν ἀναγέννηση εἰσέρχεται σέ πνευματικὴ παλαιστρα. Σ' αὐτόν τόν πνευματικὸ ἀγῶνα ὁ ἄνθρωπος πρέπει νά προσέξει τρεῖς παράγοντες!

Τόν θεῖο παράγοντα. Ὁ ἄνθρωπος πρέπει νά ἀποβλέπει γιά σωτηρία στὸν Θεό καί νά ἐγκαταλείψει κάθε σκέψη καί τάση αὐτονομίας. Ἡ σωτηρία δέν δρισκεται "ἐντός", ἀλλὰ ἔξω ἀπὸ τόν ἄνθρωπο καί εἶναι δῶρο τοῦ Θεοῦ Πατέρα.

Γιά τή σωτηρία δέν ἀρκεῖ ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ. Γιατί αὐτή πρέπει νά γίνει ἀποδεκτὴ ἀπὸ τήν ἐλεύθερη προαίρεση τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτό γίνεται ὅταν ὁ ἄνθρωπος μέ τή θέλησή του ἐγκαταλείπει τήν αὐτονομία καί ταυτίζει τό θέλημά του μέ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ. Βαδίζει δηλαδή τό δρόμο τῆς σωτηρίας πού ὁ Θεός ἄνοιξε γι' αὐτόν καί δέν ἐπιδιώκει τήν αὐτοσωτηρία.

Ἐνα τρίτο σημεῖο πού πρέπει νά προσέξει ὁ ἄνθρωπος στήν πορεία τῆς ἐπανόδου του στὸν "Πατρικό οἶκο", εἶναι τό δαιμονικό στοιχεῖο. Ὁ ἀρχαῖος "ὄφις" δέν ἔχει πλέον ἐξουσία πάνω στὸν ἄνθρωπο, γιατί μέ τήν ἐνανθρώπιση τοῦ Χριστοῦ καί ἰδιαίτερα μέ τήν σταύρωση καί τήν ἀνάστασή Του συνέτριψε τόν Δράκοντα, τοῦ ἀφαίρεσε τά "ὑπάρχοντα", δηλαδή ἐλευθέρωσε τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τήν ἁμαρτία καί "ἔδεσε" τόν ἐχθρό γιά "χίλια χρόνια", μέχρι τῆς Δευτέρας Του ἔλευση. Ὅμως καί σ' αὐτό τό διάστημα ὁ Σατανᾶς προσπαθεῖ νά ἐπηρεάσει τόν ἄνθρωπο ἀπὸ τά ἔξω μέ λογισμούς καί προσπαθεῖ νά κερδίσει τή συνεργασία τῶν αἰσθήσεων τοῦ ἀνθρώπου γιά νά δημιουργήσει τά πάθη καί νά καταλάβει καί πάλι τό χαμένο ἔδαφος.

Μέ τήν ἄσκηση τῶν σωματικῶν καί τῶν ψυχικῶν ἀρετῶν ὁ ἄνθρωπος ἐλευθερώνεται ἀπὸ τά πάθη, ἐξουδετερώνει τίς προσβολές τοῦ Δράκοντα καί γίνεται ἄξιο δοχεῖο τῆς χάρις τοῦ Θεοῦ. Αὐτή ἡ χάρη, πού ἐνεργοποιεῖται στὰ πλαίσια τῆς Ἐκκλησιαστικῆς

ζωής, δηλαδή της ζωής του σώματος του Χριστού, οδηγεί τον άνθρωπο στην εμπειρία της παρουσίας του Θεού, στην αληθινή θεγνωσία.

“Όμως η “γνώση” αυτή είναι τώρα μερική όταν όμως έλθει το “τέλειον”, κατά τη δεύτερα παρουσία του Κυρίου, τότε το “μερικό” θα καταργηθεί.

“Όποιος ακολουθήσε το δρόμο της αυτονομίας και προτίμησε να ζει γυμνός από τη χάρη του Θεού, σκεπάζοντας τη γυμνότητά του με “φύλλα συκής”, αυτός κατέστρεψε μέσα του κάθε δυνατότητα κοινωνίας και αγάπης και κατεδίκασε τον εαυτό του σε αιώνια απομόνωση και σε αιώνια κόλαση. Γι’ αυτόν η δόξα του προσώπου του Θεού δεν θα είναι πλέον ευφροσύνη, αλλά αιώνια βάσανος, γέεννα του πυρός και του θείου. “Όποιος όμως ανταποκρίθηκε στην αγάπη του Θεού, γι’ αυτόν η δόξα του προσώπου του Κυρίου, θα είναι αιώνια ευφροσύνη. Αυτός θα αποκτήσει “έξουσιαν επί τό ξύλον της ζωής” και θα εισέλθει από τις πύλες εις την “Πόλιν”, ενώ οι “κύνες και οι φαρμακοί και πᾶς ὁ φιλῶν και ποιῶν ψεῦδος” θα μείνει “έξω” (Αποκ. κβ’ 14-15).

“Ένα θαυμάσιο μέλλον διαγράφεται λοιπόν μπροστά μας: ὁ δρόμος του Χριστού είναι ὁ δρόμος της ἐλευθερίας του ἀνθρώπου και ὀλοκλήρου της κτίσεως ἀπό τη δουλεία της φθορᾶς και του θανάτου, ὁ δρόμος της ἀφθαρσίας, της ἀθανασίας και της αἰώνιας ἀγάπης. Δέν είναι ἀπλῶς ἡ ἐπάνοδος του ἀνθρώπου στό σημεῖο ἀπό τό ὄποιο ξεκίνησε, ἀλλά ἡ ἐκπλήρωση του σκοποῦ της δημιουργίας, μέ βάση τήν “οἰκονομία του μυστηρίου του ἀποκεκρυμμένου ἀπό τῶν αἰώνων ἐν τῷ Θεῷ τῷ τά πάντα κτίσαντι διά Ἰησοῦ Χριστοῦ”. Αὐτός ὁ σκοπός πραγματοποιήθηκε σύμφωνα μέ τό προαιώνιο σχέδιο του Θεοῦ “ἐν

Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν”, διά του ὀποίου ἔχουμε τήν παρησίαν” νά προσερχόμαστε “διά της πίστεως εις Αὐτόν” (Έφεσ. γ’ 8-12). Γι’ αὐτό και ἡ προσδοκία τῶν πιστῶν και ὀλοκλήρου της κτίσεως είναι ἡ Δευτέρα παρουσία του Κυρίου. “Και τό πνεῦμα και ἡ νύμφη λέγουσιν” ἔρχου. Και ὁ ἀκούων εἰπάτω” ἔρχου και ὁ διψῶν ἐρχέσθω, και ὁ θέλων λαβέτω ὕδωρ ζωής δωρεάν... Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα: ναι ἔρχομαι ταχύ. Ἄμην, ναι ἔρχου, Κύριε Ἰησοῦ” (Αποκ. κβ’ 17-20).

Μέ αὐτή τή νέα πραγματικότητα ἡ ζωή του ἀνθρώπου ἐδῶ στή γῆ ἀποκτᾶ βαθύτερο νόημα. Καλεῖται νά προσαρμόσει τή ζωή του ἐν ὄψει αὐτῆς της πραγματικότητας και νά ἀγρυπνεῖ, θέτοντας αὐτή τή δεβαία ἐλπίδα του στήν ἀνάλογη προτεραιότητα μέσα στή ζωή του. Ὄποιαδήποτε ἄλλη προτεραιότητα στή ζωή μας οδηγεί ἀναγκαστικά σε ὑπαρξιακά ἀδιέξοδα και δέν δίνει ικανοποιητική ἀπάντηση στό ἐρώτημα, ποῖο είναι τό βαθύτερο νόημα στή ζωή μας, μέσα σ’ ἕνα κόσμο, πού σήμερα ἐμφανίζεται χωρίς κανένα σκοπό, χωρίς κανένα νόημα.

Μέσα σ’ αὐτό τόν κόσμο ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἐρχεται νά προσφέρει ἐλπίδα και νά κηρύξει πῶς Κύριος της ἱστορίας είναι ὁ Χριστός, ὁ ὀποῖος θά ἔλθει νά ἀνακαινίσει τόν κόσμο και νά τόν ἐλευθερώσει ἀπό τή δουλεία της φθορᾶς, νά τόν οδηγήσει στήν ἐλευθερία τῶν υἱῶν του Θεοῦ, στήν αἰώνια χαρά της κοινωνίας ἀγάπης μέ τόν Δημιουργό του. Και θά είναι αὐτό βασιλεία αἰώνια, στήν ὀποία θά κυριαρχεῖ ἡ ἀρμονία, γιατί ὁ ἄνθρωπος θά παύσει πλέον νά ζεῖ κλεισμένος στόν εαυτό του και θά διάγει και πάλι μιᾶ ζωή σύμφωνη μέ τήν ἀληθινή του φύση, πού είναι κοινωνία προσώπων, “κατ’ εἰκόνα” του Τριαδικοῦ Θεοῦ.

Ὁ ἐκούσιος χωρισμός ἀπό τόν Θεό λογίζεται σ’ αὐτή τήν ζωή πνευματικός θάνατος, ἐνῶ κατά τήν Δευτέρα παρουσία του Χριστοῦ θά μεταβληθεῖ σε αἰώνιο χωρισμό, σε “δεύτερο θάνατο”. Δέν ὑπάρχει μεγαλύτερη κόλαση ἀπό τή στέρηση της κοινωνίας ἀγάπης μέ τόν Θεό, τήν ὀλοκληρωτική μοναξιά του ἀνθρώπου, τήν τέλεια πνευματική ἀπομόνωση.

Αὐτή ἡ μοναξιά ὀφείλεται στήν ἐπιλογή του ἀνθρώπου. Ὁ Θεός καλεῖ τούς πάντες ὅμως δέν ἐξαναγκάζει κανένα και κανέναν δέν οδηγεῖται στήν κόλαση αὐτῆς της ἀποξένωσης ἀπό τόν Θεό, πού είναι ἡ ζωή, χωρίς τή θέλησή του.

π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου (ἀπό τό βιβλίο του «Τό νόημα της ζωής στό φῶς της Ὁρθοδοξίας», σελ. 393)

ΡΙΖΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΜΑΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ (μέρος 6')

του Ἀρχιμ. π. Βαρνάβα Λαμπρόπουλου

Ὁ Χριστός ἔγινε ἄνθρωπος, ὄχι γιὰ νὰ μᾶς δώσει τὴν δυνατότητα νὰ φορᾶμε φανέλλες μὲ τὴν ξενόγλωσση διακήρυξη NO PROBLEM (ἔστω κι ἂν αὐτό τό problem εἶναι ἡ ἐνόχληση ἢ καὶ ἡ κατάληψη ἀπὸ κάποιο δαιμόνιο), ἀλλὰ γιὰ νὰ μᾶς δώσει τὴν δυνατότητα νὰ γραφεῖ τό ὄνομά μας «ἐν οὐρανοῖς». Αὐτό εἶναι τό πρῶτο ζητούμενο. Καί αὐτό πρέπει νὰ μάθουμε τοὺς πιστοὺς μας πρῶτα νὰ ζητᾶνε. Καί αὐτή εἶναι ἡ πρώτη ἢ μοναδική αἰτία χαρᾶς γιὰ ὅλη τὴν Ἐκκλησία.

Ἄς θυμηθοῦμε ὅτι ὅταν ἐπέστρεψαν οἱ ἑβδομήκοντα μετὰ χαρᾶς λέγοντες: «Κύριε, καί τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου», ὁ Χριστός τοὺς ἀπάντησε: «Ἐν τούτῳ ΜΗ χαίρετε, ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται· χαίρετε δέ ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγράφη ἐν τοῖς οὐρανοῖς».

Καί ἐπειδὴ (ὅπως εἶπαμε) θέλουμε «ἐδῶ καί τώρα» γεγονότα καί ὄχι ἀπλῶς νεφελώδεις ὑποσχέσεις, γι' αὐτό πρέπει νὰ τονίσουμε ὅτι: ἡ ἐγγραφή τῶν ὀνομάτων ἐν οὐρανοῖς δέν εἶναι ἓνα ὠραῖο σχῆμα λόγου πού περιγράφει μεταφορικά κάποια νεφελώδη ἐσχατολογικὴ ἐλπίδα. Ἰσα-ἴσα εἶναι μία ἐδῶ καί τώρα ἔνταξη στό Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας. Δηλαδή, κάτι τό πολύ συγκεκριμένο καί σαφές. Ἐξω ἀπὸ αὐτό τό Ἔνα Σῶμα τῆς Μᾶς Ἐκκλησίας, ὅποιαδήποτε «νίκη» (ἐντὸς εἰσαγωγικῶν) κατὰ τοῦ διαδόλου, ὅποιαδήποτε «ἀπαλλαγὴ» (ἐντὸς εἰσαγωγικῶν) ἀπὸ τὴν ἐξουσία τοῦ διαδόλου εἶναι φιάσκο. Εἶναι μπλόφα. Καί ἀποτελεῖ μεγάλη ἐπιτυχία τοῦ διαδόλου τό νὰ δημιουργήσει στόν ἄνθρωπο τὴν

8) ΨΕΥΔΑΙΣΘΗΣΗ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΑΓΕΙΑ

Στόν βίο τοῦ ἁγίου Ἀνδρέα τοῦ διά Χριστόν σαλοῦ θά ἔχετε διαβάσει γιὰ τὴν περίπτωση τοῦ μάγου Βιργίνιου. Σᾶς θυμίζω μὲ συντομία τό περιστατικό:

Κάποια γυναίκα μαθαίνοντας ὅτι ὁ ἄντρας τῆς τὴν ἀπατάει, κατέφυγε στόν μάγο Βιργίνιο. Ἐκεῖνος τῆς ὑποσχέθηκε νὰ τὴν βοηθήσει. Καί ἀποκαλύπτοντάς τῆς κάποιες ἁμαρτίες τῆς, ἐνίσχυσε τὴν πίστη τῆς πρὸς αὐτόν. Μετὰ ὁ μάγος πῆγε σπῆτι τῆς, ζήτησε λάδι καί νερό, τὰ ἔβαλε σέ ἓνα καντήλι, πήρε μιά λαμπάδα, ἄναψε τό καντήλι καί τό ἔβαλε μπροστά στίς εἰκόνας. Ὅλα τὰ ἔκανε μὲ φαινομενικὴ εὐλάβεια. Τέλος πήρε μιά ζώνη, κάτι ψιθύρισε, ἔκανε

τέσσερεις κόμπους καί τὴν ἔδωσε στήν γυναίκα νὰ τὴν φορᾶει κατάσαρκα.

Ἀποτέλεσμα; Ἄμεσο καί ἐντυπωσιακό! Ὁ ἄντρας τῆς σταμάτησε τίς ἐξωσυζυγικὲς σχέσεις καί ἔγινε ὑποδειγματικός σύζυγος. Τό πρόβλημα λύθηκε. Ὅλα φαινόταν ὅτι πῆγαιναν καλά. Μέχρι πού ἡ πλανημένη γυναίκα ἄρχισε νὰ δέχεται σφοδρὲς δαιμονικὲς ἐπιθέσεις κυρίως τὴν νύχτα. Τό πονηρὸ πνεῦμα ζητοῦσε τὴν ἀνταμοιβή του, ἐφ' ὅσον ἐκεῖνη πρώτη κατέφυγε σ' αὐτό. Τράβηξε πολλά ἢ ταλαίπωρη γιὰ νὰ καταλάβει ὅτι δαίμονας δαίμονα «οὐκ ἐκβάλλει». Καί ὅτι ἡ συμμόρφωση τοῦ συζύγου τῆς ἦταν φιάσκο τοῦ διαδόλου.

Καί τότε θυμήθηκε ὅτι πρέπει νὰ ἀρχίσει νὰ προσεύχεται καί νὰ νηστεύει. Καί τότε θυμήθηκε νὰ καταφύγει στόν μαθητὴ τοῦ ἁγίου Ἀνδρέα, τόν Ἐπιφάνιο.

Ἄς ἀκούσουμε καί τὴν ἐξήγηση πού ἔδωσε ὁ ἅγιος Ἀνδρέας στόν Ἐπιφάνιο, γιὰ τό πῶς ὁ διάβολος ἀπέκτησε ἐξουσία σ' αὐτὴν τὴν γυναίκα. Οἱ ἅγιοι, κατὰ τόν ἀπόστολο Παῦλο, «τά νοήματα τοῦ διαδόλου οὐκ ἀγνοοῦσι».

Ὁ διάβολος, εἶπε ὁ ἅγιος Ἀνδρέας, συνηθίζει πρῶτα νὰ διώχνει τὴν χάρη τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τοὺς ἄνθρώπους, καί ὕστερα νὰ μπαίνει μέσα τους ἀνεμπόδιστα. Ἡ θεία Χάρη δέν φεύγει ἐπειδὴ φοβᾶται τόν διάβολο, ἀλλὰ ἐπειδὴ ἀποστρέφεται καί σιχαίνεται τὴν δυσωδία τῆς ἁμαρτίας. Ὁ διάβολος δέν ὀδηγεῖ τόν ἄνθρωπο στήν ἁμαρτία τυραννικά. Ἀπλῶς τόν πειράζει, τόν ἐρεθίζει καί τοῦ φέρνει πονηροὺς λογισμοὺς. Ἄν ὁ ἄνθρωπος ὑποχωρήσει στήν σατανικὴ πρόκληση καί πέσει στήν ἁμαρτία, ὁ διάβολος ἀποκτᾶ δικαιώματα ἐπάνω του καί ἡ χάρη φυγαδεύεται.

Κάτι παρόμοιο συνέβη καί μὲ τὴν δυστυχημένην γυναίκα. Τὴν φθόνησε ὁ διάβολος ἐπειδὴ ἦταν εὐσεβής καί σεμνή, καί θέλησε νὰ τὴν ὑποδουλώσει. Χρησιμοποίησε στήν ἀρχὴ τὴν ἀσωτεία τοῦ συζύγου τῆς γιὰ νὰ τὴν ὀδηγήσει στόν μάγο Βιργίνιο. Κατάφερε ἔπειτα νὰ τοῦ δώσει ἡ ἴδια μὲ τὴν θέλησή τῆς τὰ ἀπαραίτητα γιὰ τὴν μαγεία. Προσπάθησε μετὰ νὰ ἀπομακρύνει ἀπὸ πάνω τῆς τὴν χάρη τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος. Χρησιμοποίησε τό καντήλι ἀντὶ γιὰ κολυμῆθρα, τό νερό ἀντὶ γιὰ τό ἁγιασμένο νερό τοῦ Βαπτίσματος, τό λάδι ἀντὶ γιὰ τό ἅγιο Μύρο, τὴν λαμπάδα ἀντὶ γιὰ τὰ κερία πού ἔκαιγαν τὴν ὥρα τοῦ μυστηρίου. Ὅσον ἀφορᾶ τοὺς κόμπους τῆς ζώνης, ἐκεῖ «ἔδεσε» τόν διάβολο καί τὴν πρόσταξε νὰ τὴν

φορεῖ κατάσαρκα, γιά νά τόν ἔχει διαρκῶς τυλιγμένο στήν μέση της.

Αὐτά εἶπε ὁ ἅγιος Ἀνδρέας στόν μαθητή του Ἐπιφάνιο.

Εἶναι φανερό ὅτι ἡ γυναίκα αὐτῆς τῆς ιστορίας ἔπασσε στήν παγίδα τοῦ διαβόλου, ἐπειδή εἶχε ὑποδουλωθεῖ στήν μαγική ἀντίληψη γιά τά ἁγιαστικά μέσα τῆς Ἐκκλησίας. Καί ἔτσι δέν κατάλαβε καί τήν θεατρinίστικη εὐλάβεια τοῦ μάγου Βιργίνιου.

Θά μᾶς συγχωρηθεῖ γιά μιὰ ἀκόμη φορά νά ἐπιναλάβουμε: Ὅταν τά Μυστήρια καί ὅλα τά ἁγιαστικά μέσα τῆς Ἐκκλησίας τά δοῦμε σάν ξερές μαγικές τελετές καί σάν σύμβολα ξεκομμένα ἀπό τήν ὀρθόδοξη ἐκκλησιολογία καί ἀνθρωπολογία, τότε τά ἀπογυμνώνουμε ἀπό τήν ζωοποιό χάρη τους, (δηλαδή τά καταντᾶμε ἀνενεργά), καί καταλήγομε νά πετᾶμε τά ἅγια τοῖς κυσί. Ἔτσι ἀντί νά τά χρησιμοποιοῦμε γιά νά κατασχύνουμε καί νά ἐμπαίζουμε τόν διάβολο, τοῦ δίνουμε τό δικαίωμα νά μᾶς ἐμπαίζει αὐτός μέ αὐτά. Καί νά μᾶς πλανᾶ, ἀκόμη καί μέ τό σημεῖο τοῦ Σταυροῦ, δηλαδή μέ τό κατ' ἐξοχήν ὄπλο πού χρησιμοποιεῖ ἡ Ἐκκλησία ἐναντίον του. Ἀκριβῶς γιατί δέν τηροῦμε τίς

9) ΣΩΣΤΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΡΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΓΙΑΣΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΜΑΣ

Ἐνθυμεῖσθε ὅτι μέ τόν δεύτερο ἐξορκισμό πρό τοῦ βαπτίσματος, ἐπιτιμᾶμε τόν διάβολο ἐν ὀνόματι «τοῦ σωτηριώδους πάθους τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ὁ Χριστός, ὅταν ἦλθε ἡ ὥρα τῶν ἁγίων Παθῶν Του, εἶχε εἰπεῖ: «Νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκβλήθησεται ἔξω. Κἀγώ ἐάν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, πάντα ἐλκύσω πρός ἑμαυτόν».

Ὁ Σταυρός τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ συντριβή τοῦ διαβόλου. Ὁ Χριστός, λέει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ἔκανε ὅπως ἕνας βασιλεὺς, ὁ ὁποῖος ἀφοῦ σιλλάβει κάποιον λήσταρχο, αὐτόν μέν τόν φυλακίζει καί τόν τιμωρεῖ, τοὺς θησαυροὺς του δέ τοὺς μεταφέρει στά βασιλικά θησαυροφυλάκια. Ἔτσι καί ὁ Χριστός, ἀφοῦ μέ τόν θάνατό Του φυλάκισε τόν λήσταρχο διάβολο καί τόν δεομοφύλακά του, τόν θάνατο, μετέφερε ὅλον τόν πλοῦτο τους, δηλαδή τό ἀνθρώπινο γένος, στά βασιλικά θησαυροφυλάκια. Αὐτό φανερώνει καί ὁ ἀπόστολος Παῦλος λέγοντας: «Ἐλυτρώσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους καί μετέστησεν εἰς τήν βασιλεία τοῦ Υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ».

Τί κριμα, λοιπόν, καί τί ντροπή, ἐνῶ ἔχομε τήν δυνατότητα διά τοῦ Σταυροῦ νά μετατεθοῦμε στήν βασιλεία τοῦ Υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, τί κριμα καί τί ντροπή νά ἀφήνουμε τόν διάβολο νά μᾶς μεταθεῖται στήν βασιλεία τοῦ σκότους, ἐμφανιζόμενος ἐνίοτε ὡς Χριστός ἐσταυρωμένος ἢ καί παρακινώντας μας νά κάνουμε τό σημεῖο τοῦ Σταυροῦ.

Καί εἶναι προφανές ὅτι ὁ ἄνθρωπος γίνεται δεκτικὸς σέ τέτοιες πλάνες, ἀπό τήν στιγμή πού θά ἀφήσει νά τόν κυριεύσει ἡ ἔπαρση καί τό δαιμονικὸ πνεῦμα τῆς αὐτονομίας. Γιατί ἀκριβῶς τότε, ἔστω κι ἂν ἐκκλησιάζεται, ἔστω κι ἂν ἐξομολογεῖται, στήν οὐσία καταντᾶει νά χρησιμοποιεῖ τήν Ἐκκλησία καί τήν ἐξομολόγηση ὡς μέσα ΑΥΤΟΔΙΚΑΙΩΣΗΣ.

Ὁ μακαριστὸς Γέροντας Δανιὴλ ὁ Κατουνακιώτης ἀναφέρει ἕνα συγκλονιστικὸ περιστατικὸ, τό ὁποῖο συνέβει σέ κάποιον διάκονο Ἱερόθεο στήν Ἱερά Μονή τοῦ Ρωσσοικῦ. Ὁ ἐν λόγῳ διάκονος, λέει ὁ Γέρον Δανιὴλ, νέος ὢν ἤρξατο αὐτοβούλως (δηλαδή ἄνευ εὐλογίας νά τό σαράκι τῆς αὐτονομίας!...), ἤρξατο λοιπόν αὐτοβούλως νά ἀγρυπνεῖ μεγάλως, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς ιστάμενος καί ποιῶν μετανοίας· τοῦτον ἰδὼν ὁ διάβολος, ἄρχισε νά τοῦ παρουσιάζει πλῆθος θεωριῶν κατ' ἐκάστην. Τοῦ παρουσίαζε τόν Χριστό, τήν Παναγία, ἀγγέλους κ.λ.π. Καί γιά νά τόν πείσει ὁ πονηρός ὅτι δῆθεν οἱ θεωρίες αὐτές ἦταν ἀπό τόν Θεό, τοῦ ἔλεγε: «Νά ἐγώ, ὁ Χριστός, ἔχω σκοπὸ νά σέ ἀξιῶσω μεγάλων χαρισμάτων (θυμηθεῖτε τήν χαρισματολαγνεία πού λέγαμε) μόνο, τοῦ λέει ὁ διάβολος, νά προσέξεις νά μὴν ἀπατηθεῖς ἀπὸ τόν δαίμονα τῆς ὑπερηφανείας καί πάντοτε νά κάνεις τόν σταυρό σου, γιά νά φυγαδεύεται ἡ ἐπήρεια τοῦ ἐχθροῦ.

Νά λοιπόν πού μποροῦμε νά δίνουμε δικαίωμα στόν διάβολο νά μᾶς διδάσκει δῆθεν πῶς πρέπει νά φυλαγώμαστε ἀπὸ τίς μεθοδεῖες του καί νά μᾶς προτρέπει νά κάνουμε καί τό σημεῖο τοῦ Σταυροῦ.

Καί συνεχίζει ὁ Γέρον Δανιὴλ γιά τόν ταλαίπωρο Ἱερόθεο:

Πολλάκις τοῦ ἐφαίνετο ὁ διάβολος ὡς Ἐσταυρωμένος, ἐνώπιον τοῦ ὁποῖου ἔκαμε μέ προσοχήν τόν σταυρόν του καί τόν κανόνα του· καί τοῦ ἐδείκνυε θεωρίας κι ἀποκαλύψεις μυρίας· οὐ μὴν δέ -προσέξετε- τοῦ ἐδείκνυε καί τὰ ἐλαττώματα τῶν πατέρων (Καρπὸς τῆς αὐτονομίας εἶναι καί τό δαιμονικὸ σύνδρομο τοῦ αὐτόκλητου κριτῆ πάσης τῆς οἰκουμένης).

Καί νά σκεφθεῖ κανεῖς (συνεχίζει ὁ Γέρον Δανιὴλ), ὅτι ὅλα αὐτά ὁ Ἱερόθεος τὰ ἐξομολογεῖτο συνεχῶς. Οἱ δέ πνευματικοὶ βλέποντες σταυροὺς καί ταπεινώσεις καί ὅτι ἀπέφευγε πᾶσαν ἀργολογίαν, τόν ἐθεώρουν ἅγιον τῆς ἐποχῆς. Ἀπὸ τήν παγίδα κατάφερε νά τόν γλυτώσει ἕνας ἅγιος πνευματικὸς ὁ πολὺς παπα-Σάββας. Μέ τήν διάκριση καί τήν πολλή του ἀγάπη, βοήθησε τόν Ἱερόθεο νά καταλάβει ὅτι ὁ ἐμφανιζόμενος Χριστὸς ἦταν ὁ διάβολος.

Καί ὅταν τοῦ ξαναεμφανίστηκε «ὑπερξέσας τῷ θυμῷ ὁ πλανηθεὶς εἶπε: «Σὺ εἶσαι, ὅπου μοῦ φαίνεσαι ὡς Χριστός; Ὁχι! Εἶσαι διάβολος!». Καί ἀμέσως τότε ἐφανισθεὶς ὁ Βεελζεβούλ, «ἐγώ, τοῦ λέγει, εἶμαι ὁ Σατανᾶς, τόν ὁποῖον τόσα ἔτη λατρεύεις· καί κρατῶ ἐχέγγυο τήν ὑπογραφή σου», (διότι νοερῶς

πολλάκις τόν έβαζε και ύπέγραφε). Και άμέσως ό διάβολος όρμησε κατ' έπάνω του.

Τότε τόν έπιασαν οι πατέρες· και μόλις κατάφεραν νά τόν καθησυχάσουν, ό όποιος έτρεμε όλοφυρόμενος τήν συμφορά του. Και μέ έκτενεις προσευχές όλης τής αδελφότητας και έπανειλημμένους έξορκισμούς άπεσοδήθησαν τοῦ λοιποῦ οι φαντασίες.

Ίσως νά έχετε ιδεί μιá -υποτίθεται άντιαιρετική- άφίσσα, πού κυκλοφορεί έδω και καιρό. Γράφει: Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΕΧΕΙ ΑΓΙΟΥΣ, ΠΑΝΑΓΙΑ, ΣΤΑΥΡΟ, ΜΥΣΤΗΡΙΑ, ΕΙΚΟΝΕΣ, ΛΙΒΑΝΙ, ΚΟΜΠΟΣΧΟΙΝΙ. Θυμίζει σαφώς διαφημιστικό παντοπωλείου. Η έν λόγω άνυπόγραφη άφίσσα προφανώς προέρχεται από χώρο του underground ζηλωτισμού· και θέλομε νά πιστεύουμε ότι ενισχύει τήν νοσηρή μαγική άντίληψη για τό έργο τής Έκκλησίας. Θεωρούμε επίσης σκόπιμο νά πούμε ότι στους ίδιους σχισματικούς χώρους εύδοκιοῦν τά επίσης νοσηρά σύνδρομα, όπως: τό σύνδρομο τοῦ αυτόκλητου σωτήρα τής Όρθοδοξίας, τό σύνδρομο τοῦ αυτόκλητου κριτή πάσης τής Οικουμένης, τό σύνδρομο τοῦ έως θανάτου άγωνιστή κατά τοῦ Άντιχρίστου, και πολλοί άλλοι καρποί τοῦ πνεύματος τής πλάνης και τής υπερηφανείας.

Και δέν είναι σύμπτωση, ότι στους ίδιους σχισματικούς χώρους έντοπιζεται συχνά και τό σύνδρομο τοῦ κατ' έπάγγελμα έξορκιστή δαιμονισμένων (τό «κατ' έπάγγελμα» δέν έχει πάντοτε οικονομική-κερδοσκοπική σημασία).

Άς δοῦμε σ' αυτό τό σημείο ποιá είναι και ή

10) ΣΩΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΕΞΟΡΚΙΣΜΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΜΑΓΕΙΑΣ.

Κατ' άρχήν έπισημαίνουμε ότι τό τελευταίο αυτό σύνδρομο τοῦ κατ' έπάγγελμα έξορκιστή είναι νοσηρότατο σύνδρομο και διεισδύει ως μεταδοτικός ίός και στους καθ' ήμáς εκκλησιαστικούς χώρους. Και τό έν λόγω μικρόδιο προκαλεί έξόχως νοσηρά συμπτώματα όπως: οι έξορκισμοί-show ή οι έξορκισμοί σέ στυλ «άπόψε αυτοσχεδιάζουμε». Έρωτάει ό έξορκιστής: άπαντάει ό διάβολος. Και οι άπαντήσεις τοῦ διαδόλου (ό όποιος κατά τά άλλα θεωρείται πατήρ τοῦ ψεύδους) έκλαμβάνονται όλες ως έγκυρες μαρτυρίες και ως άδιαμφισβήτητα άληθείς όμολογίες!

Γ' αυτά τά φαινόμενα, έλεγε ό μακαριστός Γέροντας Πορφύριος: «Αυτά πού γίνονται σήμερα, πού μερικοί αυτοχειροτονούνται έξορκιστές και έξορκίζουν δημόσια και παρουσία άκροατηρίου, είναι άπαράδεκτο. Συχνά τά δαιμόνια πειράζουν και τούς υγιείς πού παρακολουθούν έξορκισμούς, και νομίζουν ότι είναι και αυτοί δαιμονισμένοι. Άλλά εκτός από αυτό, πειράζουν και τούς ιερείς γιατί τούς ρίχνουν σέ έπαρση».

Αυτά έλεγε ό π. Πορφύριος. Μάλιστα κάποια φορά επέπληξε άυστηρά ένα κληρικό, ό όποιος διάβαζε

περισσότερο ίσως από ότι έπρεπε έξορκισμούς σέ περίπτωση νευρασθενούς μάλλον παρά δαιμονισμένου.

«Εσύ είσαι, τοῦ λέει, ό Μέγας Άντώνιος, νά έξορκίζεις και νά εκδιώκεις δαιμόνια; Έφ' όσον δέν είσαι, γιατί τά ταράξεις μέ τούς έξορκισμούς και μετά αφήνεις τό θυμα τους έρμαιο νά τό βασανίζουν; Ίσως είναι καλύτερο νά μνημονεύεις τόν πάσχοντα στήν Προσκομιδή ή νά κάνεις παρακλήσεις γι' αυτόν». Και κατέληγε ό π. Πορφύριος: «Προσοχή, δέν λέω νά μη διαβάξονται έξορκισμοί σέ άνθρώπους πού δέν μπορούν νά βοηθήσουν καθόλου τόν έαυτό τους· νά διαβάξονται, αλλά μέ μεγάλη διάκριση και άθόρυβα».

Η Έκκλησία, όπως γνωρίζομε, πάντοτε συνιστούσε τήν χρήση τών έξορκισμών μετά φειδοῦς. Οι άγιοι τής Έκκλησίας κάθε άλλο παρά εύκολοι και διασπικιοί ήσαν νά διαβάξουν έξορκισμούς σέ δαιμονισμένους. Η άνάγνωση τών έξορκισμών ήταν συνήθως τό έσχατο μέσο και όχι τό πρώτο, πού έχρησιμοποιείτο στήν θεραπευτική άγωγή τών δαιμονισμένων. Και τότε πάλι γινόταν μέ πολλή διάκριση, ταπεινά και άθόρυβα. Ποτέ show!

Τό Γεροντικό και τά συναξάρια είναι γεμάτα από περιστατικά, πού μαρτυροῦν τοῦ λόγου τό άληθές. Και συχνά αυτή ή ταπεινώσή τους ενεργούσε δραστηκότερα στήν θεραπεία τών δαιμονοπλήκτων.

Έφεραν κάποτε ένα δαιμονισμένο σέ μιá σκήτη. Και παρ' όλο πού έγινε ευχή υπέρ αυτοῦ έν τή Έκκλησία οὐκ εξήρχετο ό δαίμων. Ήν γάρ σκληρός. Και τότε λένε οι κληρικοί: Τι θά κάνουμε μέ αυτόν τόν δαίμονα; Κανείς δέν μπορεί νά τόν βγάλει, παρά μόνον ό άββάς Βησσαρίων. Άλλά, άμα τόν παρακαλέσουμε, δέν πρόκειται νά έλθει ούτε στήν Έκκλησία.

Και σκέφτηκαν τό εξής: Έβαλαν τόν δαιμονισμένο νά κοιμηθεί στόν τόπο πού στεκόταν ό άββάς μέσα στήν Έκκλησία. Και τό πρωί πού ήλθε ό άγιος νά προσευχηθεί τοῦ είπαν: «Ξύπνα και τόν αδελφό, άββά». Έτσι κι έγινε. Ό άββάς Βησσαρίων είπε στόν κοιμώμενο: «Ξύπνα και βγές έξω». Και θεραπεύθηκε άμέσως ό αδελφός.

Συνοψίζοντας θά μπορούσαμε νά πούμε επιγραμματικά:

Η Έκκλησία δέν άντιμετωπίζει τήν μαγεία μέ μιá άλλη μαγεία. Άπορρίπτει κάθε μαγική χρήση τών άγιαστικων της μέσων και τονίζει τήν προσωπική ευθύνη τοῦ άνθρώπου για τό άνοιγμα θυρών εισόδου στίς δαιμονικές ενεργειες.

Τό νά ζει κανείς έν ύπακοή μέσα στήν ενότητα τής Μιáς Έκκλησίας άποτελεί τήν αναγκαία και ικανή προϋπόθεση νίκης κατά τοῦ διαδόλου, άπαλλαγής από τήν καταδυναστεία του και περιφρούρησης από τίς μεθοδείες του. Γιατί ή Έκκλησία έχει κεφαλή Έκείνον, ό όποιος «εις τοῦτο εφανερώθη, ίνα λύση τά έργα τοῦ διαδόλου».

ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΝΕΟΕΙΔΩΛΟΛΑΤΡΙΑΣ

π. Γεώργιος Μεταλληνός*

Τό βιβλίο αυτό έχει ειδική προοπτική. Δέν γράφτηκε, γιά νά έρευνήσει σέ βάθος καί πλάτος τό φαινόμενο τής Νεοειδωλολατρίας ή τοῦ Νεοπαγανισμοῦ, μολονότι προϋποθέτει ἐπαρκή γνώση τοῦ χώρου αὐτοῦ καί τής φαινομενολογίας του. Οὔτε ἔχει τήν ψευδαίσθηση ὅτι θά μπορέσει νά νουθετήσῃ καί νά πείσῃ τούς Νεοπαγανιστές μας. Τό περιβάλλον τοῦ Νεοπαγανισμοῦ τό γνωρίζω πολλά χρόνια τώρα. Ἐπαφές ἰδιωτικές, δημόσιες συζητήσεις, ἀγωνιώδεις οἱ προσπάθειες, ἀλλά οἱ κακοπροαίρετοι ἀπό αὐτούς «οὐκ ἠβουλήθησαν συνιέναι». Ἀντίθετα, ἔχω διαπιστώσει μόνιμη ἐπιθετικότητα καί ἀπροκάλυπτη κακία, μίσος γιά τήν Ὁρθοδοξία καί τήν παράδοσή μας, ἤ ἀκόμη, καί ἐπίπλαστες καί ἀνειλικρινεῖς φιλοφρονήσεις τῶν πονηροτέρων, πού συγκαλύπτοντας τά ἀληθινά φρονήματά τους, προσποιῶνται τούς φίλους, γιά νά μᾶς χρησιμοποιοῦν, ἐπιβάλλοντάς μας ἕνα παθητικό ρόλο, γιά τήν ἐνίσχυση τῶν ἀνομολόγητων ἐπιδιώξεών τους. Ἀρκετά χρόνια ἔκαμα ὑπομονή, μακροθυμώντας -κατά τό ἀποστολικό («ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ», Α΄ Κορ. 13, 4)- καί προσποιούμενος τόν ἀφελή, γιά νά ἔχω ἡσυχὴ τήν συνείδησή μου καί νά στεροῦνται κάθε δικαιολογία.

Τώρα πιά ἔχω πεισθεῖ. «Μεταξύ αὐτῶν καί ἡμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται» (Λουκ. 16, 26). Αὐτή εἶναι πιά ἡ ἀκλόνητη βεβαιότητά μου. Οὐδεμία δυνατότητα συγκλίσεως ἢ προσέγγισης ὑπάρχει, τοῦλάχιστον μέ τήν σκληροπυρηνική ομάδα τής Νεοειδωλολατρίας, πού περιλαμβάνει στούς κόλπους της πολλούς ἡμμμαθεῖς καί ἀτελέστατους γνώστες καί τοῦ Ἑλληνισμοῦ (οἱ περισσότεροι οὔτε νά διαβάσουν μποροῦν ἀρχαῖα -κλασικά- Ἑλληνικά) καί τελείως ἀγνοοῦντες τήν ὀρθόδοξη παράδοση καί τήν ἀγιοπατερική γραμματεία. Ἔχουν ἐντούτοις ἄποψη, σχηματισμένη καί παγιωμένη, πού διαμορφώθηκε μέ τήν τυφλή ἀναπαραγωγή ὑποβολιμαίων θέσεων ἀπό ψευδεπίγραφες πηγές καί δομημένη σέ ἕνα πλῆθος μύθων ἀνιστόρητων καί ἀτεκμηρίωτων ἐπιχειρημάτων. Ἐπειδή δέ ἀγνοοῦν τήν ἐπιστημονική μέθοδο, ἀκόμη καί οἱ πτυχιούχοι Α.Ε.Ι., δέχονται ἀνεξέλεγκτα ὅτι γράφεται κατά τής Ἑλληνορθοδοξίας, διότι ἀπλούστατα ἐξυπηρετεῖ τήν ἐναντίον της πολεμική τους. Πολεμοῦν, ἔτσι, μιά καρικατούρα, πού κα-

τασκεύασαν, σταχυολογώντας λιβελλογραφικά ὄτι ἀρνητικό ἀπό συμπεριφορές δῆθεν χριστιανικές (ὑπάρχουν δυστυχῶς, πρβλ. Ρωμ. 2, 24) ἢ κατασυνκοφαντώντας ἀκόμη καί Ἁγίους μας, πού ὡς Ἕλληνες ἐτίμησαν καί ἐδόξασαν στήν ἱστορία τό Ἑλληνικόν Ὄνομα.

Αὐτόν τόν «χριστιανισμό» πολεμοῦν, ἀκόμη καί οἱ καυχώμενοι γιά τή γνώση τους. Αὐτό φαίνεται κατάφωρα στίς συζητήσεις μαζί τους. Μένουν σέ κάποια, ἀσύνδετα μεταξύ τους, ἀνεκδοτολογικά στοιχεῖα, ἀντλούμενα ἀπό συγγραφεῖς χριστιανομάχους, ἀρχαίους καί νεωτέρους, ἀγνοώντας παντελῶς τό πνεῦμα τῶν Ἁγίων μας, πού εἶναι ἡ διούμενη Ὁρθοδοξία. Προσπαθοῦν, ἀντίθετα, νά ἀμαυρώνουν τήν μνήμη τους: «δολοφόνος» ἢ «πόρνος» ὁ Χρυσόστομος, «ἀνθέλληνας» ὁ Μ. Βασίλειος κ.π.ἄ. Ἀκόμη καί αὐτόν τόν Θεάνθρωπο προσπαθοῦν νά τόν ὑποτάξουν στίς φαντασιώσεις τους, θέλοντας νά τόν ἀποδείξουν... Ἕλληνα, ἀγνοώντας ὅτι μέ τήν Σάρκωσή Του προσέλαβε ἀνθρώπινη φύση, ἀνεξάρτητα ἀπό ὅποιεσδήποτε φυλετικές ἢ κοινωνικές διακρίσεις. Εἶναι γι' αὐτό «πατήρ» καί «σωτήρ πάντων ἀνθρώπων» (Α΄ Τιμ. 4, 10). Ἀλλά οὔτε καί ἱστορικά μπορεῖ νά στηριχθοῦν οἱ ὅποιες ρατσιστικές θέσεις τῶν Νεοπαγανιστῶν, πού μέ τήν ἐπιμονή τους αὐτήν εὐτελίζουν τόν Χριστόν, θέλοντας νά τόν κάμουν «ἀμαρτίας διάκονον» (Γαλ. 2, 17), δηλαδή δοῦλο τοῦ ρατσισμοῦ τους.

Αὐτό, πού τελικά ἐπιτυγχάνουν οἱ Νεοπαγανιστές καί Νεοειδωλολάτρες, εἶναι νά μένουν ξένοι καί πρὸς τόν Χριστιανισμό, πού τόν ἀπορρίπτουν ἀσυζητητί, ἀλλά καί πρὸς τόν ἴδιο τόν Ἑλληνισμό, διότι ἀρνοῦνται καί ἀπορρίπτουν τήν ἱστορική συνέχειά του στήν ἀγιοπατερική Ἑλληνορθοδοξία. Τεμαχίζοντάς τον δέ, καταστρέφουν τήν ἐνότητά του, πού ὅμως τήν σώζουν ἑλληνοποιημένοι συνειδησιακά Ξένοι, ὅπως ὁ Ζάκ Λακαριέρ, πού δέν διστάζει νά δηλώνει: «Νιώθω τό ἴδιο, ἂν ἀκούσω ἕνα ζεϊμπέκικο, ἕνα ποίημα τοῦ Ἐλύτη ἢ βυζαντινὴ μουσική. Ὑπάρχει ἕνα φῶς, πού ἐνώνει τήν ἀρχαία καί τή σύγχρονη Ἑλλάδα» (Νέα, 12.6.2002). Πῶς μπορεῖ, λοιπόν, νά εὐρεθεῖ κάποια δυνατότητα συγκλίσεως Ὁρθοδοξίας καί Νεοπαγανισμοῦ; Κάτι τέτοιο θά ἀπαυτοῦσε ἕνα θαῦμα, ἰσοδύναμο μέ νεκρανάσταση τῶν ἐμμενόντων στήν πλάνη τῶν εἰδώλων.

Δέν γράφω, λοιπόν, γιά νά προσεγγίσω ἢ νά ἐξιλεώσω τούς πολεμίους τής Ἑλληνορθοδοξίας. Τήν

* Τό κείμενο αὐτό ἀποτελεῖ τόν πρόλογο ἀπό τό βιβλίο του «Παγανιστικός Ἑλληνισμός ἢ Ἑλληνορθοδοξία».

ΠΑΡΑΧΑΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΤΡΕΒΛΩΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΑΙΡΕΤΙΚΟ ΛΟΓΟ

Πρεσβ. π. Βασιλείου Ἀ. Γεωργοπούλου (Μ. Th)

Βασικό γνώρισμα πολλῶν αίρετικῶν προτεσταντικῶν ομάδων δέν εἶναι μόνο ἡ διαστρέβλωση τοῦ νοήματος τῶν ἀγιογραφικῶν χωρίων, ἀλλά καί ἡ διαστρέβλωση ιστορικῶν γεγονότων καί θεολογικῶν τοποθετήσεων ἀπό τήν ζωή τῆς Ἐκκλησίας μας.

Σκοπός αὐτῆς τῆς τακτικῆς τους εἶναι ἡ ἀναζήτηση ἔρεισμάτων γιά τίς διάφορες κακοδοξίες τους, στήν προσπάθειά τους νά πείσουν ἢ νά ἀποδείξουν τήν ὀρθότητα τῶν ἀντιλήψεών τους.

Θά ἀναφέρουμε ἐνδεικτικά τρία χαρακτηριστικά παραδείγματα διαστρέβλωσης τῆς ἀλήθειας. Τό πρῶτο παράδειγμα τό λαμβάνουμε ἀπό ἄρθρο πού ὑπάρχει στήν ιστοσελίδα στό Διαδίκτυο τῆς Β' Ἐυαγγελικῆς Ἐκκλησίας καί ἐπιγράφεται "Τί πιστεύει ἡ Ἐυαγγελική Ἐκκλησία γιά τήν Παρθένο Μαρία;"¹.

Ἐκεῖ λοιπόν, ὁ συντάκτης τοῦ ἄρθρου ἐκτός ἀπό τίς ἄλλες ιστορικο-δογματικές ἀνακρίθειες, ἀναφερόμενος ἀπορητικῶς καί στήν Ὁρθόδοξη ἀγιολογική παράδοση γιά τήν κοίμηση τῆς Ἀειπαρθένου, κλείνει τήν ἀναφορά του μέ ἕνα ἀπόσπασμα ἀπό τή Δογματική τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τοῦ ἀειμνήστου Παν. Τρεμπέλα.

Ἀναφέρει χαρακτηριστικά: «Ἀλλά, ὅπως χαρακτηριστικά λέει γιά τή μετάσταση τῆς Θεοτόκου καί ὁ κ.

1. <http://beee.gec.gr/Parthenos Maria.htm>.

Τρεμπέλας "ὅτι τοιαῦτα διδάγματα, στερούμενα ἀπολύτως παντός ἐρείσματος ἐν τῇ Γραφῇ καί τῇ Ἀποστολικῇ παραδόσει, ὠθοῦσιν εἰς ὀλισθήματα καί ἐκτροπᾶς νοθεύουσας τήν ἀνάκαθεν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀπηχομένην ὀρθήν περί Ἀπολυτρώσεως καί τοῦ μόνου Λυτρωτοῦ διδασκαλίαν, μόλις εἶναι ἀνάγκη νά εἴπωμεν"².

Ἡ πρώτη ἐντύπωση πού σχηματίζει ὁ ἀναγνώστης τοῦ ἄρθρου εἶναι, ὅτι ἕνας ἀπό τούς μεγαλύτερους Ἑλληνες ὀρθόδοξους θεολόγους τοῦ 20οῦ αἰῶνα, παρουσιάζεται ὡς συνήγορος ὑπεράσπισης προτεσταντικῶν κακοδοξιῶν.

Ἀπολύτως ἀντίθετη εἶναι ὅμως ἡ πραγματικότητα. Καί αὐτό γιάτί τό ἐν λόγῳ ἀπόσπασμα τοῦ Π. Τρεμπέλα³ εἶναι ἡ κατακλείδα τῆς κριτικῆς του σέ κακόδοξες Ρωμαιοκαθολικές ἀντιλήψεις γιά τή Θεοτόκο, ὅπως π.χ. ὁ χαρακτηρισμός τῆς Θεοτόκου ὡς «Συλλυτρώτριας» (Corredemptrix)⁴, καί δέν ἔχει καμία σχέση μέ τήν ὀρθόδοξη θεώρηση τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

2. Ὁπ. π.

3. ΠΑΝ. ΤΡΕΜΠΕΛΑ, Δογματική τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, τόμος Β', ἐκδ. Σωτήρ, Ἀθήνα 1972 σελ. 216.

4. Βλ. LUDWIG OTT, Grundriss der Dogmatik, Herder, Freiburg-Basel-Wien 19657, σελ. 256-257. ΑΜΑΛΙΑΣ ΣΠΟΥΡΛΑΚΟΥ-ΕΥΤΥΧΙΑΔΟΥ, Ἡ Παναγία Θεοτόκος τύπος χριστιανικῆς ἀγιότητος, (διδ. διατρ.), Ἀθήνα 1990, σελ. 93-110.

ἐπιστροφή τους τήν ἀφήνω στή Χάρη τοῦ Ἀληθινοῦ Θεοῦ. Γράφω γιά τούς ὀμοπίστους μου, τά ταπεινά μέλη τῆς Ἐκκλησίας, γιά νά ὀχυρώσουν τήν πίστη τους καί νά ἀποφεύγουν τίς παγίδες πού τούς στήνει ἡ νεοειδωλολατρία καί νά μή κλονίζονται ἀπό τά σοφίσματά της. Διότι οἱ Νεοπαγανιστές ξέρουν νά ἐκμεταλλεύονται τό ἐθνικό καί πατριωτικό αἶσθημα, καλύπτοντας πίσω ἀπό τά ἐθνικιστικά συνθήματά τους τήν θρησκευτική πλάνη τους. Οἱ Νεοπαγανιστές δέ τῆς χώρας μας, πού ἐκμεταλλεύονται τόν πατριωτισμό τῶν ἀφελῶν, ἀπό τό 1998 μετέχουν στό «Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐθνικῶν (γρ. εἰδωλολατρικῶν) θρησκείων» καί ἔχουν συστήσει «Ἐπιτροπήν Πρωτοβουλίας διά τήν ἀναγνώριση τῆς Ἑλληνικῆς (γρ. εἰδωλολατρικῆς) Θρησκείας» ἀπό τό Κράτος. Μή πλανώμεθα, λοιπόν. Ἔχουν φθάσει σέ τέτοια διαστρέβλωση καί τοῦ Χριστιανισμοῦ καί τοῦ Ἑλληνι-

σμοῦ, πού ἡ σύγκλιση εἶναι πιά ἀδύνατη. Χωρίς «κάθαρση τῆς καρδιάς» ὁ Τριαδικός Θεός μας δέν προσεγγίζεται. «Δεῖξόν μοι τόν ἄνθρωπόν σου, ἵνα σοι δεῖξω τόν Θεόν μου», εἶπε τόν 6' αἰῶνα ὁ ἀπολογητής Ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας Θεόφιλος στόν πλατωνικόν Αὐτόλυκον.

Γι' αὐτό τό βιβλίό αὐτό μένει σέ κάποια βασικά θέματα, μή ἐπιχειρώντας λεπτομερή ἀναίρεση τῶν θέσεων τους, παρά μόνο ἐκείνων, πού ἀποκαλύπτουν σαφέστερα τήν ἄγνοια καί σκοτεινή σκοπιμότητά τους. Ἐπαναλαμβάνω, δέν ἐπιχειρῶ νά τούς πείσω. Διότι δέν τό θέλουν. Ἀπλῶς σάν ἄλλος -μικρός καί ἀσήμαντος- Παῦλος, προσπαθῶ νά τούς δεῖξω τόν δρόμο πρὸς τόν Ἕνα καί Μόνο Σωτήρα, τόν Ἰησοῦν Χριστόν. Σέ ὅσους, βέβαια, ὑπάρχει ἀκόμη ἡ «ζήτηση» τοῦ Ἀγ. Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου!

Παρατηρούμε ἐν προκειμένῳ, ὅτι ὁ προτεστάντης συντάκτης τοῦ ἄρθρου χωρίς νά διστάσει καθόλου, διαστρεβλώνει τήν πραγματικότητα, ἀποσπώντας τήν παράγραφο ἀπό τήν νοηματική της συνάφεια καί τήν θεματική της ἀναφορά, μέ μοναδικό σκοπό νά ἀποδείξει ὡς ἀληθινούς τούς ἰσχυρισμούς του, ἔστω καί κατά τρόπο ἐπιλήψιμο καί ἀνεπίτρεπτο.

Τό δεύτερο παράδειγμα προέρχεται ἀπό Ἑλληνικό ἐγκυκλοπαιδικό λεξικό τῆς Ἀγ. Γραφῆς, τῶν προτεσταντικῶν ἐκδόσεων "Ὁ Λόγος", πού ἀνήκουν στήν κίνηση τοῦ Σπύρου Ζωζιάτη «**Advancing Ministries of the Gospel - Προωθώντας τίς Διακονίες τοῦ Εὐαγγελίου**»⁵.

Ἀναφερόμενος ὁ προτεστάντης συντάκτης στόν συγγραφέα τῆς Καθολικῆς Ἐπιστολῆς Ἰακώβου γράφει: «*Συγγραφεύς τῆς Ἐπιστολῆς ἀνέκαθεν ὑποστηρίζεται ὑπό τῆς Ἐκκλησίας ὅτι εἶναι ὁ Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφόθεος κατά τόν συγγραφέα Ἐλίδιον τοῦ 4^{ου} αἰῶνος υἱός τοῦ Ἰωσήφ καί τῆς Μαρίας, τοῦ γάμου τους συντελεσθένος μετά τήν διά τοῦ Πνεύματος Ἁγίου γέννησιν τοῦ Κυρίου*»⁶. Τρεῖς ἐπισημάνσεις πρέπει νά κάνουμε ἐν προκειμένῳ.

Πρῶτον ἀναφέρει ὡς δεδομένο δῆθεν γάμο τοῦ μνήστορος Ἰωσήφ καί τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Τέτοιος γάμος ὁμως δέν ἔγινε ποτέ. Δεύτερον ἐπικαλεῖται καί παραπέμπει στόν Ἐλίδιο ὡς συγγραφέα. Ἀποσιωπᾷ ὁμως τό γεγονός ὅτι ὁ Ἐλίδιος εἶναι γνωστός αἰρετικός⁷ τοῦ 4^{ου} αἰῶνα ὁ ὁποῖος πολέμησε τήν Ἀειπαρθενία τῆς Θεοτόκου, καί ἐπιπλέον ὅτι τίς ἀπόψεις του τίς ἔχει ἀναιρέσει ὁ ἅγιος Ἰερώνυμος παράγραφο πρὸς παράγραφο⁸.

Καί τρίτον ξεχνᾷ τήν τόσο περιφρονητική στάση τοῦ Λούθηρου, ὡς πνευματικοῦ τοῦ προπάτορα, πού χαρακτηρίζε ἕνα θεόπνευστο κείμενο ὅπως τήν Καθολική Ἐπιστολή Ἰακώβου, ὡς «*ἀχυρένια ἐπιστολή*»⁹.

Καί τρίτο παράδειγμα προέρχεται ἀπό τήν Ἐλευθέρα Ἀποστολική Ἐκκλησία τῆς Πεντηκοστῆς. Σέ φυλλάδιο τοῦ ἰδρυτῆ της κ. Λούη Φέγγου μέ τίτλο «*Χρειαζόμαστε τήν δύναμη τῆς Πεντηκοστῆς*» γίνεται ἐπίκληση καί ἀναφορά στήν Ἐκκλησιαστική Ἱστορία

τοῦ καθηγητῆ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν Ἀρχ. Βασιλείου Στεφανίδου. Συγκρίνοντας κάποιος τά ἀποσπάσματα ἀπό τήν ἐν λόγῳ Ἐκκλησιαστική Ἱστορία, πού παραθέτει ὁ κ. Λούης Φέγγος μέ τό κείμενο τοῦ καθηγητῆ μένει κάποιος κατάπληκτος γιά τήν διαστρέβλωση τῆς πραγματικότητας. Ἐπιλέγονται καί ἀποσπῶνται φράσεις ἀπό τήν νοηματική τους συνάφεια σάν ἀποδείξεις τῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ κ. Φέγγου.

Ἀποσιωποῦνται ἀπό τήν ἴδια παράγραφο τοῦ καθηγητῆ θέσεις πού δέν ἐξυπηρετοῦν τό σκοπό τοῦ κ. Φέγγου¹⁰, καί ἀντικαθίστανται γράμματα λέξεων πού ἐνῶ εἶναι μικρά στό πρωτότυπο γίνονται κεφαλαῖα ἀπό τόν κ. Φέγγο στό φυλλάδιό του ὥστε νά λαμβάνουν ἄλλο νόημα.

Χαρακτηριστικά ἀναφέρουμε τήν δλᾶσφημη καί κακόδοξη θέση τοῦ κ. Φέγγου ἀπό τό φυλλάδιό του ὅτι: «*Ἡ ἐκκλησία ἐξέπεσε σιγά-σιγά*». Ὡς ἀπόδειξη παραθέτει τό ἐξῆς ἀπόσπασμα ἀπό τήν σελ. 76 τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας τοῦ καθηγητῆ Ἀρχ. Βασιλείου Στεφανίδου: «*Οὕτως ἐξέλιπον οἱ χαρισματοῦχοι, ἡ γλωσσολαλία, ἡ ἐλευθέρα προσευχή, καί τό ἐλεύθερον κήρυγμα. Ἐτέθη τέρμα εἰς τήν ἐπικράτησιν τοῦ Πνεύματος καί τῆς ἐλευθερίας*».

Ἀνατρέχοντας κάποιος ὁμως στήν Ἐκκλησιαστική Ἱστορία τοῦ καθηγητῆ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν Ἀρχ. Βασιλείου Στεφανίδου παρατηρεῖ ὅτι, α) τό ἐν λόγῳ ἀπόσπασμα ἔχει ληφθεῖ ἀπό τό κεφάλαιο ἐκεῖνο πού ἀναφέρεται στόν ἀγῶνα τῆς Ἐκκλησίας κατά τῶν Γνωστικῶν καί τοῦ Μαρκίωνος, καί δέν ἔχει καμμία ἀπολύτως θέση μέ τόν δλᾶσφημο ἰσχυρισμό περὶ πτώσης τῆς Ἐκκλησίας. β) Ἀντικατέστησε ὁ κ. Φέγγος τό ἀρχικό γράμμα τῆς λέξης "πνεύματος" ἀπό μικρό σέ κεφαλαῖο, ὥστε νά σημαίνει τό "Ἅγιο Πνεῦμα". Ἔτσι μπορεῖ νά δικαιολογήσει στούς ὀπαδούς του καί μέ τά κείμενα ἐνός ὀρθοδόξου καθηγητῆ τήν δῆθεν ἐπανεμφάνιση τῶν ἐκδηλώσεων τοῦ Ἀγ. Πνεύματος στήν ομάδα του ὡς «*ὄψιμη βροχή*» κατά τούς γνωστούς ἰσχυρισμούς. Δέν ἔχουν σημασία ἐν προκειμένῳ οἱ διαστρεβλώσεις γιά τόν Ἑλληνα Πεντηκοστιανό. Σημασία εἶχε ἡ ἀληθοφάνεια τῶν θέσεων του, στήν προσπάθειά του νά γίνει πειστικός.

Νομίζουμε ὅτι τά τρία παραδείγματα τά ὁποῖα ἀναφέραμε ἐπιβεβαιώνουν κατά τρόπο ρεαλιστικό τόν τίτλο τοῦ μικροῦ αὐτοῦ ἄρθρου. Ἐμεῖς ὡς τελικό σχόλιο γιά τίς μεθοδεύσεις αὐτές τῶν προτεσταντῶν, θά θέλαμε νά ἐπαναλάβουμε τούς λόγους τοῦ Κυρίου: «*εἰ οὖν τό φῶς τό ἐν σοί σκότος ἐστίν, τό σκότος πόσον*» (Ματθ. 6, 23).

5. Πρωτ. ΑΝΤ. ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ, Ἐγχειρίδιο αἱρέσεων καί παραχριστιανικῶν ομάδων, ἐκδ. Ἰ. Μ. Νικηπόλεως & Πρεβέξης, Πρέβεζα 1991, σελ. 350.

6. Γ. Ζ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ, Νέον Ἐγκυκλοπαιδικόν Λεξικόν τῆς Ἁγίας Γραφῆς, ἐκδ. Ὁ Λόγος, Ἀθήναι 1985, σελ. 361.

7. W. KOCH, Helvidius, L.TH. K 4 (1932), 955. B. ALTANER-B. STUIBER, Patrologie, Sonderausgabe, Freiburg im Br, 1993, σελ. 400.

8. Adversus Helvidium de perpetua virginitate B. Mariae, PL 23, 183-206. H. von. CAMPENHAUSEN, Lateinische Kirchenväter, Stuttgart-Mainz 19866, 125-126.

9. L. GOPPELT, Theologie des Neuen Testaments, Göttingen 19913, σελ. 530.

10. Βλ. ΛΟΥΗ ΦΕΓΓΟΥ, Χρειαζόμαστε τήν δύναμη τῆς Πεντηκοστῆς, Ἀθήναι χ.χ. σελ. 8. Πρβλ. Ἀρχιμ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ, Ἐκκλησιαστική Ἱστορία, ἐκδ. Ἀστήρ, Ἀθήναι 19784 σελ. 51-52.

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΒΙΩΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ (6^ο μέρος)

του κ. Κωνσταντίνου Χολέβα, πολιτικού επιστήμονα

Μιά άλλη περιοχή του Έλληνισμού που δείχνει τη συμβολή της Εκκλησίας στην επιβίωση του Έθνους, είναι βεβαίως η Μικρά Ασία. Τό έτος 2002, τιμήσαμε όλους εκείνους που αγωνίστηκαν για την ελληνικότητα της Μικρᾶς Ἀσίας καί ιδιαίτερος τιμήσαμε τις μεγάλες μορφές τῶν Ἀγίων καί Ἱεραρχῶν Ἐθνομαρτύρων, ὅπως ὁ Ἅγιος Χρυσόστομος Σμύρνης καί οἱ σύν αὐτῷ ἀνερεθέντες Ἐπίσκοποι καί ἄλλοι κληρικοί καί λαϊκοί, οἱ ὁποῖοι ὑπέστησαν τή θηριωδία τῶν τουρκικῶν ὀρδῶν, σέ μιά γενοκτονία, ἡ ὁποία δέν ξεκίνησε τό 1919, δέν ξεκίνησε μέ τήν ἔλευση τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ, ἀλλά ξεκίνησε ἀπό τό 1914. Ἡ μαύρη Βίβλος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου παραδέχεται ὅτι ἀπό τό 1914 ἀρχίζει ἡ γενοκτονία. Ὅπως τοῦς Ἀρμένιους τοῦς ἐξόντωσαν οἱ Νεότουρκοι, προσπάθησαν τό ἴδιο νά κάνουν καί ἐπέτυχαν ἕως ἕνα βαθμό καί στόν Μικρασιατικό Ἑλληνισμό. Τά 4/5 τῶν κληρικῶν τῆς ἐπαρχίας Σμύρνης κατακρεουργήθηκαν μετά τά γεγονότα τοῦ 1922. Πέραν τῶν ἐπισκόπων πού τιμᾶ ἡ Ἐκκλησία μας τήν 2^η Κυριακή τοῦ Σεπτεμβρίου καί ὀρθῶς, τά 4/5 τῶν κληρικῶν κατακρεουργήθηκαν διότι κρίθηκε ὅτι αὐτοί ὑποστήριζαν γιά αἰῶνες τή Ρωμοσύνη, τήν ἐθνική συνείδηση τῶν Μικρασιατῶν. Κι ἐδῶ μιά ἀκόμη ἀπάντηση σ' αὐτούς πού ἀμφισβητοῦν τή συμβολή τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς Ὁρθοδοξίας.

Λένε μερικοί, τό μόνο στοιχείο τῆς Ἑλληνικότητας εἶναι ἡ γλώσσα. Καί μάλιστα γνωστός πρῶην βουλευτής, πού ἀρθρογραφεῖ σέ Κυριακάτικες ἐφημερίδες, ἔγραψε ὅτι τό μόνο πού μᾶς σώζει ὡς ἔθνος εἶναι ἡ γλώσσα, ὄχι ἡ Ἐκκλησία. Καί ρωτῶ: πῶς ἐπέζησε ἡ ἐθνική συνείδηση τῶν τουρκόφωνων τῆς Καππαδοκίας; Μεγάλο ἱστορικό κεφάλαιο, τό ὁποῖο λίγοι τό προβάλλουν, γιατί ἀκριβῶς προβάλλει τό ρόλο τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπί τουρκοκρατίας σ' ἄλλα μέρη ὁ Ἑλληνισμός ἀναγκάστηκε νά ἐξισλαμισθεῖ καί ἀναγκάστηκε ν' ἀλλάξει πίστη καί ὑπῆρξαν ἄνθρωποι πού ἐκουσίως ἐξισλαμίστηκαν γιά νά πάρουν χωράφια, γιά νά μή κινδυνεύουν, γιά νά μή φορολογοῦνται. Στήν Καππαδοκία τή σημερινή, στό κέντρο τῆς σημερινῆς Τουρκίας, ἐκεῖ πού ἔζησαν οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, ἐκεῖ ἐπί τουρκοκρατίας ἐπέλεξαν κάτι διαφορετικό, πῶς ἔξυπνο οἱ Μικρασιάτες. Σέ 85 χωριά τῆς Καππαδοκίας ἐπέλεξαν γιά ν' ἀποφύγουν

τήν μὴν τῶν τούρκων, νά μὴν ἀλλάξουν τήν πίστη τους, ἀλλά τή γλώσσα τους. Εἶπαν θά τουρκοφωνήσουμε. Ἄλλωστε τί σχολεῖα νά ὑπάρχουν; Καί τά κρυφά σχολεῖα ἀκόμη χρειάζονταν κάποιον ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος ἔπρεπε νά διδάσκει ἐκεῖ. Οὔτε αὐτό μπόρεσαν. Ἀποφάσισαν λοιπόν νά τουρκοφωνήσουν, ὅμως νά μείνουν Ὁρθόδοξοι. Καί ἰδού τό θαῦμα: ἐπί αἰῶνες ἡ μὴν τους ἐπαφή μέ τόν Ἑλληνισμό, ἦταν οἱ Κυριακάτικες Λειτουργίες, οἱ ἀκολουθίες τῆς Ἐκκλησίας. Τουρκόφωνοι στό σπίτι τους, τούρκικα μέ τά παιδιά τους, τούρκικα μέ τήν ἐξουσία, πῆγαιναν καί ἄκουγαν μία Θεία Λειτουργία, μία γλώσσα τήν ὁποία οἱ ἴδιοι δέν καταλάβαιναν, ἀπό ἕναν ἱερέα, ὁ ὁποῖος καί αὐτός στό σπίτι του τούρκικα μιλοῦσε καί πιθανόν δέν καταλάβαινε τήν ἑλληνική Θεία Λειτουργία, ἄκουγαν ψαλτάδες οἱ ὁποῖοι τήν ἑλληνική δέν καταλάβαιναν, ἀλλά ἐπέμεναν νά τελοῦν τή Θεία Λειτουργία στά ἑλληνικά. Μέσω τῆς Ἐκκλησίας οἱ ἄνθρωποι διετήρησαν τήν ἐθνική τους ταυτότητα, ἔστω καί ἂν εἶχαν ἀλλάξει τή γλώσσα τους. Ἡ γλώσσα δέν διατήρησε τόν Ἑλληνισμό τόσο πολύ ὅσο ἡ πίστη καί οἱ ἄνθρωποι αὐτοί πού ἦρθαν τό 1923 στήν Ἑλλάδα μέ τήν ἀνταλλαγή (τοῦ πληθυσμοῦ) καί χλευάστηκαν ὡς δῆθεν τουρκόσοφοι, οἱ ἄνθρωποι αὐτοί μᾶς ἔδωσαν μεγάλα ἀναστήματα, τόν Ἅγιο Ἀρσένιο ἀπό τά Φάρασα τῆς Καππαδοκίας, ὁ ὁποῖος ἔφερε τά λεγόμενα καρμανλίδικα Εὐαγγέλια, δηλ. Εὐαγγέλια μέ ἑλληνικά γράμματα, ἀλλά στήν τουρκική γλώσσα. Αὐτά εἶχαν οἱ ἄνθρωποι. Τόν Πατέρα Παῖσιο, τό γνωστό μας Ἁγιορείτη μοναχό, πού ἐκοιμήθη πρὶν λίγα χρόνια, τόν μέγα θεολόγο, τόν π. Ἰωάννη Ρωμανίδα, πού τόν κοιμήθηκε τελευταῖα.

Πᾶμε στό ἀντίστροφο, ὅπου χάθηκε ἡ πίστη ἡ ὀρθόδοξη, ἀλλά διατηρήθηκε ἡ ἑλληνική γλώσσα. Ἐμεινε ἑλληνισμός; Ὁχι. Ἐνα παράδειγμα: ΚΑΤΩ ΙΤΑΛΙΑ καί ΣΙΚΕΛΙΑ. Μέχρι τό 16^ο αἰ. ἑκατομμύρια ἀπόγονοι καί ἀρχαῖων Ἑλλήνων καί Βυζαντινῶν, ἀλλά καί Μανιάτες πῆγαν ἐκεῖ ἐπί τουρκοκρατίας. Μόλις ἔρχεται ἡ παπική λαίλαπα καί τοῦς κατακλύζει, τοῦς ἐκδιάζει, τοῦς ἐξαναγκάζει νά γίνουν παπικοί ἢ ἀκόμη καί οὐνίτες· χάνεται ἡ συνείδηση τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἐχουμε βεβαίως κάποια ἑλληνικά χωριά, στά ὁποῖα οἱ κάτοικοι εἶναι ἑλληνόφωνοι μέ ἰταλική συνείδηση, γιά νά εἴμαστε εἰλικρινεῖς. Ἀπό τά

εκατομμύρια τῶν Ἑλλήνων, πού ὑπῆρχαν στήν Κάτω Ἰταλία καί Σικελία σήμερα ἔχουν μείνει ἀπειροελάχιστοι σέ μερικά χωριά, πού λένε, ὅτι κάποτε ἦταν Ἑλληνες ἴσως νά τό νοιώθουν- ἀλλά πόσοι; Ἐλάχιστοι. Γι' αὐτό κι ἓνας διπλωμάτης, πολύ σαστά ἔγραψε πρῖν ἀπό λίγο καιρό, ὅτι κάποτε τό πῖό μεγάλο νησί τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἦταν ἡ Σικελία· ἀλλά ὅταν ἔχασε τήν Ὁρθοδοξία ἔχασε καί τόν Ἑλληνισμό της. Ἡ Κύπρος ἦταν τό δεύτερο μεγάλο νησί. Ἡ Κύπρος γιατί διατήρησε τήν ἑλληνικότητα, πού τώρα φοβοῦμαι κινδυνεύει νά χάσει μέ τό σχέδιο Ἀνά; Διότι παρέμειναν Ὁρθόδοξοι παρά τήν Φραγκοκρατία, Ἀγγλοκρατία Βενετοκρατία, Τουρκοκρατία, Γαλλοκρατία.

Ἄλλη περίπτωση Ἑλληνόφωνων πού ἐξισλαμίστηκαν, οἱ περίφημοι Τσάμηδες στή Θεσπρωτία. Μέχρι τόν 17° αἰ. στή Θεσπρωτία ἦταν ὅλοι Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί. Λόγω ἀτυχῶν ἐξεγέρσεων τοῦ Διονυσίου τοῦ λεγομένου Σκυλοσόφου ἢ λόγῳ ἐκουσίας προσχωρήσεως γιά κτήματα, κάποιοι ἀπ' αὐτούς γίνονται μουσουλμάνοι καί ὀνομάζονται Τσάμηδες, ἀπό κάποια παραφθορά τῆς λέξεως θύαμις πού εἶναι ὁ ποταμός Καλαμάς (Θύαμις, Τσάμης). Οἱ Τσάμηδες διατηροῦν τήν ἑλληνική γλώσσα· ἀλλά μόλις ἄλλαξαν τήν πίστη τους ἔγιναν οἱ πῖό φανατικοί Τουρκαλβανοί. Ὅχι μόνο ἄλλαξαν τήν ἐθνική τους συνείδηση, ἀλλά ἔγιναν οἱ χειρότεροι διώκτες τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἀκόμη κι οἱ Τοῦρκοι τοὺς χρησιμοποίησαν ὡς σφαγεῖς, ἀλλά καί τό 1941-44 οἱ Γερμανο-ἰταλοί κατακτητές τοὺς χρησιμοποίησαν ἐναντίον τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Θεσπρωτίας καί γι' αὐτό σήμερα δέν μποροῦν νά ἐπιστρέψουν τά παιδιά τους καί τά ἐγγόνια τους κι ἡ Ἀλβανία τό θέτει μονίμως ὡς ζήτημα.

Ποιός λοιπόν σώζει τήν ἐθνική συνείδηση τοῦ Ἑλληνα τίς δύσκολες στιγμές; Ἡ Ὁρθοδοξία πού κράτησε τοὺς τουρκόφωνους Καλπαδόκες μέσα στό γένος ἢ ἡ γλώσσα μόνη της ἢ ὅποια δέ μπόρεσε τοὺς Τσάμηδες νά τοὺς διατηρήσει καθώς καί τοὺς Σικελιώτες Ἑλληνες καί τόσοσους ἄλλους; Αὐτό δέ μᾶς τό ἔχουν ἀπαντήσει οὔτε οἱ νεοπαγανιστές οὔτε οἱ διάφοροι κουλτουριάρηδες, οἱ ὅποιοι λένε, δέν τή χρειαζόμαστε τήν Ἐκκλησία, ὁ Ἑλληνισμός δηλ. δέν τήν χρειάζεται.

Νά θυμίσουμε γιά τή συμβολή τοῦ κλήρου μας στό Μακεδονικό Ἀγώνα; Ὁ ἴδιος ὁ Παῦλος Μελάς λέει στή γυναίκα του τή Ναταλία, «ὅπως πάντοτε ἡ Ἐκκλησία προμαχεῖ, ἔτσι κι ἐδῶ βλέπω τήν Ἐκκλησία καί τόν ἀπλό παπά, καθώς καί τοὺς μητροπολίτες -οἱ ὅποιοι εἶχαν εἰδικά ἐπιλεγεί γιά νά βοηθήσουν τό γένος- νά προμαχοῦν ἐδῶ γιά τήν Μακεδο-

νία μας». Νά θυμίσουμε ἐπίσης τά «ὄχι» τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χρυσάνθου τό 1941, ὅταν ἔμπαιναν οἱ Γερμανοί. Τό πρῶτο «ὄχι», ὅταν ἀρνεῖται νά πάει στό καφενεῖο στοὺς Ἀμπελοκήπους, μαζί μέ τό δήμαρχο καί τοὺς πολιτικούς ἡγέτες νά παραδώσουν τήν πόλη. ΟΧΙ. ΔΕΝ ΠΗΓΕ. Ἀρνεῖται νά ὀρκίσει τήν πρώτη κυβέρνηση πού εἶχαν ὀρίσει τότε οἱ κατακτητές. Ἀρνεῖται νά κάνει δοξολογία. Τά ΟΧΙ τά ὅποια καί τοῦ στοίχισαν. Αὐτά εἶναι λοιπόν γεγονότα, τά ὅποια ὅλοι πρέπει νά θυμόμαστε.

Θά κλείσω με μιά ἐπισήμανση. Μᾶς λένε ὅτι δέν πρέπει ἡ Ἐκκλησία σήμερα νά ὀμιλεῖ γιά τά ἐθνικά θέματα, γιατί αὐτό εἶναι παρέμβαση στήν πολιτική. Ἡ Ἐκκλησία οὐδέποτε ὑποδεικνύει, δέν κουνάει τό δάχτυλο καί δέν λέει νά κάνετε αὐτό ἢ τό ἄλλο. Τό ἀνακοινωθέν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου γιά τήν Κύπρο ἐκφράζει ἐξάλλου μιά ἀγωνία γιά ἓνα κομμάτι τοῦ ἑλληνισμοῦ. Ὁ ἴδιος ὁ Ἀπόστολος Παῦλος λέει, ὅτι ὅταν πάσχει ἓνα μέρος τοῦ σώματος, ὅλο το σῶμα πάσχει. Τό ἀνακοινωθέν λέει ὅτι ἐμεῖς δέν θά ὑποδείξουμε στοὺς πολιτικούς τί θά ποῦν σήμερα ἢ τί θά ποῦν αὔριο στίς συναντήσεις τους. Θά θυμίσω σ' αὐτούς ὅμως, πού λένε ὅτι ἡ Ἐκκλησία δέν πρέπει νά ἔχει λόγο, ὅτι ἡ Ἐκκλησία δύο φορές ἐπεσήμανε κάποια θέματα, τά ὅποια εἶχαν καί στή σύγχρονη ἐποχή ἐθνική σημασία καί ὅταν τά ἔλεγε τήν ἐγλεύασαν, ἀλλά στή συνέχεια δικαιώθηκε. Τό πρῶτο εἶναι τό 1957. Ὁ τότε Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ὁ Δωρόθεος -ἄν θυμᾶμαι καλά- μέ ὀρισμένους κληρικούς, μέ τόν τότε Ἰωαννίνων καί μετέπειτα Ἀρχιεπίσκοπο Σεραφείμ καί ἄλλους, μεταβαίνει στό Πατριαρχεῖο τῆς Σερβίας, σέ ἐποχή καθεστώτος ἀθεϊστικοῦ, τοῦ Τίτο, κι ἐκεῖ πληροφορεῖται ὅτι ὁ Τίτο σκοπεύει νά δημιουργήσει «αὐτοκέφαλη» Ἐκκλησία τῆς Σερβίας, νά ἀποσπάσει τρεῖς Μητροπόλεις ἀπό τό Πατριαρχεῖο Σερβίας, ὥστε μέσῳ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νά δημιουργήσει τεχνητό ἔθνος. Πρωτοφανές! Ἐνας ἄθεος νά δημιουργεῖ ἐκκλησία! Γι' αὐτό καί τό ἔκανε ὁ Τίτο μέ τήν Ἐκκλησία τῶν Σκοπίων. Κι ἔρχεται ἐδῶ ἡ ἀντιπροσωπία τῆς Συνόδου καί θγάζει ἀνακοίνωση τήν ὅποια ἀπευθύνει στοὺς πολιτικούς: **Προσέξτε, γιατί δημιουργεῖται πρόβλημα Μακεδονικοῦ.** Μέσῳ Ἐκκλησίας τεχνητῆς, θά μᾶς δημιουργήσουν πρόβλημα ἐθνότητος. Ἀδιαφόρησαν οἱ πάντες. Καί μετά ἀπό δεκαετίες εἶδαμε ὅτι μέ τό κράτος τῶν Σκοπίων σ' αὐτά πού ἔλεγε ἐδικαιώθη.

Καί μία δεύτερη περίπτωση. Τῆ δεκαετία τοῦ '80 μόνο ὁ ἐκκλησιαστικός χώρος καί μέ Ἀρχιεπίσκοπο καί μέ Μητροπολίτες, ὅπως ὁ ἀείμνηστος Σεβαστιανός, σχεδόν μέ κάθε μητρόπολη ἢ ἐνορία ἐτόνιζε τό θέμα τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων τῶν Χριστιανῶν,

«ΑΡΘΡΟ 1-51» Η «ΧΟΡΕΥΟΝΤΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΛΥΚΟΥΣ»

κ. Ἀθανασίου Νεοφωτίστου, Προέδρου τοῦ Δ.Σ. τῆς Π.Ε.Γ.

Στό προηγούμενο τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ «Διάλογος», τεῦχος 32, γράψαμε μεταξύ ἄλλων ὅτι ἡ ραγδαία ἐξάπλωση τῶν νεοφανῶν αἰρέσεων στή χώρα μας ἀποτελεῖ φοβερή ἀπειλή γιά τήν πίστη μας. Καί ἐπισημάναμε ὅτι καί στόν τομέα αὐτό ἡ «ξενομανία», αὐτή ἡ μεγάλη πληγή, αὐτή ἡ νοσηρή κατάσταση, δημιουργεῖ τό ἀνάλογο κλίμα γιά νά «εὐδοκιμήσουν» οἱ πάσης φύσεως αἰρέσεις καί «λατρεῖες». Ὅλες οἱ ξενόφερτες πολυεθνικές ομάδες προσπαθοῦν μέ ὅλα τά σύγχρονα ἐπικοινωνιακά μέσα καί μέ «περισσό» ζῆλο νά μᾶς «εὐαγγελίσουν», δηλαδή ν' ἀλλάξουν τήν ὀρθόδοξη πίστη μας καί πολλοί τούς ἀκολουθοῦν, γεμίζουν τίς αἵθουσές τους καί τά κοινόδιά τους καί τούς δίνουν τούς κόπους τους, χρήματα καί περιουσίες γιά νά μποροῦν καλύτερα νά πραγματοποιοῦν τό ὀλέθριο ἔργο τους.

Ἐξουσία θέλουν ν' ἀσκοῦν οἱ αἰρεσιάρχες «ἐφευρέτες» διαφόρων «κοσμοθεωριῶν» καί νέων «πίστεων», ἀλλά καί ὁ «Μαμωνᾶς» εἶναι ἕνας ἀπό τούς πρωταρχικούς, τούς κύριους στόχους τους. «Ἄν θέλεις ν' ἀποκτήσεις ἕνα δισεκατομμύριο δολάρια»,

ἔλεγε ὁ Χάμπαρντ, ἰδρυτής τῆς Σαηεντολογίας, «ἴδρυσε μιὰ θρησκεία». Τούς δίνουμε, λοιπόν, τά χρηματά μας καί οἱ «ἀρχηγοί», ὄντες ἀνεργοί καί ἀνεπάγγελτοι, διάγουν πολυτελῆ βίο μέ ἀναίδεια, ἔπαρση καί ἐπίδειξη. Τό χρῆμα ἔλεγε ὁ Μπαλζάκ δέν γνωρίζει κανέναν. Δέν ἔχει οὔτε αὐτιά, οὔτε καρδιά, οὔτε ὁσμή. «Ἐμένα ὅμως», ἔλεγε ὁ αἰμίμητος Κων/νος Τσάτσος, «μοῦ φαίνεται ὅτι ὄξει, ὅτι ἔχει ἀποκρουστική μυρωδιά». Βρωμάει μ' ἄλλα λόγια. Καί κυρίως ὄξει, βρωμάει, ὅποιο ἀποκτιέται μέ ἀνήθικους καί παραπλανητικούς τρόπους.

Μέχρι σήμερα ὅμως οἱ αἰρέσεις, ἀγαπητοί ἀναγνώστες, λειτουργοῦσαν ἡμιμόμιμα, ἡμιπαράνομα. Χρησιμοποιοῦν τίτλους καί προσωπεῖα ξένα πρός τήν προέλευσή τους καί τίς ἐπιδιώξεις τους. Ἰδρυσαν ἐνώσεις καί σωματεῖα μέ ὀνόματα καί σκοπούς «ἀλλότριους» πού δέν θά ἔδιναν «ὑποψίες» στίς δικαστικές καί διωκτικές ἀρχές νά ἐνεργήσουν ἐναντίον τους. Τώρα ὅμως τά πράγματα ἀλλάζουν καί οἱ διάφορες ομάδες ὄχι μόνον θά μποροῦν νά δροῦν τε-

ἀλλά καί ἄλλων, τῶν Μουσουλμάνων Ἑλλήνων στήν Ἀλβανία, ὅπου ἦταν ἐπιβεβλημένη διά νόμου ἡ ἀθεΐα: οὔτε ἐκκλησίες, οὔτε τζαμιά. Καί λέγαμε τότε ὅτι ὑπάρχει πρόβλημα ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καί ἐχλεύαζαν κάποιοι. Δέν ὑπάρχει δῆθεν τέτοιο πρόβλημα, γιατί ὅ,τι ἰσχύει γιά τούς Ἕλληνες ἰσχύει καί γιά τούς Μουσουλμάνους, ἄρα ἰσότημα: οὔτε τζαμιά οὔτε ἐκκλησίες. Αὐτό δηλαδή ἦταν ἀνθρώπινα δικαιώματα; Δέν ὑπάρχουν συνεχίζαν Βορειοηπειρωῶτες, δέν ὑπάρχουν στρατόπεδα συγκεντρώσεως. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἐθνικιστική, γι' αὐτό τά λέει. Καί πέφτουν τό 1989-90 τά ἠλεκτροφόρα συρματοπλέγματα κι ἀνακαλύπτουμε ὅτι στρατόπεδα συγκεντρώσεως ὑπῆρχαν, δεκάδες Βορειοηπειρωῶτες ἔχουν γράψει τά μαρτύρια πού ὑπέστησαν, καί ἄλλοι, ὄχι μόνον ἐλληνικῆς καταγωγῆς, καί θεοβαίως βλέπουμε πόσες ἐκκλησίες ἔχουν γίνει στάβλοι, γυμναστήρια κι ἀκόμη προσπαθεῖ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀναστάσιος νά φέρει πίσω στό χῶρο τῆς Ἐκκλησίας μοναστήρια πού ἔχουν γίνει ταβέρνες ἢ ξενοδοχεῖα: καί εἶδαμε ὅτι πράγματι ὑπῆρχε μαρτυρικό καθεστῶς ἐναντίον εἰδι-

κά τῶν Ὀρθοδόξων Ἑλλήνων Βορειοηπειρωτῶν. Ὅταν ἡ Ἐκκλησία μιλοῦσε τότε γιά ἀνθρώπινα δικαιώματα τότε ἔλεγαν ὀρισμένοι, ὅτι τό Ἀλβανικό καθεστῶς εἶναι πρότυπο. Ὅλοι αὐτοί τώρα σήμερα ἀνακάλυψαν τά ἀνθρώπινα δικαιώματα καί δέν ἐπιτρέπουν στήν Ἐκκλησία νά ὀμιλεῖ. Τά λέμε αὐτά γιά λόγους ἰστορίας καί ἐπικαιρότητας.

Θά κλείσω μέ μία ἀναφορά στόν Ἅγιο Ἀρσένιο ἀπό τά Φάρασα τῆς Καππαδοκίας, μεγάλη μορφή τῶν 85 τουρκόφωνων χωριῶν τῆς Καππαδοκίας. Εἶναι μία περιγραφή, πῶς μετά ἀπό τήν ἀνταλλαγή πού ὑπεγράφη στή Λωζάνη τό 1923, ξεκινοῦν οἱ Ἕλληνες μέ ἐπικεφαλῆς τόν Ἅγιο Ἀρσένιο, ὁ ὁποῖος ἀφοῦ ἦρθε στό ἐλληνικό ἔδαφος, μετά 40 ἡμέρες - ἄν θυμᾶμαι καλά- ἐκοιμήθη. Βάπτισε, λέει, πρῶτα ὅλα τά ἀβάπτιστα παιδιά, διότι φοβήθηκε, μήπως κάποια, κατά τήν ὥρα τῆς φυγῆς, ἀποθάνουν ἢ σκοτωθοῦν. Μετά ἔσκαθε γιά μία ἐβδομάδα νά θάψει τά ἱερά σκευῆ τῆς Ἐκκλησίας γιά νά μή τά βροῦν οἱ Τούρκοι. Εἰς μνήμην ὅλων αὐτῶν πρέπει νά θυμώμαστε τήν Ἱστορία.....

λείως ελεύθερα και ανεξέλεγκτα, αλλά θα τυγχάνουν ιδιαίτερας προστασίας από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα δρούν και «μέ τη βούλα», όπως λέει ο λαός μας. Το «Σύνταγμα της Ευρώπης», το οποίο με πολλούς πανηγυρισμούς υπέγραψαν οι 15 χώρες, περιλαμβάνει και την διάταξη 1-51. Το 1-51 είναι ένας απλός αριθμός που όμως θα προκαλέσει ανυπολόγιστες συμφορές, διότι θ' ανοίξει τον ασκό του αιώλου και θα ξεχυθούν παντού ανεξέλεγκτες οι δυνάμεις της πλάνης και του σκότους. Στή μνήμη του λαού μας που έχουν χαραχθεί ως απαγορευμένοι και καταστροφικοί ορισμένοι αριθμοί (666, 13, 29, κ.λ.π.) θα πρέπει να προστεθεί και μάλιστα πρώτος-πρώτος ο αριθμός αυτός.

Το 1-51 είναι μία διάταξη του Ευρωπαϊκού Συντάγματος (τό οποίο κατά τό «προοίμιο» αποβλέπει στο να σφυρηλατήσουν οι λαοί «τό κοινό τους πεπρωμένο») και λέγει τά εξής:

1. Η Ένωση σέβεται και δεν θίγει τό καθεστώς που έχουν σύμφωνα με τό εθνικό δίκαιο οι εκκλησίες και οι θρησκευτικές ενώσεις ή κοινότητες στά κράτη-μέλη.

2. Η Ένωση σέβεται παρομοίως τό καθεστώς των φιλοσοφικών και μη όμολογιακών οργανώσεων.

3. Η Ένωση διατηρεί άνοικτό, διαφανή και τακτικό διάλογο με τίς εκκλησίες και τίς οργανώσεις αυτές, αναγνωρίζοντας την ιδιαιτέρη ταυτότητα και συμβολή τους.

Αυτά λέγει ή διάταξη 51 του άρθρου 1 του Ευρωπαϊκού Συντάγματος. Θα προβάλουν μερικοί την ένσταση ότι τό κείμενο του Συντάγματος αυτού είναι προσχέδιο που ένέκριναν οι 25 και ότι πολλά θ' αλλάξουν κατά την οριστική του διατύπωση. Φοβούμεθα όμως ότι κανένας δεν θ' ασχοληθεί με τό «1-51», γιατί τό θέμα που διαπραγματεύεται θεωρείται, άτυχώς, για τό σύνολο σχεδόν των συζητητών, ήσονος σημασίας. Άλλα θέματα για τούς πολιτικούς συζητητές των επιδιοκωμένων τυχόν τροποποιήσεων «καίνε» κατά τή γνώμη τους, όπως π.χ. τά «οικονομικά της Ένωσης» και όσα περιλαμβάνονται στά τρία παραρτήματα του προσχεδίου. Και όμως τά διαλαμβανόμενα στίς παραγράφους 1, 2, 3 του 1-51 θα έπρεπε ν' αποτελέσουν άντικείμενο μείζονος άνησυχίας, διότι οι χιλιάδες των οργανώσεων, ομάδων, κοσμοθεωριών, λατρείων κ.λ.π. με διεθνή «έμβέλεια» και πολυεθνική παρουσία θα άσκούν νόμιμα πλέον την προσηλυτιστική τους έκστρατεία στή χώρα μας, με κίνδυνο νά αλλοιώσουν τό εθνικό και Έκκλησιαστικό φρόνημα του λαού μας.

Θά πούν πάλι μερικοί ήθελήμενα ή άθέλητα ότι ή διάταξη στήν όποία αναφερόμαστε δεν όμιλεί για

αίρέσεις, λατρείες, σέκτες, κ.λ.π., αλλά για φιλοσοφικές οργανώσεις. Άλλά δεν πρέπει νά διαφεύγει κανενός ότι οι ομάδες διανοητικού χειρισμού και ολοκληρωτικής δομής δεν έμφανίζουν προς τά έξω τό πραγματικό τους πρόσωπο, αλλά «φορούν» παραπλανητικό προσώπειο και μάλιστα κατά προτίμηση φιλοσοφικό.

Είναι νωπές οι μνήμες από τό «βίο και τήν πολιτεία» του προσωπειού της Σαηεντολογίας με τό όνομα Κ.Ε.Φ.Ε., που θά πει «Κέντρον Έφηρμοσμένης Φιλοσοφίας Έλλάδος!». Όπως όμως είναι γνωστό τό Κ.Ε.Φ.Ε. διαλύθηκε με άπόφαση Πρωτοβαθμίου Έλληνικού Δικαστηρίου για παράνομη δραστηριότητα κ.λ.π. τό 1996. Τό Έφετείο στό όποιο προσέφυγε τό Κ.Ε.Φ.Ε. επικύρωσε τήν άπόφαση του Πρωτοδικείου τό 1997 και έδωσε οριστικό τέλος στή δραστηριότητα του σωματείου αυτού, τό όποιο σύμφωνα με τίς άποφάσεις των δικαστηρίων είχε παρεκκλίνει του σκοπού του. Χαρακτηριστικό είναι τό άπόσπασμα της άπόφασης του Έφετείου που λέγει: «Άπεδείχθη με πληρότητα ότι τό Κ.Ε.Φ.Ε. είναι μία όργάνωση με ολοκληρωτικές δομές και τάσεις, που στήν ουσία περιφρονεί τόν άνθρωπο, ένώ ενεργεί κατ' έπίφαση και μόνο ελεύθερα, προκειμένου και άποκλειστικά νά προσελκύσει μέλη τά όποια στή συνέχεια ύφίστανται πλύση έγκεφάλου με άπώτερο σκοπό τή δημιουργία κατευθυνόμενου τρόπου σκέψης, ώστε νά βρισκόμαστε ένώπιον άβουλων όντων, τά όποια έχουν χάσει τήν δυνατότητα λήψης άποφάσεων». Πρέπει νά τά λέμε και νά τά ξαναλέμε αυτά τά πράγματα για νά μήν ξεχνιόμαστε.

Σύντομα όμως ή Σαηεντολογία που επιδιώκει νά όνομαστέι Έκκλησία θά μπορεί νά προσελκύει ελεύθερα μέλη, διότι ή «Ευρωπαϊκή Ένωση» θά τήν «σέβεται και δεν θά θίγει τό καθεστώς της».

Άλλά και ή όργάνωση ΠΑΝΙΦΕ του Τάκη Άλεξίου που τώρα τελευταία ήρθε πάλι στήν επικαιρότητα με τήν άπόδραση ενός μέλους της, τίτλο φιλοσοφικό χρησιμοποιεί. ΠΑΝΙΦΕ, που είναι ό τίτλος της, θά πει «Πανελλήνια Ιστορική και Φιλοσοφική Έταιρεία».

Και οι 600 περίπου ομάδες που δρούν στή χώρα μας δεν έμφανίζουν, ως όφειλαν, τήν πραγματική τους ταυτότητα, αλλά χρησιμοποιούν συνήθως εύηχα και ήχηρά όνόματα και παραπλανούν με τόν τρόπο αυτό άνύποπτους πολίτες. Πολλές φέρουν «τίτλους» τρανταχτούς, όπως Άκαδημίες, Κολλέγια, Ίνστιτούτα, Άδελφότητες, Κέντρα, Έταιρείες, Σχολές, άκόμη και Πανεπιστήμια (όπως π.χ. Πανεπιστήμιο MIU του γκουρού Μαχαρίσι) κ.λ.π. Και κατά προτίμηση χρησιμοποιούν τούς όρους «φιλοσοφία»,

«φιλοσοφικός», στίς όνομασίες τους. Έτσι δύσκολα ύποπτεύονται (κυρίως οί άπληροφόρητοι) π.χ. ότι ό «Έλληνικός Φιλοσοφικός Σύνδεσμος» είναι όργανωση του γκουρού Μαχαράτζι και άνήκει στίς ομάδες «διανοητικού χειρισμού», πού χρησιμοποιούν μεθόδους πλήσης έγκεφάλου μέ θρησκευτικό μανδύα. Όλοι σχεδόν οί αίρεσιάρχες «φιλοσοφία» διατείνονται ότι «προσφέρουν». Ό Νίκος Καζάνας πού ίδρυσε τήν παραθρησκευτική ομάδα του γκουρού Σανκαρατζά-ρια, στά διαφημιστικά του φυλλάδια «μᾶς» πληροφορεί ότι στή «Σχολή» του διδάσκεται «πρακτική(!) φιλοσοφία».

Συνιστοῦμε στούς αγαπητούς μας αναγνώστες νά ρίξουν μιά ματιά στόν κατάλογο τῶν 422 αίρέσεων (τόρα είναι διπλάσιες) πού συνέταξε τό 1995 ή Ζ΄ Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη τῆς Ἀλιάρτου, γιά νά διαπιστώσουν του λόγου τό ἀληθές ὄσων ἀναφέρουμε παραπάνω περί τῶν παραπλανητικῶν τίτλων.

Μέ ὄλες αὐτές τίς ὁργανώσεις ή Ἑνωση θά «διατηρεῖ ἀνοιχτό, διαφανή και τακτικό διάλογο, ἀναγνωρίζοντας τήν ιδιαίτερη ταυτότητα και συμβολή τους», ὅπως ἀναφέρει ή παρ. 3 τῆς διάταξης 51 του άρθρου 1 του Εὐρωπαϊκοῦ Συντάγματος.

Ό Κωστής Παλαμᾶς εἶχε γράψει ἕνα ποίημα μέ τίτλο οί «λύκοι», πού στήν περίπτωσή μας ἔχει ἀπόλυτη ἐφαρμογή, ἰδίως οί τρεῖς πρῶτοι στίχοι: «Στῆς Πολιτείας τῆ μάντρα οί λύκοι /παντοῦ εἶναι λύκοι /κι' οί φύλακες ἀνάξιοι...».

Θά χορεύουμε λοιπόν μέ τούς λύκους κατά τή γνωστή κινηματογραφική ταινία, οί ὅποιοι ἀνενόητοι θά κατασπαράξουν τίς ψυχές τῶν παιδιῶν μας, ἐνεργοῦντες «μέ τῆ βούλα». Οί σέκτες εἶναι δυνάμεις ἀνεξέλεγκτες. Ἀποτελοῦν τούς ἰούς στό ὑγιές κοινω-

νικό σῶμα τῆς ἀνθρωπότητας. Οί ἰοί κάποτε μπορεῖ νά καταστοῦν ἀνεξέλεγκτοι, ὅπως ὁ ἰός του Αids και τότε ή ἀνθρωπότητα θά πληρώσει ἀκριβά τήν τακτική της νά ἀνέχεται κάθε κοσμοθεωρία και «πίστη» και κυρίως «πρακτική» ἐν ὀνόματι τῆς «ἀρχῆς» του «σεβασμοῦ τῆς ἰδιαίτερης ταυτότητας τῶν ὁργανώσεων», ὅπως λέγει τό Εὐρωπαϊκό Σύνταγμα.

Τελευταῖα ἔχει ἐπισημανθεῖ στό ἐξωτερικό ὅτι ὁργανώσεις ὀλοκληρωτικές, πέραν τῶν πρακτικῶν πλύσεως ἐγκεφάλου πού ἐφαρμόζουν, θά χρησιμοποιούν και μεθόδους πού θά δάζουν ἰδέες στό μυαλό τῶν ὀπαδῶν τους μέ κάποιου εἶδους διέγερση ἠχητική. Καὶ μένε Ὅργουελ, πόσο γρήγορα ξεπεράστηκες.

Αὐτές οί ἐπιδιώξεις και οί μεθοδεύσεις θά ἐπικρατήσουν και θά ἐπιβληθοῦν, αγαπητοί ἀναγνώστες, ἐάν ὄλοι ἐμεῖς συνεχίσουμε νά «χορεύουμε στή σιωπή» και δέν ἀντιδράσουμε ἐγκαιρα και ἀποφασιστικά. Καί μήν περιμένουμε ἀπό «ἀρμοδίους» νά τό πράξουν. Αὐτοί βυθισμένοι στή «σιωπῆ τῶν ἀμνῶν» περί «ἄλλων» μεριμνοῦν και ἐνδιαφέρονται. Ἡθελή-μένα ἀσφαλῶς.

Ἐμεῖς, αγαπητοί φίλοι ἀναγνώστες, ὄσοι ἀσχολοῦμεθα μέ τό διακόνημα τῆς ἐνημέρωσης του λαοῦ μας, γιά τά θέματα αὐτά, ὀμολογοῦμε ὅτι εἴμαστε πολὺ ἀνησυχιοι. Καί τήν ἀνησυχία μας αὐτή ἐπιτείνει τό γεγονός ὅτι οί διατάξεις του Εὐρωπαϊκοῦ Συντάγματος, κατά ρητὴν νομολογία, ὑπερισχύουν τῶν διατάξεων τῶν Συνταγμάτων τῶν χωρῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἑνωσης. Ἐπομένως ὄπου προκύπτουν διαφοροποιήσεις ή συγκρούσεις θά λαμβάνονται ὑπ' ὄφιν οί διατάξεις του Εὐρωπαϊκοῦ Συντάγματος. Ἐπομένως «μπατέ... ἀλέστε κι ἀλεστικά μή δίνετε». Του Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀπαραίτητη προϋπόθεση τῆς θεολογίας εἶναι ή κάθαρση ἀπό τά πάθη, ή ταπείνωση και ή ἄσκηση τῆς ἀρετῆς. Ἡ ἔπαρση, ή ὑπερηφάνεια, ἀκυρώνει κάθε προσπάθεια γιά ἀληθινή θεογνωσία. Ἡ ταπείνωση πρέπει νά εἶναι διαρκῆς κατάσταση γιά ὄποιον ἀναζητᾶ τήν ἀληθινή θεογνωσία και τήν κοινωνία μέ τόν Θεό. Αὐτή ή κοινωνία, τό μυστήριό δηλαδή τῆς σωτηρίας, συντελέστηκε ἀμετάκλητα σέ ὄ,τι ἀφορᾶ τόν Θεό. Ὅμως ὁ ἄνθρωπος μένει τρεπτός και ἐπομένως πρέπει ν' ἀγωνίζεται ὀλόκληρη τῆ ζωή του νά κρατήσῃ τῆ χάρη του Θεοῦ.

π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου (ἀπό τό βιβλίό του «Τό νόημα τῆς ζωῆς στό φῶς τῆς Ὅρθοδοξίας», σελ. 371)

ΜΙΛΤΟΝ ΤΖ. ΧΕΝΣΕΛ

Ἡ ἑταιρία "Σκοπιά" ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς της ὑπὸ τοῦ Καρόλου Τ. Ρώσσελ εἶχε πρόεδρο. Πρῶτος πρόεδρος ὁ ἰδρυτὴς της καὶ ἓνα «κυβερνῶν σῶμα», τὸ συμβούλιο τῶν διευθυντῶν! Ἐκτοτε κατὰ τὴν πορεία της εἶχε πάντοτε πρόεδρο καὶ ἓνα «κυβερνῶν σῶμα», τὰ μέλη τοῦ ὁποῖου προήρχοντο ἀπὸ τὰ «κεχρισμένα» μέλη, δηλαδή ἀπὸ τὸν «πιστὸ καὶ φρόνιμο δούλο» τοῦ ὑπολοίπου, τοῦ «μικροῦ ποιμνίου», πάντοτε κατὰ τὴν "Σκοπιά", ὅπως ἡ ἴδια τὰ παρουσιάζει στὸ βιβλίο της τοῦ 1982.

«Μπορεῖτε νὰ ζήτε...», σελ. 195: «Ἡ ὁρατὴ ὀργάνωση τοῦ Θεοῦ σήμερα παίρνει ἐπίσης θεοκρατικὴ καθοδηγία καὶ κατεύθυνση. Στὰ κεντρικὰ γραφεῖα τοῦ Μπροῦκλιν τῆς Ν. Ὑόρκης ὑπάρχει ἓνα κυβερνῶν Σῶμα πρεσβυτέρων Χριστιανῶν ἀνδρῶν... πού ἐπιβλέπει τίς παγκόσμιες δραστηριότητες τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ. Αὐτὸ τὸ κυβερνῶν σῶμα ἀποτελεῖται ἀπὸ μέλη τοῦ πιστοῦ καὶ φρόνιμου δούλου. Ὑπηρετεῖ σάν ἐκπρόσωπος τοῦ πιστοῦ δούλου. Οἱ ἄνδρες τοῦ κυβερνῶντος σώματος ὅπως οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῆς Ἱερουσαλήμ... ὅταν παίρνουν ἀποφάσεις δὲν βασίζονται σὲ ἀνθρώπινη σοφία. Ὅχι, κυβερνῶνται θεοκρατικὰ ἀκολουθοῦν τὸ παράδειγμα τοῦ πρώτου κυβερνῶντος σώματος τῆς Ἱερουσαλήμ, τοῦ ὁποῖου οἱ ἀποφάσεις... παίρνονταν κάτω ἀπὸ τὴν κατεύθυνση τοῦ ἁγίου πνεύματος».

-1997 «Σκοπιά» 15-5-'97 σελ. 17: «Ἀπὸ τὴν ἵδρυση τῆς Βιβλικῆς καὶ Φυλλαδικῆς Ἐταιρίας Σκοπιά τῆς Πενσυλβανίας τὸ 1884 μέχρι τὸ 1972 ὁ πρόεδρος τῆς ἑταιρίας ἀσκοῦσε μεγάλη ἐξουσία στὴν ὀργάνωση τοῦ Ἰεχωβά ἐνῶ τὸ κυβερνῶν σῶμα συνδεόταν στενά μὲ τὸ διοικητικὸ συμβούλιο τῆς ἑταιρίας. Οἱ εὐλογίες πού ὑπῆρξαν στὴν διάρκεια ἐκείνων τῶν ἐτῶν ἀποδεικνύουν ὅτι ὁ Ἰεχωβά δέχθηκε αὐτὴν τὴν διευθέτηση. Μεταξὺ τοῦ 1972-1975 τὸ κυβερνῶν σῶμα διευρύνθηκε φθάνοντας τὰ 18 μέλη. Τὰ πράγματα πλησίαζαν περισσότερο στὴ διευθέτηση τοῦ πρώτου αἰῶνα. Ὅταν χορηγήθηκε μεγαλύτερη ἐξουσία σὲ αὐτὸ τὸ διευρυμένο σῶμα, μερικὰ μέλη τοῦ ὁποῖου συμμετέχουν στὸ διοικητικὸ συμβούλιο τῆς Βιβλικῆς καὶ Φυλλαδικῆς Ἐταιρίας Σκοπιά τῆς Πενσυλβανίας».

Μετά τὸν θάνατο τοῦ Κ. Ρώσσελ τὸ 1916, δεύτερος πρόεδρος ἐκλέγεται ὁ Ἰωσήφ Ρόδερφορντ τὸ 1917. Τρίτος πρόεδρος ὁ Νάθαν Ὁ. Νόρ τὸ 1942, τέταρτος πρόεδρος ὁ Φρέντερικ Γ. Φράνς τὸ 1977, ὁ ὁποῖος διατηρεῖ τὴ θέση του στὴν ἐξουσία, ὅπως καὶ οἱ προηγούμενοι ἕως τὴν ἡμέρα τοῦ θανάτου του

κ. Ἄννας Μπουρδάκου, μέλους τοῦ Δ.Σ. τῆς Π.Ε.Γ.

τὴν 28-12-'92 σὲ ἡλικία 99 ἐτῶν.

Πέμπτος πρόεδρος ἀναδεικνύεται ὁ Μίλτον Χένσελ. Φυσικὰ οἱ διαδικασίες μὲ τίς ὁποῖες τελοῦνται οἱ ἐκλογές προέδρων, ἀντιπροέδρων καὶ ὄλων τῶν ὑπολοίπων μελῶν τοῦ "κυβερνῶντος σώματος" εἶναι κάτι τὸ ὁποῖο γνωρίζει μόνον ἡ ἑταιρία στὸ ἐσωτερικὸ της. Οἱ ὁπαδοὶ καὶ γενικά ὁ ὑπόλοιπος κόσμος πληροφορεῖται τὰ πεπραγμένα πάντοτε μὲ καθυστέρηση καὶ ἐπίσης ἡ ἐνημέρωση γίνεται: α) μὲ παραποιημένες καὶ ὠραιοποιημένες ἀλήθειες, β) μὲ μισές ἀλήθειες καὶ γ) τὸ πλέον σημαντικό, ὅλη ἡ διαδικασία τῆς ἐκλογῆς γίνεται ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ Χριστό (!).

-2001. «Σκοπιά» 15-4-'01, σελ. 29: «Πῶς διαφέρει τὸ κυβερνῶν σῶμα ἀπὸ ἓνα νομικὸ σωματεῖο; Ἐνῶ οἱ ὑπεύθυνοι ἐνός σωματείου ἐκλέγονται ἀπὸ τὰ μέλη του, τὸ κυβερνῶν σῶμα δὲν διορίζεται ἀπὸ κανένα ἄνθρωπο, ἀλλὰ διορίζεται ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ Χριστό». Μὲ δεδομένα τὰ κείμενα τῆς ἑταιρίας, ὅπου ἄλλοτε τὴν ἐκλογή τὴν κάνει ὁ Ἰησοῦς Χριστός καὶ ἄλλες φορές ὑπὸ τὴν κατεύθυνση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, γιὰ τὰ δογματικὰ λάθη τῆς ἑταιρίας, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀρκετά, ἡ εὐθύνη βαρύνει τὸν Θεό, ὅπως στὴν περίπτωση τοῦ Χέιντεν Κ. Κάβιγκτον, δικηγόρου τῆς ἑταιρίας, ὁ ὁποῖος ἐξελέγη μὲ «θεϊκὴ σοφία μέσω προσευχῆς καὶ στοχασμοῦ», ἀντιπρόεδρος τοῦ «κυβερνῶντος σώματος» τὸ 1942, τὸ 1945 κατενόησε ὅτι ἀνήκει στὰ ἄλλα πρόβατα (στὸν πολὺ ὄχλο) καὶ δὲν εἶναι κεχρισμένος. Λάθος λοιπὸν ἐκλογή τοῦ Κάβιγκτον, τὸ ὁποῖο ἀντελήφθη μετὰ τὴν ἀράοδο τριῶν ἐτῶν.

Ὅπως ὅμως ἔχει παρατηρηθεῖ καὶ σὲ ἄλλες περιπτώσεις ἡ "Σκοπιά" ἔχει προβλήματα μὲ τὸ "κυβερνῶν σῶμα" τοῦ "πιστοῦ καὶ φρόνιμου δούλου" τὰ ὁποῖα ἐπιλύει πάντοτε μὲ τὰ ἐκάστοτε συμφέροντά της. Τὰ τελευταῖα χρόνια παρουσιάζονται διάφορες καταστάσεις στὸ ἐσωτερικὸ τῆς ὀργανώσεως καὶ πότε μειώνει τὰ μέλη τοῦ "κυβερνῶντος σώματος" καὶ ἄλλοτε τὰ διευρύνει, ὅπως διαβάσαμε στὴν "Σκοπιά" τῆς 1-2-'99, ὅπου γίνεται ἀναφορά γιὰ τὴν διάρκεια τῶν ἐτῶν 1971-1975, ὅπου τὰ μέλη ἦσαν 18, ἐνῶ τώρα λόγω θανάτου ἔχουν μείνει τὰ μισά.

Ἡ "Σκοπιά" τῆς 1-1-2000 σελ. 29 γράφει ὅτι τὸ «κυβερνῶν σῶμα» διευρύνεται καὶ ἀπὸ 9 μέλη πού ἀριθμοῦσε προστίθενται ἄλλα τέσσερα, φυσικὰ «κεχρισμένα» Πάντοτε ὅμως ὑπάρχει ὁ πρόεδρος τοῦ ὁποῖου τὸ ὄνομα ἀναφέρεται στὰ διάφορα ἔντυπα τῆς ἑταιρίας. Τὸ 1991 π.χ., στὴν "Σκοπιά" πάντοτε, στὴν σελ. 2 διαβάσαμε τὰ ἐξῆς: «1991 Watch Tower

Bible and Tract Society of Pennsylvania. Μέ επιφύλαξη όλων των δικαιωμάτων Frederick W. Fransz πρόεδρος». "Όταν απέβωσε ο Φ. Φράνς ή "Σκοπιά" της 15-3-93 αναγγέλλει τόν θάνατό του και στην σελ. 30, 31 γράφει τό εξής άφιέρωμα:

*«Άνταμείφθηκε μέ τόν
"στέφανον τής ζωής»*

Στόν άπόστολο Ιωάννη ειπάθηκε νά γράψει στόν άγγελο τής εκκλησίας τής Σμύρνης: "Τίνου πιστός μέχρι θανάτου και θέλω σοι δώσει τόν στέφανον τής ζωής" (Αποκ. β' 8, 10). "Ετσι είναι τόσο δυσάρεστη όσο και ευχάριστη ή ανακοίνωση πού γίνεται εδώ ότι ο Φρέντερικ Γουίλιαμ Φράνς, πρόεδρος τής Βιβλικής και Φυλλαδικής Έταιρίας Σκοπιά τής Πενσυλβανίας και τής Βιβλικής και Φυλλαδικής Έταιρίας Σκοπιά τής Νέας Υόρκης καθώς και άρχετών άλλων θεοκρατικών οργάνων, τελείωσε τήν επίγεια πορεία του τό πρωί τής 22ας Δεκεμβρίου 1992» (οι ύπογραμμίσεις δικές μας). Άκολουθεϊ ένα βιογραφικό πού άφορά τίς δραστηριότητές του μέσα στην οργάνωση. "Άξιον προσοχής είναι ότι αναγράφεται τό άξιωμα του ως προέδρου και των δύο σωματείων τής "Σκοπιάς" καθώς και άλλων θεοκρατικών οργάνων.

Μετά από αυτόν αναλαμβάνει πρόεδρος ο Μίλτον Τζ. Χένσελ στίς 30-12-1992, ως πέμπτος πρόεδρος. Η άναγραφή του ονόματός του δημοσιεύεται κανονικά στην συγκεκριμένη σελίδα μέ τήν ιδιότητα του προέδρου. Αυτό συνεχίζεται έως και στην "Σκοπιά" τής 1-1-01 σελ. 2, όπου αναγράφεται: «2001 Watch Tower Bible and Tract Society of Pennsylvania. Μέ τήν επιφύλαξη όλων των δικαιωμάτων Milton G Henchel President...». Αυτό ήταν και τό τελευταίο έντυπο τής "Σκοπιάς" όπου ο Χένσελ αναφέρεται ως πρόεδρος. "Εκτοτε ή "Σκοπιά" στην ίδια θέση γράφει: «2001 Watch Tower Bible and Tract Society of Pennsylvania. Μέ τήν επιφύλαξη όλων των δικαιωμάτων». Ποιά ή αιτία; είναι από τά κρυφά τής "Σκοπιάς".

Στήν "Σκοπιά" τής 1-10-2002 παρουσιάζεται ένα βιογραφικό για τόν Μίλτον Χένσελ όπου εκτίθενται όλο τό έργο του σαν γραμματέως του Νάθαν Ό. Νόρ, ότι τόν Μάιο του 1945 επισκέφθηκε τή Δανία σέ ηλικία 25 ετών, ότι γεννήθηκε τό 1919. Επίσης αναφέρει τίς διάφορες περιοδείες του έντός και εκτός Άμερικής, στην Εύρώπη και σέ χώρες τής Μέσης Άνατολής, τήν ημέρα του γάμου του τό 1995 και διάφορα άλλα τής οικογενειακής του ζωής. "Όμως καμία άναφορά στην θέση του ως προέδρου τής εταιρίας. Φυσικά αυτές οι άτακτες καταστάσεις - είναι ο πλέον έπεικής όρος- στό έσωτερικό τής «γνωστής θρησκείας» φυλάσσονται έπιμελώς κρυφές έως ότου διευθετηθούν για νά παρουσιασθούν, ώραιοποιημένες πάντοτε και υπό τήν καθοδήγηση του Ίεχωβά, για τροφή των όπαδών, οι όποιοι δέν έχουν ιδέα του τί συμβαίνει μέσα στην εταιρία. Έάν

συγκρίνουμε τά δύο τελευταία βιογραφικά άφιερώματα για τόν θάνατο του Φ. Φράνς και του Μίλτον Χένσελ ή διαφορά είναι έμφανής και προκλητική.

Η "Σκοπιά" τής 15-8-03 γνωστοποιεί τόν θάνατο του Μίλτον Χένσελ μέ τό εξής άφιέρωμα: «Ό Μίλτον Χένσελ ο όποιος ήτο πολύ καιρό μέλος του κυβερνώντος σώματος των μαρτύρων του Ίεχωβά ολοκλήρωσε τήν επίγεια πορεία του τό Σάββατο 22-3-03. Ήταν 82 χρονών. "Όταν ήταν νέος έντάχθηκε στό προσωπικό των κεντρικών γραφείων των "μαρτύρων του Ίεχωβά" και ύπηρετήσε πιστά επί 60 και πλέον χρόνια... Τό 1939 έγινε γραμματέας του Νάθαν Ό. Νόρ, ο όποιος τότε ήταν έπίσκοπος των τυπογραφείων των μαρτύρων του Ίεχωβά στό Μπροϋκλιν. Ό άδελφός Νόρ ανέλαβε τήν ήγεσία ανάμεσα στους μάρτυρες του Ίεχωβά παγκόσμια τό 1942, διατήρησε τόν Μίλτον Χένσελ ως βοηθό. Χαίρομαστε ότι υπέμεινε μέχρι τέλους έχοντας τήν διαβεβαίωση ότι θά λάβαινε τήν άμοιβή του, τό στεφάνι τής ζωής» (οι ύπογραμμίσεις δικές μας).

Κατ' άρχή παρατηρούμε στό κείμενο αυτό τής εταιρίας τήν μή άναφορά στό άξιωμα του Μίλτον Χένσελ ως προέδρου, κάτι πού γινόταν μέ τους προηγούμενους, επίσης ενώ ο θάνατός του συνέδη στίς 22-3-2003 -πάντοτε κατά τήν "Σκοπιά"- οι όπαδοί τό πληροφοροϋνται στίς 15-8-03. Ποιοί οι λόγοι αυτής τής καθυστερημένης ένημερώσεως; Σημαντικός άκόμη ο λογος πού τόν καθήρεσαν από πρόεδρο, όντας έν ζωή, όπως προκύπτει από τά γραπτά τής εταιρίας. Τι μεθοδεύεται άραγε στό έσωτερικό του Μπροϋκλιν; Έχει ισχύ πλέον τό «κυβερνών σώμα», και από πότε είναι άκέφαλο και για ποιό λόγο; Φυσικά αυτά όλα δέν τά πληροφοροϋνται οι όπαδοί τους όποίους είναι φανερό εκ των ενεργειών της ότι δέν τους ύπολογίζει ή οργάνωση. Κατά τά άλλα αυτή ή περιφημη «γνωστή θρησκεία» αναρωτιέται κανείς σέ τί είναι «γνωστή»; Μόνο για τίς εκδοτικές της δραστηριότητες, είναι τό συμπέρασμα. Αυτές, είτε μέ πρόεδρο ή χωρίς κεφαλή, συνεχίζονται. Οι Έλληνες άδελφοί μας πού για κάποια αίτια έπλανήθησαν από αυτή τήν οργάνωση, δέν αναρωτιοϋνται πού βαδίζουν και μέ ποιόν οδηγό; "Όχι βέβαια τόν Ίησουν Χριστό. Τι είναι επί τέλους αυτό τό «κυβερνών σώμα» του «πιστού και φρόνιμου δούλου» πού άποφασίζει για τήν ζωή τους; Η Άγία Γραφή πουθενά δέν αναφέρει για «κυβερνών σώμα» των άποστόλων, όπως επικαλείται ή "Σκοπιά" ότι ήταν τό αντίστοιχο του «κυβερνώντος σώματος» τής «Σκοπιάς». Ουδείς των άποστόλων ισχυρίσθηκε ότι είναι μέλος ενός «κυβερνώντος σώματος». Άντιθέτως οι άπόστολοι ήσαν πάντοτε οι ποιμένες και έπίσκοποι τής Εκκλησίας και έγραφαν πάντοτε εις τό όνομα του Θεού Πατρός και Κυρίου Ίησου Χριστού (Α΄ Θεσ. α΄ 1, Γαλ. α΄ 1, Κολασ. α΄ 1, κ.ά.).

ΟΙ "ΙΝΣΤΡΟΥΧΤΟΡΕΣ" ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΠΟΧΗΣ

της κ. Δάφνης Βαρβιτσιώτη

«Βουλεύεσθαι καί λογίζεσθαι ταυτόν»¹

Ἀριστοτέλης

Α' Μέρος

Ἐπανερχόμενοι στή δράση τῆς «νέας» τηλεόρασης, ὑπενθυμίζουμε ὅτι, σύμφωνα μέ ὅλες τίς ἐνδείξεις, αὐτή φαίνεται νά πρωτοστατεῖ στόν «ἀόρατο» πόλεμο πού διεξάγει ὁ «Νέος Διαφωτισμός» κατά τῆς "παλαιᾶς" σκέψης.

Ἀπομένει τώρα νά ἀναλυθεῖ ἡ δράση τῶν τηλεοπτικῶν διαμορφωτῶν γνώμης καί καθοδηγητῶν σκέψης τούς ὁποίους αὐτή ἐπιλέγει, οὕτως ὥστε νά διαπιστωθεῖ ἡ συμβολή τους τόσο στόν «κατευνασμό» καί τόν «λήθαργο» στόν ὅποιον ἔχουν βυθισθεῖ οἱ δυτικές κοινωνίες², ὅσο καί στήν «δημιουργική καταστροφή», γιά τήν ἐπικράτηση τῆς Νέας Ἐποχῆς. Ὅσοι παρακολουθοῦν τήν «νέα» τηλεόραση μέ ἀναλυτικό καί κριτικό πνεῦμα, διαπιστώνουν ὅτι, οἱ σύγχρονοι ἰνστρουχτορες-ἐκπαιδευτές³ -εἴτε "στρατευμένοι", εἴτε χρησιμοποιούμενοι ἐν ἀγνοία τους- ἐφαρμόζουν, μέσω αὐτῆς, τίς ἀκόλουθες, κυρίως, μεθοδεύσεις:

- Ἐξουδετερώνουν τήν λογική τῶν τηλεθεατῶν, «ἀποδομώντας» κάθε αὐτονόητο, καί ἐπαναπροσδιορίζοντάς το, ἐπί "νέας", "πολιτικῶς ὀρθῆς" βάσης, ἡ ὁποία, στήν οὐσία, τό ἀντιστρέφει, πρὸς δόξαν τοῦ «Νέου Διαφωτισμοῦ». Π.χ.: «Σέ μιά "σωστή" δημοκρατία, ἡ πλειοψηφία ὀφείλει νά ὑποτάσσεται στήν μειοψηφία».

- Παραλύουν τήν λογική, διά τῆς "ἀφελοῦς", "ἀντικειμενικῆς" καί "δημοκρατικῆς" τήρησης ἴσων ἀποστάσεων μεταξὺ δικαίου καί ἀδίκου, θετικοῦ καί

ἀρνητικοῦ, καλοῦ καί κακοῦ, θύματος καί θύτη, ἠθικοῦ καί ἀνῆθικου, ὀμαλοῦ καί διεστραμμένου, νομίμου καί παράνομου, ἐπιστήμης καί τσαρλατανισμοῦ, Χριστιανισμοῦ καί σεκτῶν κ.ο.κ.

- Καταστρέφουν κάθε πνευματικό, ἠθικό, ἔθνικό, κοινωνικό, θρησκευτικό ἔρεισμα τοῦ δυτικοῦ ἀνθρώπου, μέ τόν δογματικό πλουραλισμό⁴, δηλαδή, μέ τήν σχετικοποίηση τοῦ ἀπόλυτου καί τήν ἀπολυτοποίηση τοῦ σχετικοῦ. Π.χ.: «Πρέπει νά ἀποδεχτοῦμε κάθε ἄποψη ὡς ἐξ ἴσου ἐγκυρη, ἀφοῦ δέν ὑπάρχει μία καί μόνη ἀλήθεια, καί ὁ κάθε ἓνας μας εἶναι φορέας τῆς δικῆς του ἀλήθειας».

- Παραλύουν τήν κριτική ικανότητα τῶν τηλεθεατῶν, δημιουργώντας πνευματικό χάος, ἀβεβαιότητα καί σύγχυση μέ ἀλληλοσυγκρουόμενα καί ἀλληλοαναιρούμενα μηνύματα, τά ὁποία προβάλλουν ὡς ἰσόκυρα. Ἔτσι, καλοῦν τόν τηλεθεατή νά ἀποδεχθεῖ ὅτι, «ὁ δυτικός πολιτισμός εἶναι καταστροφικός, ἀνταρχικός, ἐκμεταλλευτῆς τοῦ Τρίτου Κόσμου, κ.ο.κ.», ὡς ἰσόκυρο πρὸς τό «οἱ Εὐρωπαῖοι, πού εἶναι πολιτισμένοι...» τόν καλοῦν νά ντραπεῖ ἐπειδή θεωρεῖ τήν ὁμοφυλοφιλία διαστροφή, ἐνῶ, ταυτόχρονα, τόν καλοῦν νά ντραπεῖ ἐπειδή «ὄλοι οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἦταν ὁμοφυλόφιλοι» τόν καλοῦν νά εἶναι ἄτεγκος ἐναντι τῶν καπνιστῶν, ἀλλά νά δείχνει «κατανόηση» γιά τά ναρκωτικά (ἰδιαίτερα γιά τά «μαλακά») ἂν πιστεύει σέ Μία καί Μόνη Ἀλήθεια, τόν ἐγκαλοῦν ὡς «φανατικό» ἢ «φασίστα», καί τόν καλοῦν νά ἀποδεχθεῖ μία «νέα» Μόνη Ἀλήθεια, ὅτι: «Δέν ὑπάρχει μία Μία καί Μόνη Ἀλήθεια», κ.ο.κ.

- Ἐνσταλάζουν ἐνοχές σέ ὁλόκληρο τό κοινωνικό σύνολο γιά πράξεις ἢ παραλείψεις μεμονωμένων ἀτόμων, ἢ πολιτικῶν ἢ διοικητικῶν φορέων. Π.χ. «Ὡς κοινωνία ὀφείλουμε νά ἀναλάβουμε τίς εὐθύνες μας πού ὁ δράστης κατακρεούργησε τό θῦμα» «ἔχουμε

1. «Τό νά λαμβάνη κανεῖς μίαν ἀπόφασιν ἰσοδυναμεῖ μέ τό νά κρίνη διά τοῦ λογισμοῦ», Ἀριστοτέλους, Ἡθ. Νικ. 1113 α' 12.

2. Ἡ νέα τάξη στήν πληροφορική, Μίσος γιά τήν σκέψη, Denis Duclos, κοινωνιολόγου καί διευθυντοῦ ἐρευνῶν στό Ἐθνικό Κέντρο Ἐπιστημονικῆς Ἐρευνας (CNRS), ἐφημ. ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ (Le Monde Diplomatique), 21.2.1999, σελ. 38 καί ἐπ. Καί «Essai de psychologie contemporaine, I. Un nouvel age de la personnalité» (Δοκίμιο σύγχρονης Ψυχολογίας, Μιά νέα ἐποχή τῆς προσωπικότητας), Le Debal, Μαροέλ Γκασέ, Ἰούνιος 1998.

3. Ἀπό τό λατινικό οὐσιαστικό "instructio", πού σημαίνει "ἐκπαίδευση".

4. ΝΕΟΣΑΤΑΝΙΣΜΟΣ, Ὁρθόδοξη Θεώρηση καί Ἀντιμετώπιση, μακαριστοῦ π. Ἀ. Ἀλεβιζοπούλου, Ἐκδ. ΔΙΑΛΟΓΟΣ, Ἀθήνα 1996, σελ. 49, 63.

ὄλοι εὐθύνη... », εἴτε γιὰ τούς θανάτους ἀπό ναρκωτικά, εἴτε γιὰ τήν πορνεία, εἴτε γιὰ τίς πυρκαγιές, εἴτε γιὰ τίς πλημμύρες, τίς καταρρεύσεις κ.ο.κ. Ἐφαρμόζουν, δηλαδή, τήν θεωρία τῆς συλλογικῆς εὐθύνης, πού -συμπωματικά;- ταυτίζεται μέ τήν ἐπιδιωκόμενη ἀπό τήν Θεοσοφία ἐξαφάνιση τῆς προσωπικῆς συνείδησης καί στήν "ὁμαδοποίηση" ὄλων τῶν ἐπιμέρους συνειδήσεων σέ ΜΙΑ κοινή συνείδηση: «Ὁ ἄνθρωπος μπαίνει στήν συνείδηση τῆς Μονάδος, τοῦ ΕΝΟΣ», «...Ἡ προσωπικότητα οὐδέναι καί ἡ πλάνη τελειώνει. Αὐτό εἶναι τό ἐπιστέγασμα τοῦ Μεγάλου Ἔργου... »⁵.

- Ἐνοσταλάζουν «συνείδηση μικρότητας» στους τηλεθεατές, ἐξαπολύοντας ἐναντίον τους καταγισμό ἐνοχῶν καί ὑποτιμήσεων σέ ὅ,τι ἀφορᾶ τόν ἄνθρωπο, καί εἰδικά τόν δυτικό ἄνθρωπο, μέ κύριο ὄπλο τήν οἰκολογία. Π.χ.: «Ὁ ἄνθρωπος εἶναι καταστροφικό ὄν», «ὁ ἄνθρωπος εἶναι κατώτερος ἀπό τά ζῶα, τά ὁποῖα, ἐνῶ ἔχουν καί αὐτά ψυχή, δέν καταστρέφουν τό περιβάλλον καί τόν πλανήτη» ἢ «ἀντίθετα μ' ἐμᾶς τούς "πολιτισμένους" πού ἐκμεταλλεύομαστε καί καταστρέφουμε τόν Πλανήτη, ἢ τάδε φυλή Αὐστραλίας (τῆς Ἀφρικῆς, Ἰνδίας κ.ο.κ.) σέβεται τήν φύση καί ζῆ σέ ἀρμονία μέ αὐτήν».

- Ἐνοσταλάζουν «συνείδηση μικρότητας» σέ ὄλο τό κοινωνικό καί ἐθνικό σύνολο, ἐξαπολύοντας ἐναντίον του καταγισμό ἐνοχῶν καί ὑποτιμήσεων, συντριβοντας ὅλα τά "παλαιά" -κυρίως τά ἐθνικά, πνευματικά, ἱστορικά καί θρησκευτικά- δεδομένα του: Π.χ. «οἱ Εὐρωπαῖοι, πού εἶναι πολιτισμένοι... », «ὁ Ἕλληνας εἶναι ἀπαίδευτος, ἀγράμματος, ἐξυπνάκιας, τεμπέλης, ἐκμεταλλευτής, νεόπλουτος, σκληρός μέ τά ζῶα, κ.ἄ.», «ὁ ἀρχαιοελληνικός (ἢ ὁ βυζαντινός) πολιτισμός ἦταν μιά τυραννική ἀποικιοκρατική ἱμπεριαλιστική δύναμη», «ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ἦταν σφαγέας τῶν λαῶν», «ζοῦμε σέ ἓνα ἀνελεύθερο θεοκρατικό καθεστῶς... κ.ο.κ.

- Παραλύουν ὅποιαδήποτε νόμιμη ἀντίδραση, ἐπιβάλλοντας τά «ιδανικά» τοῦ «Νέου Διαφωτισμοῦ»⁶ διά τῆς πνευματικῆς τρομοκρατίας καί μέ ἐκδιαστικές συλλογιστικές. Π.χ. «Ἡ Χ θέση εἶναι ἡ ὀρθή. Ὁποῖος διαφωνεῖ εἶναι προκατειλημμένος, ἀντιδραστικός, ἐθνικιστής, θρησκώληπτος, φασίστας, ρατσιστής, κ.ο.κ.» «Ἡ εὐθανασία ἀποτελεῖ κορυφαία κατάκτηση τῆς πολιτισμένης Δύσης, ὁ σημερινός Ἕλληνας, ὅμως, δέν ἔχει φθάσει ἀκόμα στό ἐπίπεδο νά ἐκτιμήσει τήν κατάκτηση αὐτή».

5. Ἀποκρυφισμός, Γκουρουϊσμός, «Νέα Ἐποχή», μακαριστοῦ π. Ἀ. Ἀλεβιζοπούλου, Ἐκδ. Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικοπόλεως, Πρέβεζα 1990, σελ. 102.

6. Βλ. Νέα Ἐποχή καί "Νέα" Τηλεόραση, μέρος Α' καί Β', περιοδικό ΔΙΑΛΟΓΟΣ, τεύχ. 29 & 30.

- Ἐξουθενώνουν τίς ἀντιστάσεις καί ὑποκλέπτουν τήν συναίνεση τοῦ κοινού, ἐφαρμόζοντας τήν μέθοδο τῆς σταδιακῆς φθορᾶς: Ἐπαναφέρουν ἐπί τάπητος, ἀόκνως καί μέ διερευνητική "ἀφέλεια", τά «ιδανικά» τοῦ «Νέου Διαφωτισμοῦ», παρ' ὅλον ὅτι αὐτά ἔχουν ἐπανειλημμένως καταρριφθεῖ -καί μάλιστα ἐνώπιόν τους- ἀπό εἰδήμονες ἐπί τῆ βάσει ἐμπεριστατωμένων στοιχείων σέ προηγούμενες συζητήσεις. Ἐπιλέγουν, ὅμως, κάθε φορά διαφορετική -βαθμιαίως πιό "χαλαρή", πιό "διαλλακτική" καί πιό "ἐνδοτική"- σύνθεση καθοδηγητῶν γνώμης, ὥστε, τελικῶς, νά καταλίξουν στήν κατάλληλη «καθησυχαστική» σύνθεση δηλαδή στήν σύνθεση πού -εἴτε ἐνεπίγνωστα, εἴτε λόγω ἀνεδαφικότητας- θέτει ὡς προϋπόθεση ἐφαρμογῆς τῶν «ιδανικῶν» αὐτῶν, δῆθεν αὐστηροῦς -στήν οὐσία ὅμως, προσχηματικούς καί ἀνεφάρμοστους ὅρους- γιὰ νά καταλήξει νά ἀποφανθεῖ συναινετικά.

- Εὐνουχίζουν ἀνώδυνα κάθε βάσιμη ἀντίδραση, παρουσιάζοντας τόν Χριστιανισμό ὡς μιά ἄνευ ὄρων ὑποχώρηση ἐναντι κάθε ἀξίωσης, πρόκλησης ἢ προσβολῆς, προβάλλοντας μιά ψευδο-χριστιανική ἐκδιαστική ἀγαπολογία τοῦ τύπου: «Ὁ Χριστός εἶναι ἀγάπη, ἄρα, ὅποιος ἀντιδρᾷ στίς κοινωνικές, οἰκονομικές, ἐθνικές, ἠθικές, πολιτιστικές, θρησκευτικές κ.λπ. μεταβολές πού ἐπιβάλλονται, δέν εἶναι χριστιανός» ἢ «Ὁ Χριστός δέν χρειάζεται προστάτες, συνεπῶς ἀποδεχθεῖτε πολιτισμένα κάθε θεδήλωσή Του».

- Ὁδηγοῦν σέ πνευματική (καί βουλητική) παράλυση, ὅταν -ἔχοντας ἤδη κερδίσει τήν ἐμπιστοσύνη τοῦ κοινού ὑπερασπιζόμενοι ἱστορικές, θρησκευτικές, ἠθικές καί ἄλλες παλαιές θέσεις- οἱ ἴδιοι τίς παραλλάσσουν, τίς διαστρεβλώνουν, τίς διαβάλλουν ἢ τίς ἀναιροῦν. Ἡ, ὅταν -ἠγηθέντες κινήσεων πού ὑπεραμύνονται «παλαιῶν» ἰδεῶν- τίς ἀμπεμπολοῦν ἢ ὅταν υἰοθετοῦν, ὡς «ὀρθό» ἢ ὡς «λογικό», ἓνα ἀπό τά «νέα ιδανικά» τοῦ «Νέου Διαφωτισμοῦ».

- Ἀποσυνθέτουν τήν Χριστιανική πίστη στήν συνείδηση τοῦ κοινού, ἀφοῦ οἱ περισσότεροι ἐξ αὐτῶν ἐμφοροῦνται -εἴτε ἐνεπίγνωστα, εἴτε ὄχι- ἀπό ὑλιστικές θεωρίες, πεποιθήσεις, τάσεις, ἀντιλήψεις, οἱ ὁποῖες ἐξυπηρετοῦν τόν «Νέο Διαφωτισμό». Ἄλλοι, πάλι, θέτουν τόν πῆχυ τῆς σωτηρίας τόσο ψηλά, ὥστε ὁ καθημερινός, ὁ μέσος Χριστιανός τηλεθεατής νά ἀποκαρδιώνεται καί νά καταφεύγει στους ἀστρολόγους πρὸς ἐπίλυση τῶν προβλημάτων του.

- Παραλύουν τήν βούληση τῶν τηλεθεατῶν, προβάλλοντας ἢ υἰοθετώντας (ἢ διά τῆς σιωπῆς τους) τίς καταγιστικές καταστροφολογίες, πού τούς τρομοκρατοῦν.

- Ἀποσυνθέτουν τήν "παλαιά" σκέψη καί τήν "παλαιά" περὶ ἀνθρώπου καί περὶ κόσμου ἀντίληψη,

όταν -σέ αντίπαρθέσεις τής μέ τά «ιδανικά» τοῦ «Νέου Διαφωτισμοῦ»- τήν «ὑπερασπίζονται» μέ ἀδύναμα καί σαθρά ἐπιχειρήματα, ἢ καλοῦν ὡς ὑπερασπιστές τής ἄτομα "ἀνυποψίαστα", ἢ μέ ἀνεπαρκεῖς γνώσεις, ἢ «ἐπικοινωνιακῶς» ἀνεπαρκῆ, ἢ ἄτομα πού ἐνεπίγνωστα τήν ἐκθέτουν, τήν διαστρέφουν ἢ τήν καταστρέφουν.

- Καθιστοῦν τοὺς τηλεθεατές πνευματικά καί ψυχικά ἀπάτριδες, ὑπεραμνόμενοι -ἀλλά κατά τρόπο βίαιο, χυδαῖο, ἀκραῖο, ἢ ἀκόμα καί γελοῖο- τῶν «παλαιῶν» ἀξιῶν καί ιδανικῶν, ἢ τῶν πολιτικῶν ἢ θρησκευτικῶν πιστεύω τους (δηλαδή, διαβάλλουν, ἐκθέτουν, διαστρεβλώνουν, γελοιοποιοῦν καί καθιστοῦν ἀποκρουστικέσ, ἂν ὄχι καί ἐπικίνδυνες τίς «παλαιέσ» θέσεις).

- Παραλύουν τήν κριτική ικανότητα τῶν τηλεθεατῶν, ἀπουσιάζοντας ὡς ἔγκυρες προσωπικές γνώμες ἀσχέτων ἀτόμων ἐπί σοβαρῶν ἐπιστημονικῶν θεμάτων π.χ. ἀπόψεις δημοσιογράφων, ἠθοποιῶν ἢ μουσικῶν πού θεολογοῦν μουσικῶν, θεολόγων ἢ ἱερέων πού πολιτικολογοῦν πολιτικῶν ἀναλυτῶν πού χριστολογοῦν ἠθοποιῶν πού "δωδεκαθεῖζουν", ἀποκρυφιστῶν πού μεταλλάσσουν τήν ἀρχαιοελληνική φιλοσοφία, ἢ ἀποδίδουν τόν ἀρχαιοελληνικό πολιτισμό σέ ἐξωγήμινους, κ.ο.κ.

- Ἐξουδετερώνουν τόν "παλαιό" ἄνθρωπο, καί ἐξαφανίζουν τήν ἐμπειρία καί τίς κατακτήσεις χιλιετιῶν, παρεμβαίνοντας "ἐπανορθωτικά" σέ κάθε τομέα τής ζωῆς του, μέ ἀποτέλεσμα αὐτός νά χάνει -βαθμιαῖα καί χωρίς νά τό ἀντιληφθεῖ- τίς βεβαιότητές του, καθώς καί τήν προσωπική του ικανότητα σκέψης, κρίσης, ἀξιολόγησης, ἱεράρχησης καί ἀπόφασης.

- Καταστρέφουν τόν «παλαιό» ἄνθρωπο, ἐξιδανικεύοντας τό «νέο» πρότυπο, τόν ἠττημένο ἄνθρωπο, τό «ἀνθρώπινο ὄν»: Τόν ἄνθρωπο, δηλαδή, πού ἀγνοεῖ ὅτι ἔχει ἐξουδετερωθεῖ ἢ βούλησή του, διότι τοῦ τήν ἔχουν τεχνηέντως ὑποκαταστήσει μέ πάθη «χωρίς σύνορα» σέ ὅ,τι ἀφορᾷ στά ἠθικά, σεξουαλικά, οἰκογενειακά, πνευματικά, θρησκευτικά κ.λ.π. δεδομένα του.

- Κατακερματίζουν τόν «παλαιό» κοινωνικό ἱστό, ὑποδαυλίζοντας -μέ πρόσχημα τήν «ἐνημέρωση» καί

τόν «προβληματισμό»- διάφορες ἀντίπαρθέσεις (π.χ. μεταξύ δημοσιῶν ὑπαλλήλων καί κοινοῦ, πεζῶν καί ὀδηγῶν, διορισμένων καί ἀδιοριστῶν, καπνιζόντων καί «παθητικῶν καπνιστῶν», ὁμοφυλοφίλων καί ἐτεροφυλοφίλων, κ.ο.κ.).

- Κατακερματίζουν τόν «παλαιό» ψυχοπνευματικό ἱστό, ὑποδαυλίζοντας -πρός χάριν τής «ἐλευθερίας τής σκέψης» καί τής «ἐλεύθερης διακίνησης τῶν ιδεῶν»- ἀντίπαρθέσεις μεταξύ «δεξιᾶς» καί «ἀριστερῆς» ιδεολογίας, μεταξύ ἀποκρυφισμοῦ ἢ ἀστρολογίας ἢ δωδεκαθεΐας ἢ σεκτῶν καί Χριστιανισμοῦ, μεταξύ Παλαιοῦ καί Νέου Ἐορτολογίου, μεταξύ Παπισμοῦ καί Ὁρθοδοξίας, κ.ο.κ.

- Οἰκοδομοῦν τόν «νέον ἄνθρωπο», «συμβουλευόντας» τό τηλεοπτικό κοινό μέ «νέες» θέσεις ἐπί παντός ἐπιστητοῦ, «γιά τό καλό του»: Τόν καθοδηγοῦν στό πῶς νά ντύνεται, πῶς νά διασκεδάξει, ποιόν νά θαυμάζει, ποιόν νά μιμεῖται, τί νά ἀγοράζει, τί νά τρώει, τί νά τραγουδᾷ, τί νά διαβάξει, τί νά πιστεύει καί τί νά λατρεύει, πῶς νά σκέφτεται, πῶς νά γυμνάζεται, πῶς νά κάνει ἔρωτα, πῶς νά φέρεται στά παιδιά του, ἀκόμα καί πῶς νά ἀναπνέει, πῶς νά κοιμᾶται, πῶς νά «ἐλέγχει τά ὄνειρά» του, ἀλλά καί πῶς νά πεθαίνει, καί πῶς νά διαθέσει τήν σορρό του.

- Ὀδηγοῦν στήν μοιρολατρία (ἐξαφάνιση τής βούλησης), μώνοντας τοὺς τηλεθεατές στόν ἀποκρυφισμό (συχνά μάλιστα, ἀναμειγνύοντας σ' αὐτόν καί τόν Χριστιανισμό), σέ ἀνατολικές ἢ νεοεποχίτικες δοξασίες (κάρμα, μετενσάρκωση, θετική σκέψη, θετική-ἀρνητική ἐνέργεια, «αὔρα», πνευματισμός, ἀναδρομές σέ προηγούμενες ζωές), στήν ἀστρολογία κ.λ.π. Προωθοῦν ἰδιαίτερα τήν πίστη στήν μετενσάρκωση, πρὸς μεγάλη ικανοποίηση τής θεοσοφίστριας Ἰ. Μπέηλυ, ἢ ὅποια ἔγραφε: «Τό δόγμα τής μετενσάρκωσης θά εἶναι ἕνα ἀπό τά καθοριστικά κλειδιά τής Νέας Παγκόσμιας Θρησκείας»⁷.

(Τέλος στό ἐπόμενο τεῦχος)

7. Λατρεῖες καί Θρησκείες τής Νέας Ἐποχῆς, Texe, Marrs, ἐκδ. ΣΤΕΡΕΩΜΑ, Ἐγνατίας 108, (Book of Ney Age Cults and Religions, σελ. 243).

ΝΑΖΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΑΗΕΝΤΟΛΟΤΖΥ

Παράλληλοι αποκρυφιστικοί και ρατσιστικοί δρόμοι

κ. Άντωνίου Μποσνακούδη*

Υπάρχει αξιοσημείωτη αναλογία μεταξύ της Ναζιστικής ολοκληρωτικής δομής, λειτουργίας και ρατσισμού μετά τα αντίστοιχα της Σαηεντόλοτζυ, σέ σημείο πού νά μπορούμε ν' αντιμετωπίσουμε τή Σαηεντόλοτζυ ως τήν περισσότερο ζωντανή ιστορική και λειτουργική συνέχεια του Ναζισμού (πού, όμως, καλύπτεται από μία έκτεταμένη διτρίνα αδιάστατων δημοσίων σχέσεων και... αντιναζιστικού προφίλ). Ο Χάμπαρντ μαζί με τόν Χίτλερ, θά μπορούσαν άνετα νά συμπεριληφθούν ανάμεσα στίς σημαντικές ρατσιστικές προσωπικότητες του 20ού αιώνα. Έχουν μόνο μία βασική διαφορά: ο Χίτλερ είχε στρατό, ενώ ο Χάμπαρντ δέν είχε, εύτυχως.

Ο Ναζισμός, όπως και ή Σαηεντόλοτζυ, παραμένουν άκατανόητοι κόσμοι (και οί ίδιοι σκόπιμα τό συντηρούν αυτό) μέχρις ότου αποκαλυφθεί ο αποκρυφισμός, πού ρέει στίς φλέβες τους. Τέτοιες αποκρυφιστικές μυστικές εταιρίες, πού υπάρχουν για τόν "εύγενή" σκοπό τής παγκόσμιας κυριαρχίας, αναγκαστικά έχουν όμοια δομή και τρόπο λειτουργίας. Ο ολοκληρωτισμός τής Σαηεντόλοτζυ είναι ή σύγχρονη, αποκρουστική και ψυχρή πραγματικότητα.

Η επιδίωσή τους, όμως, εξασφαλίζεται από τό "πνευματικό αίμα" (τόν αποκρυφισμό) πού διατρέχει τίς δομές τους και διοχετεύει στά μέλη τους τό συγκαλυμένο ψυχοναρκωτικό, πού τούς αποκόπτει από τήν πραγματικότητα και τούς εκμεταλλεύεται, συγκολλώντας τους στους μηχανισμούς τών εσωτερικών κύκλων τής οργάνωσης, οί όποιοι έχουν τήν ανώτερη μήση και "κατέχουν τήν αλήθεια". Αυτοί οί αυθαίρετοι, ανακριβείς και άνόητοι διαχωρισμοί σέ "κατόχους", "ήμικατόχους" και "μή κατόχους" τής αλήθειας, αποτελούν τόν πυρήνα του εσωτερικού (πνευματικού) ρατσισμού, πού καταπνίγει κάθε προσπάθεια άμφισβήτησης και έλέγχου τής ήγεσίας, αφού αν είσαι σέ χαμηλότερο επίπεδο "πώς τολμάς νά έλέγξεις τούς πνευματικά ανώτερους;" και αν είσαι στά ύψηλά ήγετικά επίπεδα, είσαι βολεμένος μέσα στό κατεστημένο σύστημα και άπλως δέν έλέγχεσαι. Η δημοκρατία και ή άτομική έλευθερία δέν

έχουν θέση μέσα σέ τέτοιο περιβάλλον, αφού διαλύουν τό έλεγχο τής ήγεσίας πάνω στά μέλη.

Ο Χίτλερ είχε άμεση σχέση με τή μυστική "Εταιρία τής Θούλης" (Thule Society) και τήν "Εταιρία Βρίλ" (Vril Society). Ο Χάμπαρντ υπήρξε μέλος του Τάγματος του Ναού τής Ανατολής (ΟΤΟ), υπό τήν ήγεσία του αρχισατανιστή Aleister Crowley, αλλά και σέ Ροδοσταυρικό Τάγμα και ένωμάτωσε πολλά στοιχεία από αυτούς τούς χώρους μέσα στή Σαηεντόλοτζυ. Ο Χάμπαρντ στους αποκρυφιστικούς κύκλους θεωρείται ως άποτυχημένος μάγος, αποκρυφιστής, έχοντας φθάσει σέ κάποια αρχικά στάδια του ΟΤΟ και όταν ούτε εκεί δέν μπόρεσε νά σταθεί (έκανε κομπίνες έναντίον μελών του και δικούς του αυτοσχεδιασμούς στίς τελετουργίες του "Φεγγαρόπαιδου") έφτιαξε μία αποκρυφιστική σαλάτα και άνοιξε τό δικό του "μαγαζάκι". Κάποιοι άκόμη τόν κατηγορούν ότι έγινε πiónι τών αντιπάλων (Μαύρα Τάγματα, Μαύρη Στοά κ.τ.λ.), κάτι όχι άπίθανο αφού ή Σαηεντόλοτζυ γίνεται καλός μισθοφόρος.

Μία παρουσίαση τών αναλογιών Ναζισμού και Σαηεντόλοτζυ σέ επίπεδο αποκρυφισμού αποκαλύπτει τίς πραγματικές κοινές ρίζες και τήν ιδιαίτερη επικινδυνότητα του Σαηεντολογικού ολοκληρωτισμού. Αυτός έχει πολύ καλύτερες Δημόσιες Σχέσεις σέ σύγκριση με τόν Ναζισμό για νά καλύπτει τό άποτρόπαιο πρόσωπό του και είναι σημερινή πραγματικότητα.

Ίσως νά διαφέρουν στήν ομάδα αποκρυφιστικού "αίματος", πού ρέει μέσα τους, όμως, σίγουρα χωρίς αυτό δέν θά μορούσαν νά επιδιώσουν. Η "επίθεση" τής Σαηεντόλοτζυ έναντίον του Ναζισμού, κυρίως στή Γερμανία, ίσως νά πρέπει νά εξεταστεί και ως σύγκρουση ευρύτερων αποκρυφιστικών χώρων (αφού σίγουρα μοιάζει με τό Ναζισμό σέ πολλά σημεία και ή Σαηεντόλοτζυ δέν δίνει δεκάρα για τ' ανθρώπινα δικαιώματα, όταν και ή ίδια τά παραβιάζει) για τό μερίδιο έλέγχου στή Γερμανία και εκτός αυτής. Είναι γνωστό ότι "στό μοίρασμα, τά σκυλιά τρώγονται μεταξύ τους". Κοινός τους στόχος είναι ή Γερμανική κοινωνία και τρώγονται για τήν πίτα. Η ύποσθηξη επίσης, πού λαμβάνει ή Σαηεντόλοτζυ από πολιτικούς κύκλους στίς ΗΠΑ και άλλου, ίσως νά πρέπει νά εξεταστεί και ως "αποκρυφιστική αλληλεγγύη" από άλλα κυνοειδή.

* Απόσπασμα από τό βιβλίο του «Μισθοφόροι τής Νέας Τάξης».

Κατασκευάζοντας τόν υπεράνθρωπο

Ἀπό τόν προηγούμενο αἰώνα ἄρχισε νά σχηματοποιεῖται ἓνα ρεῦμα ἀπό κινήσεις, οἱ ὁποῖες εἴτε προῦπῆρχαν σέ κάποια μορφή εἴτε τότε ἄρχισαν ν' ἀναπτύσσονται, πού ὑποστήριξε (σέ γενικές γραμμές) ὅτι ἡ γνώση ἀποκτᾶται μέσα ἀπό τή σταδιακή μύηση σέ πολλά στάδια. Ἡ ἐκάστοτε κίνηση, μυστική ἐταιρία, "Διδάσκαλος", κ.τ.λ., ὑποτίθεται ὅτι κατεῖχε αὐτή τή γνώση καί τήν ἔδινε σταδιακά ὅταν ὁ μαθητής ἔφτανε στό κατάλληλο πνευματικό ἐπίπεδο νά περάσει στό ἐπόμενο στάδιο. Ἄλλοι ἀποφάσισαν μέ δικά τους κριτήρια, πότε ἔφτανε στό "κατάλληλο" ἐπίπεδο. Αὐτός ὁ Γνωστικισμός δέν εἶναι κάτι καινούριο, ἀλλά ἔτσι διαμορφωμένος ἐντάχθηκε σ' αὐτό πού οἱ ἴδιοι κύκλοι ὀνομάζουν "Δυτική Ἐσωτερική Παράδοση" ἢ "Δυτική Ἀποκρυφιστική Παράδοση" ἢ "Δυτική Μαγική Παράδοση".

Ἐνα ἀπό τά στηρίγματα τῆς εἶναι ἡ Καμπαλά, δηλαδή ἡ ἀποκρυφιστική ἑβραϊκή παράδοση. Ἡ Παλαιά Διαθήκη δέν ἀντιμετωπίζεται ὅπως στόν Χριστιανισμό. Τά ἐρμηνευτικά σχόλια πάνω στήν Παλαιά Διαθήκη ἀποτελοῦν τόν Ταλμουδ, τόν ἑβραϊκό θρησκευτικό καί πολιτικό κώδικα. Ἡ Καμπαλά (Παράδοση) ἀποτελεῖ τήν ἀπόκρυφη ἐρμηνεία τοῦ Ταλμουδ ὅπου στηρίζονται ἀποκρυφιστικές κινήσεις. Εἶναι χαρακτηριστική ἡ φράση μέ τήν ὁποία ραββῖνοι περιγράφουν τήν Καμπαλά:

"Ἡ Παλαιά Διαθήκη ἀποτελεῖ τό σῶμα τῆς Παράδοσης, τό Ταλμουδ εἶναι ἡ ὀρθολογιστική ψυχή τῆς καί ἡ Καμπαλά εἶναι τό πνεῦμα τῆς".

Ἡ ἀντιμετώπιση τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης στόν Χριστιανισμό εἶναι τελείως διαφορετική καί εἶναι ἄρηκτα συνδεδεμένη μέ τήν Καινή Διαθήκη. Πρόσφατα, στήν Ἑλλάδα ἀναπτύχθηκε μία κίνηση γιά τόν διαχωρισμό τῆς Καινῆς Διαθήκης ἀπό τήν Παλαιά (τήν ὁποία χαρακτηρίζουν ὡς ἑβραϊκό κατασκευάσμα, ἄσχετο μέ τόν Χριστιανισμό) καί τήν ἀπόρριψη τῆς Παλαιᾶς ὡς θεόπνευστο βιβλίο. Μόνο τό γεγονός ὅτι ἡ συντριπτική πλειοψηφία ὄσων ὑποστηρίζουν τέτοιες θέσεις, δέχονται ὅτι δέν ἔχουν σχέση μέ τόν Χριστιανισμό καί ὅτι εἶναι ἀδιάφοροι ἢ καί ἄθεοι, κάνει κάποιον νά ἀναρωτηθεῖ "τί τούς ἐνδιαφέρει ἡ Παλαιά καί ἡ Καινή Διαθήκη;". Ἀφοῦ τό ἐνδιαφέρον τους δέν εἶναι εἰλικρινές, γιατί τά λένε αὐτά; Ἐνας προφανής λόγος εἶναι γιά νά προωθήσουν διάσπαση ἐντός Ἑλλάδος, ὅπως μέ τόν "χωρισμό Ἐκκλησίας-Κράτους" καί μέ ἐνδοορθόδοξη διαμάχη. Ὁ ἄλλος ὅμως λόγος εἶναι λιγότερο ἐμφανής. Χαρίζουν τή θεόπνευστη Παλαιά Διαθήκη στούς ἀποκρυφιστές Καμπαλιστές γιά νά τή διαστρεβλώνουν.

Ἡ μεγάλη πλειοψηφία τῶν ἀνθρώπων, πού παγιδεύονται σέ τέτοιες κινήσεις καί μυστικές ἐταιρίες,

ἀγνοεῖ τό οὐσιαστικό καμπαλιστικό πνευματικό περιβάλλον στό ὁποῖο βρίσκονται, σέ σημείο πού νά πιστεύουν ὅτι εἶναι συμβατό μέ τόν Χριστιανισμό, Μουσουλμανισμό, Ἰουδαϊσμό, κ.τ.λ.

Αὐτό τό ρεῦμα τῶν διαφόρων ἀποκρυφιστικῶν κινήσεων ἀποσκοποῦσε στήν "ἀνύψωση τοῦ πνευματικοῦ ἐπιπέδου" τῶν μελῶν τῆς ἐκάστοτε κίνησης, ὥστε τό μέλος οὐσιαστικά νά "ἀναγεννηθεῖ" σέ μία υπεράνθρωπη κατάσταση, σέ σχέση μέ τήν προηγούμενή του. Οὐσιαστικά δηλαδή, μιλοῦν γιά τή σταδιακή δημιουργία "υπερανθρώπων" μέσω τῆς ἐλεγχόμενης διοχέτευσης, στά μέλη, τῆς γνώσης πού θά τά φέρει σ' αὐτή τήν κατάσταση. Σέ γενικές γραμμές, αὐτή εἶναι ἡ συνισταμένη ὄλων αὐτῶν, φυσικά μέ διαφορές στίς μεθόδους καί ἐφαρμογή.

Ἀπό τήν ἀρχή τοῦ αἰώνα οἱ πεποιθήσεις καί διδασκαλίες τους ἔχουν "ἐμπλουτιστεῖ" μέ ἀρκετούς ἀναπόδεικτους ἰσχυρισμούς, ὅπως ἡ πίστη στήν ὑπαρξη ἐξελιγμένων υπεράνθρωπων ὄντων μέ τά ὁποῖα ἰσχυρίζονται ὅτι βρίσκονται σέ ἐπαφή καί δέχονται τή γνώση πού διοχετεύουν στά μέλη. Αὐτά τά ὄντα βρίσκονται σέ ἄλλα ἀστερία ἢ ἀκόμη καί μέσα στή Γῆ, στό Θιβέτ καί Ἀσία (κατά προτίμηση στήν ἔρημο Γκόμπι).

Φυσικά, δέν ἔχουν λείψει καί οἱ διασπάσεις. Ἀφοῦ αὐτές οἱ κινήσεις εἶναι ἀνθρώπινα κατασκευάσματα, μοιραία ὑπόκεινται στήν ἀνθρώπινη ἀντιπαλότητα καί μέσα σ' αὐτόν τόν ἀποκρυφιστικό χῶρο δημιουργίας υπερανθρώπων ἔχουν σχηματιστεῖ (οἱ ἴδιοι τό λένε) δύο ἀντίπαλοι χῶροι πού ὁ καθένας αὐτοχαρακτηρίζεται ὡς οἱ "καλοί" τῆς ὑπόθεσης. Εἶναι ἡ "Μεγάλη Λευκή Ἀδελφότητα" καί ἡ "Μαύρη Στοά". Ἡ Σαηεντόλοτς, ὁ Ναζισμός, ἀλλά καί ἄλλες ἀποκρυφιστικές καί οὐσιαστικά σατανιστικές ἢ σατανίζουσες κινήσεις ἔχουν διαμορφωθεῖ σ' αὐτούς τούς χώρους καί μόνο ἂν γνωρίζει κάποιος τίς βαθύτερες πεποιθήσεις τους μπορεῖ νά ἐρμηνεύσει τήν ταυτότητα καί τά κίνητρα τῶν ἐνεργειῶν τους. Διαφορετικά, ἀπλῶς δέν βγάζει νόημα. Ἀκόμη καί ἡ ἀντιπαλότητα ἔχει τίς ρίζες τῆς σέ ἀποκρυφιστικές διαφοροποιήσεις. Οἱ Ναζί *γερμανοποίησαν* τό πρότυπο τοῦ ὑπό δημιουργία υπερανθρώπου, ἐνῶ ὁ Χάμπαρντ μέ τή Σαηεντόλοτς ἄνοιξε δικό του ἀποκρυφιστικό περιβάλλον καί ἀφοῦ σχεδόν *ἀγγλοσαξονοποίησε* τό πρότυπο, ἔφτιαξε μία αὐτοσχέδια σαλάτα κοσμοθεωρίας καί δημάτων γιά τήν υπερανθρώπιση (κατάσταση θήτα) καί ἄρχισε νά πουλάει πανάκριβα τή μύηση. Ἀποσκοποῦσε καθαρά στό κέρδος καί στή δύναμη χρησιμοποιοῦντας ὅ,τι εἶχε μάθει μέχρι τότε πρῖν ἀποτύχει καί σ' αὐτόν τόν τομέα. Τή δεκαετία τοῦ '60 ὁ Χάμπαρντ διέδιδε τή Σαηεντόλοτς ὡς τή

μοναδική Ἀγγλοσαξωνική "Ἐπιστήμη τοῦ Νοῦ" σέ ἀντίθεση μέ τή "Ῥωσική Ψυχιατρική, τήν Αὐστριακή Ψυχανάλυση καί τή Γερμανική Ψυχολογία".

Αὐτές οἱ διαφοροποιήσεις ἀπό τήν ἀρχική γραμμή, στά μάτια τῶν "ὀρθοδόξων" ἀποκρυφιστῶν ἀποτελοῦν ἱεροσυλία, ἀφοῦ διαστρεβλώνουν τό πρότυπο καί τό διαθέτουν ὡς ἐμπορικό προϊόν. Φυσικά στή δημοσιότητα δέν βγαίνουν ἔτσι, ἀφοῦ θά ἦταν καταστροφή γιά τίς ἀπαραίτητες δημόσιες σχέσεις τους καί ντύνονται ὡς ἀγῶνας γιά τά ἀνθρώπινα δικαιώματα, γιά τήν θρησκευτική ἐλευθερία κ.τ.λ. ἢ παραμένουν στό παρασκήνιο καί δέν λένε τίποτα ἀφοῦ στό κάτω κάτω δέν συμφέρει σέ κανέναν τους νά βγοῦν στή δημοσιότητα τά πραγματικά πιστεύω καί οἱ αἰτίες τοῦ ἐσωτερικοῦ πολέμου.

Ὁ Ἄγγλος ἀρχισατανιστής Aleister Crowley ἀποτελεῖ ἓνα ἀπό τά πρόσωπα κλειδιά γιά τήν κατανόηση τῆς Σαηεντόλοτς καί τῆς ἀντιπαλότητας σ' αὐτόν τόν χῶρο. Γύρω του συνδέονται πολλά. Κάτι ἀρκετά διασκεδαστικό εἶναι ὅτι ὁ Crowley ταξινομεῖται στή "Μεγάλη Λευκή Ἀδελφότητα" καί ὁ χῶρος του ταξινομεῖ στή "Μαύρη Στοά", τό Ναζισμό καί τόν Χάμπαρντ, κάτι εὐνόητο, ἀφοῦ τοὺς βλέπουν ὡς "ἱερόσυλους" καί εἰδικά τόν Χάμπαρντ ὡς ἀποτυχημένο τῆς "Ἀδελφότητας" πού ἔχει τό ἓνα πόδι στή "Μαύρη Στοά" καί σέ κάποιο βαθμό λειτουργεῖ ὡς πῖονι τῆς. Στή "Μαύρη Στοά", ὅμως, ταξινομεῖ καί τόν Χριστιανισμό, χαρακτηρίζοντας τό φίδι τοῦ Παραδείσου ὡς "σύμβολο γνώσης καί σοφίας" καί τόν "ζηλόφθονο θεό" ὡς "σύμβολο τῶν δυνάμεων τῆς καταπίεσης καί τῆς αὐτοάρνησης". Στό ἐπίπεδο OT-8 τῆς Σαηεντόλοτς ὁ Χάμπαρντ λέει κάτι σχεδόν ταυτόσημο.

"Ὅμως καί οἱ "σύντροφοι" τῆς Μαύρης Στοᾶς ἔχουν ἰδιαίτερα ἐχθρική στάση ἀπέναντι στόν Χριστιανισμό. Ἔτσι φαίνεται ὅτι ὡς δεδομένο πρέπει νά πάρουμε μόνο τόν πραγματικό καί ὑπαρκτό ἐσωτερικό πόλεμο τῶν δύο χῶρων, ἀφοῦ οἱ ἴδιοι τόν παραδέχονται, χωρίς ὅμως νά ξεχνᾶμε ὅτι καί οἱ δύο χῶροι εἶναι ἐντελῶς ἀσυμβίβαστοι μέ τόν Χριστιανισμό καί ἐχθρικοί ἀπέναντί του.

Ἡ Ἀδελφότητα, μέ τήν προσήλωση στήν Καμπάλα (γεγονός πού συνεπάγεται τήν ἀπόρριψη τῆς ἀντιμετώπισης τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ὡς ἄρηκτα συνδεμένης μέ τήν Καινή Διαθήκη) τοποθετεῖ τό βασικό τμήμα τῆς παράδοσης καί πνευματικότητάς της στήν διαστρεβλωμένη Ἑβραϊκή πνευματικότητα. Ἐδῶ μοιραία κάποιος ἀναρωτιέται μήπως οἱ διωγμοί τῶν Ἑβραίων ἀπό τοὺς Ναζί κατά βάθος ξεκίνησαν καί ἀπό τό γεγονός ὅτι οἱ ἀντίπαλοι τῆς Ἀδελφότητας εἶχαν ἄμεση σχέση μέ μία μορφή τῆς (διαστρεβλωμένης, σύμφωνα μέ τήν Ἀδελφότητα) πνευματικῆς ἐξέ-

λιξης τῶν Ἑβραίων. Ἄσχετα μέ τήν ὀρθότητα τῶν πεποιθήσεών τους, ἐξετάζουμε τήν μεταξύ τους ἀλληλεπίδραση καί τό πνευματικό τους περιβάλλον, γιατί ἓνα ἀπό τά προϊόντα εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Χάμπαρντ καί ἡ Σαηεντόλοτς καί μόνο ἔτσι γίνεται κατανοητή ἡ σημερινή μορφή τῆς. Ὁ Χάμπαρντ, ἂν καί ἐκπτωτος καί περιφρονημένος ἀπό τόν χῶρο τοῦ Crowley, εἶχε ἀναφερθεῖ στόν Crowley στό παρελθόν ὡς "ὁ καλός μου φίλος". Προφανῶς, ἀφ' ἑνός μὲν δέν ἔχανε τίποτα περισσότερο, ἀφοῦ ὁ ἤδη νεκρός Crowley δέν θά μπορούσε νά πεῖ τίποτα καί ἀφ' ἑτέρου ὑπογραμμίζοντας τό πνευματικό λίκνο του, ἴσως νά κολάκευε κάποιους ἀπό τήν Ἀδελφότητα, ὥστε νά τοῦ δώσουν ὑποστήριξη καί κάλυψη.

Aleister Crowley: "Τό μεγάλο Θηρίο"

Ἔτσι περιέγραφε τόν ἑαυτό του. Ἔπαιξε καθοριστικό ρόλο στή διαμόρφωση τοῦ Χάμπαρντ, ἀφοῦ ὁ Χάμπαρντ σέ μεγάλο βαθμό δημιούργησε τή Διανοητική καί τή Σαηεντόλοτς ἔχοντας ὡς πυρήνα τίς σκόρπιες γνώσεις πού ἀπέκτησε ὡς μαθητής τοῦ Crowley.

Ἡ ἱστορία τοῦ Crowley ξεκινάει ἀπό τά παιδικά του χρόνια μέ τρόπο χαρακτηριστικό γιά τήν ἐπίδραση τοῦ οἰκογενειακοῦ περιβάλλοντος στίς κατευθύνσεις πού ὑποχρεώνει ἓνα παιδί ν' ἀκολουθήσει. Γεννήθηκε στίς 12 Ὀκτωβρίου 1875 στό Leamington Spa, Warwickshire. Οἱ γονεῖς του ἀνῆκαν σέ μιὰ ἀκραία "Χριστιανική" σέκτα, πού τοῦ δημιούργησε μιὰ διαστρεβλωμένη ἀντίληψη γιά τόν Χριστιανισμό, σάν ἓνα σύνολο ἀκαμπτων νομικῶν κανόνων, ἕναν ἠθικισμό, μέ τόν ὁποῖο ἐξαγοράζεις τήν αἰώνια ζωή.

Τό 1896 εἶχε μιὰ ἀποκρυφιστική ἐμπειρία στή Στοκχόλμη:

"Ἐύνησα μέ τή γνώση ὅτι κατεῖχα ἕναν μαγικό τρόπο γιά νά συνειδητοποιήσω καί νά ικανοποιήσω ἓνα τμήμα τῆς φύσης μου, πού μέχρι τότε μοῦ εἶχε συγκαλειφθεῖ. Ἦταν μιὰ ἐμπειρία μέ φοβία καί πόνο, συνδιασμένη μέ ἕναν συγκεκριμένο πνευματικό τρόπο καί ὅμως ταυτόχρονα ἦταν τό κλειδί γιά τήν ἀγνότερη καί ἱερότερη πνευματική ἔκσταση πού ὑπάρχει".

Μεγάλη ὁμοιότητα παρουσιάζει καί μιὰ ἐμπειρία τοῦ Χάμπαρντ. Τό 1938, κατά τή διάρκεια μίας ὀδοντιατρικῆς ἐπέμβασης, ὑπό τήν ἐπίδραση νιτρώδους ὀξέως, πίστεψε ὅτι πέθανε καί ὅσο ἦταν νεκρός, ἔλαβε πολύτιμη γνώση. Μέ βάση αὐτή ξεκίνησε τίς ἀποκρυφιστικές ἀναζητήσεις.

Ὁ Crowley πίστευε ὅτι ὁ πνευματικός φωτισμός ἀποκτᾶται μέ τή μελέτη τῶν ἀπόκρυφων κειμένων, μπαίνοντας ἔτσι στόν Γνωστικισμό.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΙΣ ΕΝΟΣ ΑΙΡΕΤΙΚΟΥ

Ἐπιστολή τοῦ Ὁσ. Θεοφάνους τοῦ Ἐγκλείστου,

(γ' μέρος)*

ΣΤ'. Θά σᾶς ὑποδείξω τώρα τί εἶναι περισσότερο σπουδαῖο γιά τήν σωτηρία τοῦ καθενός. Μπορεῖ κανεῖς σύντομα νά ἐκφρασθεῖ ὡς ἐξῆς: «Νά πιστεύετε καί νά δέχεσθε τήν θ. Χάρι , πού μᾶς ὀδηγεῖ στήν χριστιανική ζωή διά μέσου τῶν μυστηρίων. Νά ζήτε σύμφωνα μέ τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ κάτω ἀπό τήν καθοδήγησι τῶν θεοπέμπτων ποιμένων. Νά βρῆσκεσθε σέ μιά ζωντανή σχέσι μέ τήν Ἐκκλησία».

Γιά νά κατανοήσετε καλύτερα πόσο ἀπαραίτητα εἶναι ὅλα αὐτά, συγκρίνετε τήν πορεία τῆς σωτηρίας μέ τήν συνηθισμένη ὁδοιπορεία. Γιά νά βαδίση ἕνας ὁδοιπόρος εὐκόλα καί ἀκίνδυνα πρέπει νά ὑπάρχη φῶς, νά εἶναι καθωρισμένος ὁ δρόμος, νά εἶναι ὁ ἴδιος ὑγιής καί δυνατός. Ἀκόμη στήν περιπτῶσι μᾶς δυσκολίας, ὅπως π.χ. μπροστά σέ μιά διακλάδωσι ἢ ἕνα σταυροδρόμι, νά ὑπάρχη κάποιος νά τόν βοηθήση δείχνοντάς του τήν σωστή κατεύθυνσι.

Κατά παρόμοιο τρόπο καί γιά τήν πορεία στήν ὁδό τῆς σωτηρίας εἶναι ἀπαραίτητο νά ὑπάρχη φῶς, δηλαδή ἡ ὀρθή πίστις, εἶναι ἀπαραίτητο νά εἶναι καθωρισμένος ὁ δρόμος, δηλαδή οἱ θεῖες ἐντολές, εἶναι ἀπαραίτητες ἡ ψυχική ὑγεία καί ἡ ἰσχὺς, δηλαδή οἱ δυνάμεις τῆς θ. Χάριτος διά μέσου τῶν μυστηρίων, εἶναι ἀπαραίτητοι οἱ γνῶστες τοῦ δρόμου καί οἱ χειραγωγοί, δηλαδή οἱ ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας.

* Ἀπό τό βιβλίον «Ἀπάνθισμα Ἐπιστολῶν» τοῦ Ὁσ. Θεοφάνους τοῦ Ἐγκλείστου, ἐκδοσις τῆς Ἱ. Μονῆς Παρακλήτου.

Ὅλα αὐτά συντελοῦνται στούς κόλπους τῆς ἀγίας μας Ἐκκλησίας. Μ' αὐτή εἶναι ἐνωμένοι καθένας πού κατεργάζεται σωστά τό ἔργο τῆς σωτηρίας. Ὅλοι οἱ σεσωσμένοι αὐτόν τόν δρόμο ἀκολούθησαν καί ὅλοι οἱ σωζόμενοι αὐτόν τόν δρόμο βαδίζουν. Ἄλλος δρόμος σωτηρίας δέν ὑπάρχει.

Δέν νομίζω ὅτι ἔπρεπε νά σᾶς ἀναφέρω ὅλα αὐτά. Ὅσοτόσο θά προσθέσω καί κάτι ἀκόμα.

Εἶναι περιττό νά συζητῆται ὅτι ἡ πίστις εἶναι ἀπαραίτητη γιά τήν σωτηρία. Ὁ ἄπιστος δέν θέλει οὔτε κἄν νά σκέπτεται τήν σωτηρία. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος γράφει: «Χωρίς δέ πίστεως ἀδύνατον εὐαρεστήσαι (Θεῷ)· πιστεῦσαι γάρ δεῖ τόν προσερχόμενον τῷ Θεῷ ὅτι ἐστὶ καί τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτόν μισθοδοτῆς γίνεται» (Ἐβρ. 11, 6).

Ὁφείλουμε νά πιστεύουμε σέ ὅλα ὅσα εὐδόκησε νά μᾶς ἀποκαλύψῃ ὁ Θεός χωρίς προσθήκης ἢ ἀφαίρεσεις, ἔτσι ὅπως φυλάγονται στήν ἀγία Ὁρθοδοξία. Συγκεκριμένα:

Ὁ Θεός εἶναι ἕνας κατά τήν οὐσίαν, ἀλλά μέ τρία χωριστά πρόσωπα. Ὁ Πατήρ διά τοῦ Υἱοῦ ἔπλασε τόν κόσμον καί προνοεῖ γι' αὐτόν. Ἐπλασε κατ' εἰκόνα Του τόν ἄνθρωπο γιά νά ζῆ μέσα στόν παράδεισο. Μέ τήν παρακοή τῶν πρωτοπλάστων χάσαμε τήν παραδείσια ζωή καί μᾶς ἦταν ἀδύνατον νά σωθοῦμε.

Ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ μᾶς λυπήθηκε, ἀνέλαβε τό ἔργο τῆς ἐξαγορᾶς καί τῆς ἀποκαταστάσεως, ἦλθε στήν γῆ, ἔλαβε σάρκα, ἔπαθε, πέθανε πάνω στόν Σταυρό, ἀναστήθηκε, ἀναλήφθηκε στούς οὐρανοὺς καί κάθη-

Ἄρειοι-Θήτα

Οἱ Ναζί ἀντιμετώπιζαν τήν Ἄρεια φυλή ὡς φυλή ἀνώτερων ἀνθρώπων, μέ ξεχωριστές ἰκανότητες, πού εἶχε προορισμό νά κυβερνήσῃ τόν κόσμον. Στή Σαηεντόλοτς, τό ἀντίστοιχο στοιχεῖο εἶναι οἱ Καθαροί καί οἱ Θήτα ("Λειτουργικοί Θήτα" ἢ "ΟΤ" στά Χαμπαρντιανικά) οἱ ὁποῖοι (ὅπως ἀναφέρει τό Ἐγχειρίδιο Δικαιοσύνης) ἔχουν τό ἀποκλειστικό δικαίωμα, σέ ὅλο τόν κόσμον, νά ἀπονέμουν δικαιοσύνη. Ὁ σκοπός τῆς Σαηεντόλοτς, ὅπως ἡ ἴδια τόν ἀναφέρει εἶναι "Ἐνας πολιτισμός χωρίς παραφροσύνη, χω-

ρίς ἐγγληματίες καί χωρίς πόλεμο ὅπου ὁ ἰκανός μπορεῖ νά εὐδοκίμησῃ καί οἱ τίμιες ὑπάρξεις μποροῦν νά ἔχουν δικαιώματα". Δέν λέει, βέβαια, ὅτι γιά τή Σαηεντόλοτς ἰσχύει τό "πᾶς ἀντίπαλος=παραφρονας" καί ὅτι τίμια, ἠθική καί δίκαια ὑπάρξει εἶναι αὐτή πού προωθεῖ τοὺς σκοποὺς τῆς Σαηεντόλοτς. Λέει δηλαδή ὅτι σέ ὅσους ἡ Σαηεντόλοτς δέν θεωρεῖ ἰκανούς καί τίμιους, δέν τοὺς ἀναγνωρίζει δικαιώματα οὔτε εὐδοκίμησι. Θά τοὺς ὀδηγεῖ σέ Σαηεντολογικό Καιάδα; Ἀξίζει νά δοῦμε παρακάτω τό Ἐγχειρίδιο Δικαιοσύνης γιά νά γνωρίσουμε ποῖο «πνεῦμα δικαιοσύνης» διέπει τή Σαηεντόλοτς.

σε ως Θεάνθρωπος στά δεξιά του Πατρός, ο οποίος με τον τρόπο αυτό έδειξε ότι αποδέχεται την θυσία του Υιού και την μεσιτική Του δύναμη για την σωτηρία των πιστών.

Ο ίδιος ο Υιός έστειλε τό εκπορευόμενο από τον Πατέρα Άγ. Πνεύμα, τό οποίο κατήλθε στους αποστόλους, τούς γέμισε μέ θεία σοφία και δύναμη. Έκεινοι, πλήρεις Πνεύματος Άγίου, φύτεψαν την χριστιανική πίστι και συγκρότησαν από τό σύνολο των πιστών την Έκκλησία, πού έχει κεφαλή τον Χριστό. Οί ίδιοι, κατά την έντολή του Θεού, τελούσαν τά μυστήρια, πού προσφέρουν την θ. Χάρι στους πιστούς, και άφησαν τούς επισκόπους και τούς ιερείς διαδόχους τους στό αποστολικό έργο και διαχειριστές, οικονόμους των ουρανίων πνευματικών θησαυρών, πού τό Άγ. Πνεύμα εμπιστεύθηκε στην Έκκλησία.

Συνέχισαν τό έργο της σωτηρίας διά μέσου των αιώνων οί διάδοχοι των αποστόλων μέ την ιδιαίτερη χάρι της χειροτονίας, και έτσι τό έργο αυτό εξακολουθεί αδιάσπαστα νά συνεχίζεται και στίς ημέρες μας. Οί πιστοί πού δέχονται την θ. Χάρι μέ τά μυστήρια, σώζονται μέσα στους κόλπους της Έκκλησίας όχι μεμονωμένοι, αλλά ένωμένοι όλοι μαζί στην πραγματική βιωματική πίστι και κάτω από την χειραγώγησι των ποιμένων. Η σωτηρία κάθε ψυχής τελείται μυστικά και ό κάθε πιστός προσδοκά μιά άλλη φωτεινή ζωή, χάριν της οποίας ύπομένει εκούσιες και ακούσιες στερήσεις. Πιστεύει ακόμη ότι οί κεκοιμημένοι δέν παύουν νά παραμένουν στό σώμα της Έκκλησίας και νά επικοινωνούν μαζί μας όχι βέβαια μέ όρατό τρόπο, αλλά άόρατα.

Σέ όλα αυτά πρέπει νά πιστεύετε όλόψυχα. Κι έμεις όμολογούμε αυτή την πίστι μελετώντας συχνά τό σύμβολο της πίστεως. Αυτές είναι οί αλήθειες της πίστεώς μας και δέν είναι δυνατόν νά είναι άλλες.

Ζ'. Μόνη της ή πίστις δέν είναι επαρκής για την σωτηρία. Πρέπει νά συνοδεύεται και από τά καλά έργα και μιά ζωή άγία, σύμφωνα μέ τίς έντολές του Κυρίου. «Ου πās ό λέγων μοι, Κύριε, Κύριε, εισελεύσεται εις την βασιλείαν των ουρανών, αλλά ό ποιών τό θέλημα του Πατρός μου του έν ουρανοίς» (Ματθ. 7, 21). Τό θέλημα δέ του ουρανού Πατρός διατυπώνεται στίς έντολές Του.

Διαβάζετε συχνά τό Ευαγγέλιο και θά διδαχθίτε τούς όρους της σωτηρίας. Θά λάβετε μαθήματα για την άγία και θεοφιλή ζωή, πώς δηλαδή νά εκτελίτε μέ ειλικρίνεια και μέ ακρίβεια πάντοτε τίς έντολές του Κυρίου και έτσι νά σωθίτε. Θά ευαρεστήτε τον Θεό: «Ό έχων τάς έντολάς μου και τηρών αυτάς, εκείνός είναι ό αγαπών με: ό δέ αγαπών με αγαπη-

θήσεται υπό του Πατρός μου, και έγώ αγαπήσω αυτόν... Εάν τις αγαπά με, τον λόγον μου τηρήσει, και ό Πατήρ μου αγαπήσει αυτόν, και προς αυτόν έλευσόμεθα και μονήν παρ' αυτώ ποιήσομεν» (Ιωάν. 14, 21-23).

Επίσης και οί αποστολικές επιστολές γράφουν πολλά για την αναγκαιότητα της πίστεως, περισσότερα όμως για την αναγκαιότητα της άγίας ζωής προκειμένου νά σωθούμε. Ο άπόστολος Παύλος τά συνώψισε και τά συνδύασε ως έξης: «Πίστις δι' άγάπης ενεργουμένη» (Γαλάτ. 5, 6). Μέ την «άγάπη» έννοει την εκπλήρωσι όλων των έντολών και την αποξένωσι απ' όλα τά πάθη.

Σ' όλες του τίς επιστολές στρέφει την φροντίδα των χριστιανών προς την άγία και θεοφιλή ζωή: «Όσα είναι αληθή, όσα σεμνά, όσα δίκαια, όσα άγνά, όσα προσφιλή, όσα εύφημα, ει τις άρετή και ει τις έπαινος, ταυτα λογίζεσθε... και ό Θεός της ειρήνης είναι μεθ' υμών» (Φιλίπ. 4, 8-9). «Επεφάνη γάρ ή χάρις του Θεού ή σωτήριος πāsιν άνθρωποις, παιδεύουσα ήμās, ίνα άρνησάμενοι την ασέβειαν και τάς κοσμικάς επιθυμίας σωφρόνως και δικαίως και ευσεβώς ζήσωμεν έν τω νυν αιώνι, προσδεχόμενοι την μακαρίαν έλπίδα και επιφάνειαν της δόξης του μεγάλου Θεού και σωτήρος ήμών Ίησου Χριστού» (Τίτον 2, 11-12).

Επίσης και ό Ίακώβος ό Άδελφός γράφει: «Τί τό όφελος, άδελφοί μου, εάν πίστιν λέγη τις έχειν, έργα δέν μή έχει;» (Ιακώβ. 2, 14). «Όρατε τοίνυν ότι έξ έργων δικαιούται άνθρωπος και ούκ εκ πίστεως μονον» (Ιακώβ. 2, 24).

Βλέπετε πόσον άπαραίτητη είναι για την σωτηρία ή εκπλήρωσις των έντολών; Γι' αυτό κι έγώ επεκτάθηκα στό σημείο αυτό. Εκείνοι πού παρέσυραν στην πλάνη τον νέο σας διδάσκαλο δέν σκέπτονται σωστά. Αποδίδουν όλο τό έργο της σωτηρίας στην πίστι. Τά έργα σχεδόν τά απορρίπτουν. Καθόλου άπίθανο και αυτός νά σκέπτεται παρόμοια.

Σύμφωνα όμως μέ τον λόγο του Θεού έχουν ίση σημασία και ή πίστις και τά έργα. Σέ κανένα από τά δύο δέν δίνεται προβάδισμα. Η πίστις χωρίς έργα και τά έργα χωρίς πίστι καθόλου δέν ώφελούν. Μόνον ένωμένα οικοδομούν την σωτηρία μας. Μέ την άρρηκτη ένότητά τους αποκτούν πραγματική άξια, δύναμη και σημασία.

Η'. Είναι άπαραίτητη ή θ. Χάρις για νά είναι ή πίστις σωστή και τά έργα άγια. Χωρίς την θ. Χάρι όχι μόνο δέν μπορούμε νά πιστεύουμε, αλλά ούτε και νά σκεπτόμαστε τό καλό. Άλλά κι αν θά μπορούσαμε νά σκεφθούμε τό καλό, δέν θά μπορούσαμε νά τό πράξουμε, όπως αναφέρει ό άπόστολος Παύλος: «Τό

γάρ θέλειν παράκειται μοι, τό δέ κατεργάζεσθαι τό καλόν ουχ εύρίσκω» (Ρωμ. 7, 18).

Εάν ο Κύριος μόνο μᾶς δίδασκε τί πρέπει νά πιστεύουμε καί πῶς πρέπει νά ζοῦμε, καί μᾶς ἄφηγε μόνο μ' αὐτή τήν γνώσι, θά μοιάζαμε μ' ἐκεῖνον πού φωτίζεται μέ τό φῶς τοῦ ἡλίου, βλέπει τόν δρόμο πού πρέπει νά διασχίση, ἀλλά δέν ἔχει τήν δύναμι νά βαδίση, διότι εἶναι παράλυτος καί ἀσθενής. Στήν περίπτωση αὐτή θά ἦταν καλύτερα τίποτε νά μή γνώριζε καί τίποτε νά μήν ἔδλεπε.

Ὁ φιλόανθρωπος Κύριος δέν μᾶς ἄφησε μόνο στήν γνώσι τοῦ δρόμου τῆς σωτηρίας, ἀλλά εὐδόκησε νά ἐνεργήσῃ καί τήν κάθοδο τοῦ Ἁγ. Πνεύματος, γιά νά μᾶς βοηθήσῃ νά ἐπιτύχουμε τήν σωτηρία.

Τό Ἁγ. Πνεῦμα κατήλθε στους ἀποστόλους καί κατόπιν διά μέσου αὐτῶν σέ ὅλους τοὺς πιστοὺς. Αὐτό διήγειρε τήν πίστι σ' ὅσους ἤθελαν νά πιστέψουν. Αὐτό ἐνίσχυε στήν ἐκπλήρωσι τῶν ἐντολῶν ὅσους μέ τήν βοήθεια τῆς πίστεως ἔφθαναν στήν ἀπόφασι νά ζήσουν ἅγια. Ὅτι συνέβαινε μέ τοὺς ἀποστόλους, τό ἴδιο συνέβαινε καί μετέπειτα, τό ἴδιο συμβαίνει καί σήμερα διά μέσου τῶν διαδόχων τους, σύμφωνα μέ τήν τάξι πού τό Ἁγ. Πνεῦμα θέσπισε. Ἔτσι ἡ θ. Χάρις παραμένει διαρκῶς μέσα στήν ἅγια μας Ἐκκλησία, μέσα στό πλῆθος τῶν πιστῶν. Ὅλους τοὺς φωτίζει, ὅλους τοὺς ἐνισχύει, ὅλους τοὺς ἀγιάζει.

Μέ τήν θ. Χάρι σώθηκαν καί σώζονται οἱ πιστοί: «Χάριτι ἐστε σεσωσμένοι» (Ἐφεσ. 2, 8), γράφει ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Ἡ θ. Χάρις ἐγκαταβιώνει στους πιστοὺς: «Οὐκ οἶδατε ὅτι ναός Θεοῦ ἐστε καί τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν;» (Α' Κορινθ. 3, 16), συνεχίζει μέ ἀναμφισβήτητη βεβαιότητα γι' αὐτή τήν ἐνοίκησι τοῦ Ἁγ. Πνεύματος. Ὁ ἴδιος ὡμολογοῦσε γιά τόν ἑαυτό του: «Χάριτι δέ Θεοῦ εἰμι ὃ εἰμι» (Α' Κορινθ. 15, 10). Καί ὁ ἀπόστολος Πέτρος μαρτυρεῖ γιά τόν ἑαυτό του καί γιά ὅλους: «Πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ τά πρὸς ζωὴν καί εὐσέβειαν δεδορημένης» (Β' Πέτρου 1, 3).

Π' αὐτό πολύ συχνά στίς ἀποστολικές ἐπιστολές, ιδιαίτερα στήν ἀρχή καί στό τέλος, διατυπώνεται ἡ εὐχή νά παραμένῃ καί ν' αὐξάνῃ σέ κάθε πιστό ἡ θ. Χάρις. Ὡς πρὸς τό ὅτι εἶναι ἀπαραίτητη γιά τό ἔργο τῆς σωτηρίας μας, δέν ὑπάρχει ἀμφιβολία. Ἀλλά ὡς πρὸς τόν τρόπο πού λαμβάνεται καί ἐνεργεῖ ὑπάρχουν διαφωνίες.

Ἐπιτήδες σᾶς θίγω αὐτό τό θέμα, γιατί ἔχω τήν ὑποψία ὅτι ὁ πλανημένος διδάσκαλός σας ἀνήκει στήν κατηγορία ἐκεῖνων πού δέν κατανοοῦν σωστά τό ἔργο τῆς. Ὑπάρχουν ἐπίσης κακοδόξοι πού διακηρύττουν ὅτι ἀρκεῖ νά πιστέψῃ κανεὶς καί αὐτόματα ἡ θεία Χάρις θά ἐγκατασταθῇ μέσα του.

Μάθετε λοιπόν καί πιστέψτε βαθειά ὅτι ἡ θ. Χάρις δέν παρέχεται καί δέν λαμβάνεται διαφορετικά, παρά μέ τά ἅγια μυστήρια πού τελοῦνται ἀπό τοὺς ἀποστόλους ἢ τοὺς διαδόχους τους, ὅπως θέσπισε στήν Ἐκκλησία ὁ ἴδιος ὁ Κύριος. Καί γιά νά δεβαιωθῆτε περισσότερο σ' αὐτό, θά σᾶς ἀναφέρω μερικά παραδείγματα ἀπό τήν Ἁγία Γραφή:

1) Ὁ ἴδιος ὁ Κύριός μας συζητώντας μέ τόν Νικηδόμημο εἶπε: «Δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἀνωθεν» (Ἰωάν. 3, 7), ἐννοώντας τήν διά τῆς θ. Χάριτος πνευματική ἀναγέννησι. Καί μέ τί μέσον θά ἐρχόταν καί θά ἐνεργοῦσε; Μήπως εἶπε: «Πίστεψε, ἄνοιξε τό στόμα καί ἡ θ. Χάρις θά εἰσχωρήσῃ μέσα σου καί θά σέ ἀναγεννήσῃ»; Ἀσφαλῶς ὄχι. Δέν εἶπε κάτι τέτοιο. Τί εἶπε; «Ἐάν μή τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καί Πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τήν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ» (Ἰωάν. 3, 5-7). Αὐτή ἡ γέννησις «δι' ὕδατος καί Πνεύματος» τί ἄλλο εἶναι παρά τό ἅγ. βάπτισμα, τό πρῶτο χριστιανικό μυστήριο;

Ἡ ἀναγέννησις κάνει τήν φύσι μας ικανή νά δέχεται καί νά συγκρατῇ τήν θ. Χάρι. Ἡ προσφορά τῆς ὅμως γίνεται μέ τά μυστήρια καί πιό συγκεκριμένα μέ τήν «ἐπίθεσι τῶν χειρῶν», δηλαδή τήν τοποθέτησι τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων ἢ τῶν διαδόχων τους πάνω στους πιστοὺς.

2) Ἐνα περιστατικό πού συνέβη στήν Ἐφεσο κατά τήν περίοδο μιᾶς περιδείας τοῦ ἀποστόλου Παύλου θ' ἀποδείξῃ αὐτή τήν ἀλήθεια. Φθάνοντας στήν Ἐφεσο ὁ ἀπόστολος συνάντησε δώδεκα πιστοὺς καί τοὺς ρώτησε:

- Ὅταν πιστέψατε, λάβατε τό Πνεῦμα τό Ἁγιο; Κι ἐκεῖνοι ἀπάντησαν:
- Δέν ἀκούσαμε τίποτα γιά τό Πνεῦμα τό Ἁγιο.
- Πῶς τότε βαπτισθήκατε; ρώτησε ὁ ἀπόστολος.
- Στό βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου, ἀπάντησαν.

Τότε ὁ ἀπόστολος τοὺς ἐξήγησε ὅτι τό βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου ἦταν μόνο προετοιμασία γιά τήν πίστι στόν Χριστό. Καί ἀφοῦ τοὺς ὠλοκλήρωσε τήν εὐαγγελική διδασκαλία, τοὺς βάπτισε μέ τό χριστιανικό βάπτισμα. Μετά τήν βάπτισι τοποθέτησε πάνω τους τά χεῖρα του καί ἔλαβαν τό Ἁγ. Πνεῦμα.

Βλέπετε ὅτι ἄλλο εἶναι τό βάπτισμα καί ἄλλο ἡ «ἐπίθεσι τῶν χειρῶν». Μέ τήν «ἐπίθεσι τῶν χειρῶν» μόνο, δίνεται ἡ θ. Χάρις. Αὐτή τήν αἰσθητή ἐνέργεια τήν ἀντικατέστησαν ἀργότερα οἱ ἀπόστολοι μέ τό χρίσμα καί ἔτσι καθιερώθηκε τό χρίσμα σάν μυστήριο τῆς Ἐκκλησίας μας.

Τά δύο αὐτά περιστατικά, τοῦ ἁγίου Νικοδήμου καί τῶν πιστῶν τῆς Ἐφέσου, εἶναι ἀρκετά γιά νά δεβαιωθῆτε ὅτι ἡ θ. Χάρις μεταδίδεται μέ αἰσθητή ὁδό,

Ο ΑΚΡΑΙΟΣ ΣΑΤΑΝΙΣΜΟΣ ΞΑΝΑΧΤΥΠΙΑ: «DIMMU BORGIR»

Είδικοῦ συνεργάτου τῆς Π.Ε.Γ.

Τό Σάββατο 20 Σεπτεμβρίου 2003 στό Μύλο-Ἀποθήκη Stage Θεσσαλονίκη καί τήν Κυριακή 21 Σεπτεμβρίου 2003 στό Ρόδον Ἀθήνα θά μᾶς ἐπισκεφθοῦν «οἱ μαῦρες ψυχές τῶν Νορβηγῶν Dimmu Borgir»¹. Οἱ Dimmu Borgir ὑπάρχουν ἀπό τό 1993 καί θεωροῦνται σύμφωνα μέ τίς πωλήσεις δίσκων τους ἕνα ἀπό τά πιο ἐμπορικά καί ἐπιτυχημένα black metal σχήματα². Οἱ Νορβηγοί ἦταν οἱ μεγάλοι νικητές στά Grammy Awards τῆς πατρίδας τους καί συγκεκριμένα, στήν κυκλοφορία γιά τό καλύτερο metal συγκρότημα³.

Ποιά στοιχεῖα προσδιορίζουν τό εἶδος τῆς black metal μουσικῆς;

Μᾶς ἀναφέρει ὁ κιθαρίστας, συνθέτης καί συντιχουργός τῶν D.M. ὁ Silenoz "γρήγορα riffs, ἀκραῖα φωνητικά καί σκοτεινὴ ἀτμόσφαιρα"⁴. "Τό νέο album (Spiritual Black Dimensions) [1999] εἶναι πιο σκληρό, θορυβῶδες καί πιο διεστραμμένο... τά μελωδικά σημεῖα ἔχουν γίνει πιο μελωδικά καί τά brutal ξεσπάσματα⁵ ἔχουν γίνει ἀκόμα πιο σκληρά. Ὁ ἦχος τῶν synth εἶναι πολύ πιο σκοτεινός, ἐφιαλι-

1. "Metal Hammer" No 170 2/1999.

2. "Metal Hammer" No 203 11/2001.

3. "Metal Hammer" No 208 4/2002.

4. "Metal Hammer" No 170 2/1999.

5. Brutal φωνητικά = ἡ φωνή ἀκούγεται σάν κάποιον πού ξερνάει διαρκῶς, βρυχᾶται σάν γουρούνη καί ἡ μορφή τοῦ προσώπου του ἔχει ὀλοκληρωτικά ἀλλοιωθεῖ ἀπό τό μῖσος καί τή κακία πού θέλει νά ἐκπέμψει σέ ὀτιδήποτε εἶναι ἀπεναντί του.

κός καί μυστικοπαθής⁶". "Τό black metal ΔΕΝ εἶναι μουσική, εἶναι **ιδεολογία** πού ἐκφράζεται μέσα ἀπό δαιμονικούς ἦχους καί θορύβους. Στό black metal δέν ὑπάρχει τό δικαίωμα τῆς ἐλεύθερης ἐκφρασης, τοῦ ἀντιλόγου καί τῆς ἐλεύθερης ἀντίληψης. Δέν ὑπάρχουν χρυσές τομές καί μέσες λύσεις. Ἡ ἀκρότητα καί ἡ μονολιθικότητα τῶν ἀντιλήψεων εἶναι τό δόγμα πού μᾶς διέπει"⁷.

Πῶς προέκυψε ἡ ὀνομασία τους Dimmu Borgir.

«Τό ὄνομα προέκυψε ἀπό τήν παλιά γλῶσσα τῶν Ἰσλανδῶν καί σημαίνει "Σκοτεινά Φρούρια". Πρόκειται γιά ἕνα ὑπαρκτό μέρος, ὅπου σύμφωνα μέ ἕνα μῦθο, στή συγκεκριμένη τοποθεσία ἐξαφανίζονται ἄνθρωποι μέ τήν αἰτιολογία ὅτι ἀποτελεῖ μία ἀπό τίς πύλες τῆς κολάσεως. Διαλέξαμε τό συγκεκριμένο ὄνομα γιατί τό βρήκαμε ἀκραῖο, ἐνδιαφέρον καί πρωτότυπο. Πιστεύω ὅτι κάναμε καλή ἐπιλογή"⁸ μᾶς ἀναφέρει ὁ Silenoz.

Ταινίες

Πῶς προσλαμβάνονται οἱ ταινίες καί πῶς ἀξιολογοῦνται ἀπό τήν προβληματική ψυχοπαθολογική κατάσταση τῶν μελῶν τοῦ σχήματος; Ὁ τραγουδιστής τους Stian "Shagrath" Thoresen μᾶς λέει: «Εἴμαστε θαυμαστές τῶν "Killer movies" (ταινίες μέ δολοφόνους) μέ κυριότερη τό "Hellraiser"⁹. Ἔχουμε δη-

6. "Metal Invader" No 30 4/1999.

7. "The Forest" No 04 10/2000.

8. "Metal Hammer" No 170 2/1999.

9. "Metal Hammer" No 195 3/2001.

διά μέσου τῶν ἀγίων μυστηρίων καί ὄχι μέ τήν νοερή μόνον ὁδό τῆς θεωρητικῆς ἀπλῶς πίστεως.

Ἔτσι θέσπισε ὁ ἴδιος ὁ Χριστός. Θ' ἀπαριθμήσω ἐδῶ καί τά ἄλλα μυστήρια:

Ἡ συγχώρησις τῶν ἁμαρτιῶν, στίς ὁποῖες πέφτει κανεῖς μετά τό βάπτισμα, δέν ἐπιτελεῖται μέ μιά ἀπλή νοερή ἐξομολόγησι στόν Θεό, ἀλλά μέ ἐξομολόγησι πού γίνεται ἐνώπιον πνευματικοῦ πατρός, μέ βαθεῖα συντριβή καί ἀπόφαισι νά μὴν ἐπαναληφθοῦν οἱ ἴδιες ἁμαρτίες.

Τό μυστήριο τῆς θ. Κοινωνίας δημιουργεῖ μιά ζωντανή ἐνότητα τοῦ πιστοῦ μέ τόν Κύριο ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστό.

Ἡ δύναμις τῆς θ. Χάριτος γιά τήν συνέχισι τοῦ ἐξαγιαστικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας παρέχεται μέ τό μυστήριο τῆς χειροτονίας.

Δύο πρόσωπα ἐνώνονται σέ ἕνα καί δημιουργοῦν εὐλογημένη χριστιανική οἰκογένεια μέ τό μυστήριο τοῦ γάμου.

Οἱ ἀσθενεῖς θεραπεύονται μέ τό μυστήριο τοῦ εὐχελαίου.

Τά μυστήρια εἶναι ρυάκια τῆς θ. Χάριτος πού ἀρδεύουν ζωογόνα τούς πιστούς. Δέν ὑπάρχει ἄλλη ὁδός, ἄλλο μέσο γιά νά λάβῃ κανεῖς τήν θ. Χάρι. Καί ὅποιος διακηρύττει ἄλλο δρόμο, εἶναι κακόδοξος καί πλανημένος. (συνεχίζεται)

μιουργήσει όλα αυτά τα χρόνια ένα κτήνος που ονομάζεται *Dimmu Borgir*. "Όσο πάει γίνεται δυνατότερο. Πίπτα δέν μπορεί νά τό σταματήσει"¹⁰. Και άλλου «Τό όνομα *Shagrath* είναι ψευδώνυμο και προέρχεται από τήν ταινία (Ο Άρχοντας τών Δαχτυλιδιών) του T.P. Τόλκιν και είναι τό όνομα ενός "Όρκ"¹¹. Ο *Shagrath* σημειώνει ότι είναι γοητευμένος από τήν τριλογία αλλά και από όλα τά έργα του Τόλκιν"¹². «Ένοιωθα μιά έλξη από 3-4 έτων, γι' αυτά που οί άλλοι θεωρούσαν σκοτεινά και απαγορευμένα. Είναι μάλλον φυσικό δέν μπορώ νά έξηγήσω. Όταν βλέπω μιά ταινία, γιά παράδειγμα, ταυτίζομαι μέ τά σκοτεινά, μοχθηρά στοιχεία. Άλλωστε γι' αυτό τό λόγο παίζω και *black metal*. Είναι μιά φυσική έκφραση του έαυτου μου»¹³.

Στίχοι - Έξώφυλλα

Οί στίχοι, τά έξώφυλλα τών δίσκων τους και τό ύφος & ήθος τής μουσικής ως μία πολύ καλά οργανωμένη και σχεδιασμένη προσπάθεια προωθήσεως του Σατανισμού και ως μία γρήγορη και αποτελεσματική μέθοδος έπηρεασμού, έπιβολής, διαμόρφωσης και σταδιακής μεταβολής τής γνώμης και του φρονήματος τών άνυποψίαστων ως επί τών πλείστων νεαρών όπαδών στο χώρο του νεοσατανισμού.

Στό 2° album τους (*Stormblast*) υπάρχει τραγούδι που άναφέρει «*svarke kristne, doe Inatt*» (Νορδικά)=«άδύναμοι χριστιανοί, πεθάνετε τή νύχτα»¹⁴.

Τό 3° album ονομάζεται «*Devil's Path*» (=Μονοπάτι του Διαβόλου) {1996}.

Τό 4° album ονομάζεται «*Enthroned darkness triumphant*» (=Ένθρονίζω τό Σκότος θριαμβευτικά) {1997} και τό όποιο είναι ένα δολοφονικό album όπως μās τό περιγράφει ό τραγουδιστής τους¹⁵.

Τό 5° album ονομάζεται «*Godless Savage Garden*» {1998}.

Τό 6° album ονομάζεται «*Spiritual Black Dimensions*» (=Πνευματικά Μαύρα Μεγέθη) {1999}.

10. "Metal Invader" No 54 4/2001.

11. Τι είναι τά "Όρκ" σύμφωνα μέ τόν Τόλκιν; Ήταν Ξωτικά κάποτε που πιάστηκαν από τίς Σκοτεινές Δυνάμεις βασανίστηκαν και άκρωτηριάστηκαν. Μία ρημαγμένη και τρομερή μορφή ζωής. Και τώρα τελειοποιημένη. Οί "Όρκ" έχοντας γέινει άδουλα, άνελεύθερα, πιθημένα όντα, ως καλοκουρδισμένα ρομποτάκια ύπακούουν άπόλυτα στον Κακό Μάγο χωρίς άλλη δυνατότητα έπιλογής. Και ό Κακός Μάγος (Σαρουμάν) τούς ξεσηκώνει και τούς εξαγριώνει διατάσσοντάς τους ως έξής: "Κυνηγήστε τους (τούς "καλούς" ήρωες τής τριλογίας). Μή σταματάτε άν δέν τούς βρείτε. Δέν ξέρετε τόν πόνο. Δέν ξέρετε τόν φόβο. Θά γευθείτε ανθρώπινη σάρκα" (κανίδαλο).

12. "Metal Invader" No 54 4/2001.

13. "Metal Hammer" No 225 9/2003.

14. "Metal Hammer" No 195 3/2001.

15. "Metal Invader" No 54 4/2001.

Silenoz (κιθαρίστας) μās άποκαλύπτει: «αυτό τό *album* σε σημεία είναι πιο έπιθετικό από τό 4°... Τό έξώφυλλο του δίσκου παρουσιάζει τήν εικόνα ενός κοριτσιου-άγγέλου δεμένου σε ένα σταυρό μέ καλυμμένα τά μάτια του, και αυτό δείχνει πόσο τυφλοί είναι ή θέλουν νά είναι οί άνθρωποι άπέναντι στην κοπαδοποίησή τους από τήν όποιαδήποτε θρησκεία. Αυτό βέβαια ισχύει και στον χριστιανισμό που συμβολίζεται στην προκειμένη περίπτωση μέ τόν σταυρό¹⁶. "*Spiritual Black Dimensions*" είναι ένας τίτλος άρκετά αντιπροσωπευτικός που θέλει νά πει πως μέσα σου έχεις μιά σκοτεινή, αλλά παντοδύναμη πλευρά που γιά νά τή βγάλεις προς τά έξω πρέπει πρώτα νά τήν έξερενήσεις, νά άποκτήσεις τή γνώση και τή σοφία, άλλιώς μπορεί νά στραφεί εναντίον σου. Τό έξώφυλλο έχει νά κάνει μέ τό πως όλοι όσοι ακολουθούν τίς θρησκείες, όποιασδήποτε και άν είναι αυτές, είναι τυφλοί καθώς νομίζουν πως ακολουθώντας κάποιους κανόνες μπορούν νά σώσουν τήν ψυχή τους. Γι' αυτό και τά μάτια είναι δεμένα και ύπάρχει τό κολάρο μέ τήν άλυσίδα. Ο σταυρός πίσω δέν εκπροσωπεί μονάχα τό χριστιανισμό αλλά όλες τίς θρησκείες»¹⁷.

Τό 7° album ονομάζεται «*Puritanical Euphoric Misanthropy*» {2000}. «Τό στιχουργικό *concept*¹⁸ βασίζεται στην *μισανθρωπία* όπως λέει και ό τίτλος. Όχι όμως σαν μία άποκλειστική βράβευση αυτής, αλλά περισσότερο σαν ένα μήνυμα προς τούς ανθρώπους. Μία προτροπή στο νά μην ακολουθούν τίς μάζες, νά ξυπνήσουν και νά καταλάβουν πως πρέπει νά ακολουθήσουν τό δικό τους δρόμο. Όχι τό δρόμο που φτιάχνουν οί άρχηγοί τους γι' αυτούς. Νά είναι ό δικός τους θεός... τό δικό μας μήνυμα είναι πως πρέπει νά ζει κανείς τή ζωή του στα άκρα... »¹⁹ (*Shagrath*).

-ΟΙ ΑΜΕΣΕΣ ΕΠΙΡΡΟΕΣ ΤΟΥΣ: «Η βάση τών στίχων μας βρίσκεται κυρίως στα *όνειρα* που συνήθως έχουμε. Οί στίχοι που έγραψα π.χ. γιά τό "*Architectuere of a Genocide Nature*" βασίζονται σε ένα όνειρο που είδα. Έκει υπήρχε μιά άνώτερη δύναμη ή όποία ζωγράφισε ένα τοπίο που ουσιαστικά ήταν ή γη... είναι λίγο δύσκολο νά τό έξηγήσω. Έχει νά κάνει άρκετά μέ τήν αυτοκαταστροφική φύση του ανθρώπου. Τό πιο άλλόκοτο είναι νά ξυπνάω στη μέση τής νύχτας και νά γράφω»²⁰ (*Shagrath*).

Τό 8° album ονομάζεται "*Death Cult Armageddon*" {2003}. «Τό "*Death Cult Armageddon*"

16. "Metal Hammer" No 170 2/1999.

17. "Metal Invader" No 30 4/1999.

18. *concept* = ένιαία θεματολογία του δίσκου.

19. "Metal Hammer" No 195 3/2001.

20. "Metal Hammer" No 195 3/2001.

είναι ένας ένδεικτικός τίτλος για το πώς έμεις οι άνθρωποι αυτοκαταστρεφόμαστε, κατευθυνόμενοι προς το τέλος των πάντων»²¹ (Silenz). «Ο τίτλος αντιπροσωπεύει το σύνολο των στίχων, οι οποίοι είναι βασισμένοι στο χάος και την καταστροφή. Είναι ιδιαίτερα αντιθησκευτικοί και σε όρισμένα σημεία θά έλεγαν μιλιταριστικοί. Η Άποκάλυψη έρμηνεύεται ως ή καταρράκωση και πτώση του ανθρώπινου είδους, ή αυτοκαταστροφή, ή ήλιθιότητα που τό διακατέχει... Στο έξώφυλλο παριστάνεται ό τροχός του Άρμαγεδδώνα»²² (Shagrath). «Τό έξώφυλλο αντιπροσωπεύει τόν τροχό του Άρμαγεδδώνα, κάτι σαν φαύλο κύκλο. Μιά καλή περιγραφή για τό πώς έμεις οι άνθρωποι καταστρέφουμε τούς έαυτούς μας και δέν μπορούμε νά κάνουμε κάτι γι' αυτό. Η ανθρωπότητα είναι καλή στό νά δημιουργεί, αλλά ακόμα καλύτερη στό νά καταστρέφει. Έπιπλέον, όπτικά, δείχνει τό πώς νοιώθουμε ότι όδηγείται ή ανθρωπότητα στό τέλος του χρόνου»²³ (Silenz).

Οί αντίληψεις τους για την αξία κάθε ανθρώπου.

«Είμαι έκ γενετής μισάνθρωπος μέ την άυστηρή έννοια του όρου.

-Πώς προσδιορίζεις τόν όρο αυτό;

-Ξεκάθαρα. **Μισώ τούς πάντες γύρω μου.**

-Άκόμα και τούς συναδέλφους σου στην μπάντα;

-Όχι, έννοω όλα αυτά τά χριστιανικά πρόδατα που υπάρχουν εκει έξω.

-Και πώς μπορείς νά είσαι πουριτανός, άυστηρός, μουργος δηλαδή, και την ίδια στιγμή σε κατάσταση εύφορίας;

-Μπορώ, γιατί τό νά είμαι έτσι είναι κάτι που μέ ικανοποιεί, μέ "φτιάχνει", άρα είμαι μία χαρά μέ τόν έαυτό μου. Όταν τά πς καλά μέ τόν έαυτό σου, τότε πάνε όλα μία χαρά για σένα, έτσι είσαι σε κατάσταση εύφορίας. "Όλοι οι άλλοι πάνε νά γ...." ²⁴ (Shagrath). «-Τί θά έκανες άν ήσουν Θεός ή Διάβολος για μία ήμέρα; -Άπάντηση: Θά έριχνα μία τεράστια άτομική βόμβα στον πλανήτη και θά τόν κατέστρεφα, χά-χά! Μεγάλη έκπληξη» ²⁵ (Shagrath).

Σατανισμός

«Οί στίχοι είναι πιό "σοφιστική", πιό "πνευματικοί", αλλά είναι πάντα σατανιστικοί όπως επιδιώκουμε... τό πάθος μας για τό σκότος και την μαύρη πλευρά του ανθρώπινου ύποσυνείδητου, λειτουργεί ως μία κόκκινη γραμμή σε όλους τούς στίχους μας.

Είναι σαν μία αναζήτηση της αυτοεπανάστασης, του ξυπνήματος του θηρίου που έχει ό καθένας μέσα του. Τό evil-image που μας διακρίνει έχει νά κάνει μέ την εύφυα, τή δυνατότητα νά σκέφτεσαι για τόν έαυτό σου, νά κάνεις ό,τι θέλεις, νά είσαι κυνικός.

-Ήσασταν χωμένοι σε τίποτα αίρέσεις και σέκτες;

-Δέν είμαστε μέλη σε καμία σχετική όργάνωση άν και μερικά χρόνια πριν ήμουν ανακατεμένος και ψαχνόμουν μέ τόν πνευματισμό. Εκει έδγαλα τό συμπέρασμα πως υπάρχουν δυνάμεις πέρα από κάθε φαντασία. Δέν είμαστε μόνοι. Ποτέ δέν ήμασταν»²⁶ (Silenz). **ΕΡΩΤΗΣΗ:** Η έλευθερία στοιχίζει όμως. Ό σκεπτόμενος άνθρωπος συνήθως καταλήγει στο περιθώριο, όπως ό σατανάς κατέληξε έξω από τόν Παράδεισο σύμφωνα μέ την έβραϊκή μυθολογία. **ΑΠΑΝΤΗΣΗ:** «Ορίστε τό είπες μόνος σου. Αυτό είναι τό ήθικό δίδαγμα του χριστιανισμού. Όποιος είναι διαφορετικός παίρνει πόδι. Άς είναι, όμως. Σάν σατανιστής τό έχω συνειδητοποιήσει αυτό και δέχομαι τίς συνέπειες. Ό σατανισμός δέν είναι θρησκεία, είναι μία ιδεολογία που βασίζεται στην έλευθερία της βούλησης»²⁷ (Shagrath). «Γιά μένα, ό σατανάς είναι μία έκφραση του κακού. Θεωρώ τόν έαυτό μου σατανιστή, αλλά αρκετά διαφορετικό από τούς υπόλοιπους ανθρώπους. Δέν ανήκω -και ούτε θέλω- σε κάποια θρησκευτική όργάνωση. Βασικά πράττω ό,τι θέλω. Δέν θεωρώ τό σατανά ένα κερασφόρο όν, περισσότερο τόν βλέπω σαν σύμβολο του κακού.

-Πώς θά χαρακτηρίζεις τό κακό, λοιπόν;

-Υπάρχουν πολλοί διαφορετικοί τρόποι. Έχει πολλές διαστάσεις και πιστεύω ότι είναι πολύ προσωπικό. **Πάντα μ' έλκυε ή σκοτεινή πλευρά της ζωής. Είναι μία φυσική εξέλιξη για μένα»**²⁸ (Shagrath).

Ναρκοτικά

Ό Astennu (κιθαρίστας των D. B.) είχε χοντρά προβλήματα μέ τά ναρκωτικά και διώχτηκε από την μπάντα²⁹.

Σατανιστικά Σύμβολα

Evil-sign: Ό γνωστός χαιρετισμός διπλώνοντας τά δύο μεσαία δάχτυλα μέ τόν αντίχειρα και εκτεινώντας τά δύο άκριανά. Ό χαιρετισμός αυτός συναντάται σε όλα τά είδη της metal μουσικής και βέβαια ως σήμα κατατεθέν στο χώρο της thrash, death, black, gothic σκηνής. Προέρχεται από τόν χώρο του παγανισμού των Κελτών και τό καθιέρωσε στο met-

21 "Rock On" No 06 9/2003.

22 "Metal Hammer" No 225 9/2003.

23 "Rock On" No 06 9/2003.

24 "Metal Invader" No 54 4/2001.

25 "Metal Hammer" No 225 9/2003.

26. "Metal Invader" No 30 4/1999.

27. "Metal Invader" No 54 4/2001.

28. "Metal Hammer" No 225 9/2003.

29. "Metal Hammer" No 192 12/2000.

al άνανοηματοδοτώντας το πλέον ως όμολογία στό σατανά (=«obey the devil») ό Ronnie James Dio (τραγουδιστής και των Black Sabbath) στό metal³⁰.

Άντεστοραμμένη πεντάλφα: Τή χρησιμοποιούν συνεχώς και είναι σύμβολο σατανιστικής λατρείας. Οί δύο άκρες στήν κορυφή συμβολίζουν τόν σατανά ως Θεό³¹.

Άνάποδος Σταυρός: Τόν χρησιμοποιούν συχνά³² και είναι σύμβολο χλευασμού και άρνησης του χριστιανικού Σταυρού. «Οί Νορβηγοί *black metal superstars Dimmu Borgir* θά κυκλοφορήσουν ένα DVD πού όνομάζεται {*World Misanthropia*}³³. Η DVD κυκλοφορία αυτή θά βρίσκεται μέσα σε μία πολυτελέστατη συσκευασία (σκληρό *slipcase*, από όπου βγαίνει ένα πανέμορφο *digipack* πού όταν ξεδιπλωθεί, έχει σχήμα ανάποδου σταυρού!... »³⁴.

Wristband: Τά κλασικά πετσιά, περικάρπια όχι μόνο στά χέρια αλλά και στά πόδια γεμάτα ειδικά καρφιά. Σύμβολο δήτην δύναμης αλλά και σύμβολο άφοσίωσης, πίστης και λατρείας στό metal.

Corpse-paint: Τό σημα κατατεθέν του έν λόγω σχήματος. Βάφονται και μακιγάρονται στίς συναυλίες και τίς φωτογραφίες τους (για τά περιοδικά) άσπροι σαν τά πτώματα (αυτός ό τρόπος έμφανίσεως των συγκροτημάτων στή σκηνή επιλέγεται από μερικά group της death metal, gothic σκηνης, αλλά πολύ περισσότερο στήν black metal σκηνή). Η συγκεκριμένη μπάντα πρωτοτυπει και στό γεγονός ότι εκτός από τό corpse-paint έμφανίζονται στή σκηνή, όρισμένα μέλη και μέ αίματα μέ τά όποια είναι δαμμένα τό πρόσωπο και τά ρούχα τους (Metal Hammer τ. 170, 2/1999).

Συναυλίες

«Τά συναισθήματα πού δημιουργούνται από ένα *black metal live* είναι **ισοπεδωτικά** για τό κοινό, αλλά και για τό group. Νοιώθεις να ξεσπάς πάνω στο κοινό όλη σου τή μανία και αυτό αντί να φοηθεϊ και να υποχωρήσει³⁵ σου άποστέλλει τεράστια κύματα ένέργειας για να συνεχίσεις να τό σφυροκοπάς με ήχους, φωνές, riffs. Αυτή ή διαρκής μετάδοση και ανταλλαγή ένέργειας είναι μοναδική, σε βαθμό πού καταντάει έθιστική»³⁶ (Silenoz).

30. "Metal Hammer" No 200 8/2001.

31. «Νεοσατανισμός, Όρθόδοξη θεώρηση και αντιμετώπιση» [1996], σ. 102.

32. "Metal Hammer" No 225 9/2003, σ. 28.

33. "Metal Hammer" No 204 12/2001, σ. 15.

34. "Metal Hammer" No 213 9/2002, σ. 115.

35. Κλασικό δείγμα άποκτήνωσης και έθισμού. Έδω έχει κατ' άκριβεία έφαρμογή τό του άγιου Γρηγορίου του Παλαμά: «Νούς άποστάς του Θεού ή κτηνώδης ή δαμονιώδης γίνεται».

36. "Metal Hammer" No 170 2/1999.

Στό Λονδίνο 30 Άπριλίου 1999 ό τρόπος με τόν όποιο έκλεισαν τή συναυλία τους, «**άποτέλεσε άπειλή για τήν ψυχοσωματική ύγεία των όπαδών με τό πάθος πού έκτελέστηκε**»³⁷, σημειώνει άνταποκριτής και άρθρογράφος περιοδικού του είδους πού παραδρέθηκε εκεί για να καλύψει τό γεγονός.

Η είλικρίνεια των στίχων και του image τους

Οί στίχοι είναι άπλως κάποιες διατυπωμένες, σκόρπιες, άυστηρά "προσωπικές" σκέψεις ή λειτουργούν ως μία καλά όργανωμένη, ύπουλη, πονηρή και έπιτυχημένη μέθοδος πού μέσω της μουσικής άτμοσφαιρικής υπόκρουσης επιδιώκεται να προβληθούν και έμμεσα να επιβληθούν οι άρρωστημένες, έγκληματικές, γεμάτες σύγχυση πεποηθήσεις τους; Μέ άλλα λόγια μήπως όλα αυτά πού κάνουν και κυρίως οι στίχοι πού χρησιμοποιούν έχουν μόνο έμπορική αξία όπως ύποστηρίζουν κάποιιο όπαδοί τους ή μήπως έχουν κάποια βαθύτερη αξία για αυτούς οι στίχοι και θέλουν καθ' όιονδήποτε τρόπο να μās τους μεταδώσουν; Ό Shagrath μās άπαντάει: «Άν δέν βίωνα τους στίχους, δέ θά τους τραγουδούσα. Όλοι έκπροσωπούν τίς αξίες μας σαν άτομα, αξίες πού έχουν να κάνουν με τήν άπόλυτη αυτοδυναμία του άνθρώπου, της έπιβολής του στο περιβάλλον του, δηλαδή της πλήρης άπομάκρυνσής του από τό κοπάδι. Τά χριστιανικά ήθη έχουν εκπαιδεύσει τόν άνθρωπο στο να ύπακούει, να άνέχεται, να συμβιβάζεται, να ύπομένει και να φοβάται. Φτύνουμε στο πρόσωπο αυτή τή θρησκεία, τους μεσσίες της, τους έκπροσώπους της και όσους ήλίθιοις τήν άκολουθούν. Ό μόνος άληθινός μεσσίας πού ύπάρχει είναι ό σκεπτόμενος άνθρωπος»³⁸. "Όσο για τό image (τό corpse-paint) μās λέει ό Silenoz: «όλα είναι πραγματικά. Δέν μπορούμε να κάνουμε τό ένα πράμα χωρίς τό άλλο. Είναι κάτι παραπάνω από ένα image. Είναι μία άποψη ζωής για κάθε μέλος του συγκροτήματος. Πάντα μās άρεσε να έχουμε όσο πιο άκραίο ύφος για τή μουσική μας. Είναι μέσα στο αίμα και στο μυαλό μας να εκφράζουμε τους έαυτούς μας με αυτόν τόν τρόπο»³⁹.

Η θέση της Πολιτείας

Μās άποκαλύπτει ό Shagrath «Τό έξώφυλλο του "Puritanical Eurhoric Misanthrop" {2000} είναι πολύ πιο άκραίο και πρόστυχο, με άποτέλεσμα να λογοκριθει και να άπαγορευτεί ή πρωτότυπη κυκλοφορία του»⁴⁰. Στή Νορβηγία, στή χώρα τους (ή όποια άπο-

37. "Metal Hammer" No 174 6/1999.

38. "Metal Invader" No 54 4/2001.

39. "Rock On" No 06 9/2003.

40. "Metal Invader" No 54 4/2001.

τελει ένα από τα τέσσερα προπύργια της black metal σκηνής παγκοσμίως) αντιμετωπίζεται από την Πολιτεία το black metal ως κατακριτέο, επικίνδυνο και επιβλαβές είδος μουσικής. Ένας από τους σημαντικούς λόγους που κράτησε αυτή τη στάση η Πολιτεία είναι τα νωπά, πρόσφατα γεγονότα που απασχόλησαν τις αρχές της Νορβηγίας (στis αρχές της δεκαετίας του '90) όπου συνέβησαν σειρά εμπρησμών χριστιανικών εκκλησιών και δολοφονίες (Mayhem) άλλων πολλών καταστροφών από τα εγχώρια black metal σχήματα. «Έδω δέν μπορούμε νά μιλούμε γενικά γιά έγκληματικές πράξεις μέ τή συνήθη έννοια, αλλά γιά έγκληματικά δόγματα, γιά έγκλήματα»⁴¹. «...Πρέπει νά αντιληφθοῦμε πώς ό όρος θρησκεία δέν είναι πάντοτε θετικός. Δέν θέλουν όλες οι θρησκείες τό καλό. Υπάρχουν και θρησκείες μέ άντεστραμμένη ήθική, υπάρχουν και καταστροφικές θρησκείες και λατρείες»⁴². Άραγε θά υπάξει μία ανάλογη εύαισθητοποίηση από την Πολιτεία πρώτα νά ενημερωθεῖ υπεύθυνα γιά τό πρόβλημα από τίς αρμόδιες Ένώσεις Γονέων σέ συνεργασία και μέ την Όρθόδοξη Έκκλησία και ύστερα νά ενημερώσει και νά προσταέψει τους νέους και ιδιαίτερα τους μαθητές στα σχολεία γιά νά μήν άποτελέσουν τά αυριανά θύματα στα δυοδιάκριτα πλοκάμα (και παγίδες) των καταστροφικών λατρειών;

Μορφές Νεοσατανισμού

«Όταν κάνουμε σήμερα λόγο γιά νεοσατανισμό δέν έννοοῦμε κάτι τό έννιαίο. Υπάρχουν τρεις κυρίως τάσεις:

- α. Ό άποκρυφιστικός σατανισμός,
- β. Ό όρθολογιστικός σατανισμός,
- γ. Ό έωσφορισμός

μέ αρκετά παρακλάδια κάθε τάση. Οι Dimmu Borgir έντάσσονται περισσότερο στην κίνηση του όρθολογιστικού σατανισμού και της τάσεως του Σατανισμού της Διαμαρτυρίας. Οι σατανιστικές ομάδες, στis πιο πολλές μορφές τους χρησιμοποιούν τόν σατανά ως σύμβολο γιά την άπόλαυση και τή χαρά της ζωής, προσκολλά τά θύματα στην σατανιστική κίνηση (σ. 105, 106). Ό όρθολογιστικός σατανισμός θεωρεί τόν σατανά ως ένα σύμβολο. Στο Σατανισμό της Διαμαρτυρίας ή διαμαρτυρία δέ στρέφεται μόνο έναντίον

κάθε είδους άυθεντίας, αλλά και έναντίον κάθε είδους ύπαγορευμένης συμπεριφοράς από οποιαδήποτε άυθεντία έξω από τό "έγώ". Ό σατανισμός αυτός δέ στρέφεται άπλως έναντίον κάθε γήινης άυθεντίας αλλά και έναντίον του Θεού.

Έδω πρέπει νά παρατηρήσουμε τους κινδύνους που περικλείει μία άπολυταρχική και τυραννική στάση των γονέων άπέναντι στα παιδιά μέ θρησκευτικό κάλυμμα. Σ' αυτή την περίπτωση μεταφέρεται στο παιδί ή εικόνα του Θεού - τυράννου που θεωρείται ότι νομιμοποιεί την άπολυταρχική συμπεριφορά του γονιού και άποτελεί την πηγή όλων των καταπιέσεων. Πρέπει νά παρατηρήσουμε ότι ό "Θεός", έναντίον του όποιου στρέφεται ό σατανισμός της διαμαρτυρίας, δέν ταυτίζεται μέ τόν άληθινό Θεό, ό όποιος είναι άγάπη και έλευθερία. Πρόκειται γιά ένα **είδωλο**. Ό άληθινός Θεός δημιούργησε τόν άνθρωπο σύμφωνα μέ τή δική του εικόνα και γι' αυτό τό λόγο ό άνθρωπος είναι από τή φύση του άγάπη και έλευθερία. Αυτή είναι μία θετική εικόνα του Θεού, ή όποια πρέπει νά τονίζεται. Άν ή εικόνα αυτή διαστρεβλωθεῖ, τότε θά κατασκευαστεῖ ό ψεύτικος εκείνος θεός, τόν όποιο μάχεται ό σατανισμός της διαμαρτυρίας. Ό χριστιανός δέ λατρεύει έναν τέτοιο θεό - τύρανο, αλλά τόν Τριαδικό Θεό, που είναι κοινωνία προσώπων, δηλαδή άγάπη και άπαντά έλεύθερα μέ την δική του άγάπη στην άγάπη του Θεού»⁴³ (σ. 71-72).

Μετά τή συναυλία

Μας άποκαλύπτει συντάκτης (άνταποκριτής από τή συναυλία) ανάλογου περιοδικού «*Ρέ παιδιά, τί πόλεμος ήταν αυτός που έγινε στο live DIMMU BORGIR; Καιρό είχα νά δώ κεφάλια άνοιγμένα, παλικάρια νά τά βγάξουν σηκωτά και τέτοια πράγματα. Φαίνεται ότι ξεχνάμε πώς όταν πάμε σέ μία συναυλία, βασικός στόχος μας είναι ή διασκέδαση και ή ψυχαγωγία (; !) μας. Δέν μπορούμε νά σκεφτόμαστε άν θά γυρίσουμε άρτιμελείς στα σπίτια μας!!! Δυστυχώς, κάποιον πρέπει νά άναθεωρήσουν τίς άπόψεις τους και νά είναι πιο ήρεμοι στis έκδηλώσεις θυμασμού τους, που θέτουν σέ κίνδυνο τή ζωή συνανθρώπων τους»⁴⁴.*

41. «Έγκληματικό Δόγμα», {1995}, π. Άντώνιος Άλεδιζόπουλος, σ. 48.

42. «Έγκληματικό Δόγμα», {1995}, π. Άντώνιος Άλεδιζόπουλος, σ. 48.

43. «Νεοσατανισμός, Όρθόδοξη θεώρηση και άντιμετώπιση», {1996}, Έκδόσεις «Διάλογος», (Π.Ε.Γ.) π. Άντώνιος Άλεδιζόπουλος.

44. "Rock On" 10/2003, τ. 07, σ. 98.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ

Η «ΑΝΟΧΗ»

Μέ τον τίτλο αυτό, χωρίς εισαγωγικά, ο κ. Άνδρέας Άνδριανόπουλος, πρώην Υπουργός και βουλευτής επιχειρεί σέ Άπογευματινή εφημερίδα τών Άθηνών νά παρουσιάσει τό Ίσλάμ ως θρησκεία άνοχής έναντι τών άλλων θρησκειών. Η θέση αυτή του κ. Άνδριανόπουλου, άκρως άνιστόρητη, μās εξέπληξε έπεικώς, διότι τέτοια πράγματα δέν πρέπει νά λέγονται από Έλληνες, πού έζησαν τή βαρβαρότητα του έξιολαμισμού και τών διώξεων από τής έμφάνισεως τών Τούρκων και τών άλλων ισλαμικών εθνοτήτων, αλλά και επί τών ήμερών μας.

Γράφει ο κ. Άνδριανόπουλος: «Δέν γνωρίζω (!) αν ο Κύριλλος Λούκαρης πράγματι είχε πει αυτό πού ανέφερε ο Άρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος. Πώς δηλαδή "έάν ή τουρκοκρατία υπήρχε στην Εύρώπη για 10 χρόνια, δέν θά συναντούσαμε κανέναν χριστιανό". Άν τά είπε αυτά ο Λούκαρης δέν είχε δίκιο. Διότι δέν ήταν ή Όρθοδοξία πού μās έσωσε από τόν έξιολαμισμό. Μās έσωσε τό γεγονός πώς οι Τούρκοι Όσμανλήδες, πού μās είχαν κατακτήσει άνεχόντουσαν τίς διαφορετικές θρησκείες. Γι' αυτό, αν εξαίρει κανείς μερικές χιλιάδες (;) Σέρβους, στή Βοσνία, έλάχιστοι Βαλκάνιοι έξιολαμίστηκαν. Άκόμη κι αν ήταν καθολικοί ή προτεστάντες».

Τά ίδια περίπου είπε και ο Πρόεδρος τών Η.Π.Α. Τζόρτζ Μπους σέ δήλωσή του στά Άμερικανικά Μέσα Μαζικής Ένημέρωσης για λόγους πολιτικής σκοπιμότητας ασφαλώς. Άποκάλεσε τό Ίσλάμ, μεταξύ άλλων, «ειρηνική θρησκεία» και ότι «πρέπει νά άνεχόμαστε τήν ισλαμική πίστη». "Όσον άφορā τό δεύτερο, είναι σεβαστή αυτή ή θέση, αλλά όχι, δέν μπορούμε στό βωμό τών πολιτικών συμφερόντων ν' άποκαλούμε τόν Μωαμεθανισμό «ειρηνική θρησκεία».

Άλλά ο μέν Μπους δικαιολογείται νά έμφανίζεται άνιστόρητος στό θέμα αυτό όχι όμως και ο κ. Άνδριανόπουλος. Δέν δικαιολογείται όποιοσδήποτε Έλληνας ν' άποκαλεί τό Ίσλάμ θρησκεία άνοχής, όταν ή ιστορία αναφέρει και διδάσκει τό αντίθετο. Είναι ή μοναδική στόν κόσμο θρησκεία τό Ίσλάμ πού έχει έπιβληθεί διά τής βίας. Ό βίαιος έξιολαμισμός υπήρξε ο κύριος στόχος τών κατακτήσεων και ο κυριότερος λόγος έρμηνείας τής ραγδαίας εξάπλωσης τών Άράβων και Τούρκων Μουσουλμάνων. Θεωρήθηκε μάλιστα και θεωρείται στό Ίσλάμ ή βία πός τούς άπίστους, ως πράξη λίαν ευάρεστη στό Θεό. Η ιαχή

«σκοτώστε τούς άπίστους» κυριαρχούσε στά πεδία τών μαχών, αλλά και σέ ειρηνικές περιόδους, όταν έτίθετο σέ εφαρμογή τό «Τζιχάντ». Δέν είναι δέ άσχετο μέ τή βία του Ίσλάμ, ότι στή σύγχρονη εποχή οι τρομοκράτες άρχηγοί προέρχονται ή στρατολογούν τά μέλη τους από τίς χώρες του Ίσλάμ. Ό περιδότης τρομοκράτης Κάρολος άσπάστηκε τόν Ίσλαμισμό πριν μπει στήν παρανομία, διότι κατά δήλωσή του κάθε πράξη βίας εύλογείται από τόν Άλάχ.

Ύπάρχει άλλωστε ο ισλαμικός νόμος πού θεωρεί «μακάριο» όποιον μουσουλμάνο πεθάνει σκοτώνοντας «άπίστους», αντίθετα μέ τήν Όρθοδοξία, τήν μόνη θρησκεία αγάπης και άνοχής, πού έχει κάνει πράξη ζωής τήν έντολή του Χριστού μας ν' αγαπάμε τούς έχθρους μας.

Γιά τό θέμα αυτό είχαμε γράψει και στό παρελθόν σχόλια, όπως στό «Διάλογο» τ. 26, «Ίσλάμ και "ισλάμ"» και «Τζιχάντ» και στό «Διάλογο» τ. 28, «Τουρκία και Ίσλάμ» όπου αναφέρονται και οι θέσεις του πρώην Πρωθυπουργού κ. Γεωργίου Ράλλη επί του θέματος του έξιολαμισμού και τών διωγμών Έλλήνων και Άρμενίων σέ άρθρο του στόν «Οικονομικό» (23-2-2002) μέ τίτλο «Η λεηλασία τής ιστορίας». Στό άρθρο αυτό ο κ. Γ. Ράλλης προβάλλει και σχολιάζει τό βιβλίο του Ούίλιαμ Νταλρίμπλ, «Ταξίδι στή σκιά του Βυζαντίου» (Έκδόσεις Ώκεανίδα). Πρόκειται λέγει ο κ. Γεώργιος Ράλλης για ένα θαυμάσιο βιβλίο στό όποιο δημοσιεύονται συγκλονιστικά στοιχεία για μās τούς Έλληνες και τούς χριστιανούς γενικότερα. Άξιοσημείωτη είναι ή επεξήγηση του τίτλου του άρθρου του κ. Ράλλη: «Οι διωγμοί τών Έλλήνων και Άρμενίων Χριστιανών από τήν Τουρκία και τήν Μέση Άνατολή, όπως περιγράφονται από ένα άμερόληπτο Βρεταννό περιηγητή».

Και δέν είναι μόνο ο Νταλρίμπλ πού γράφει για βίαιους έξιολαμισμούς και για διώξεις τών Χριστιανών από Τούρκους ή άλλους ισλαμιστές. Πολλοί ξένοι συγγραφείς αναφέρονται στά θέματα αυτά. Γι' αυτό δέν δικαιολογούμαστε έμεις οι Έλληνες νά άγνωσούμε τήν ιστορία μας και νά προβαίνουμε σέ έρμηνείες γεγονότων πού είναι παντελώς άνιστόρητες.

Η «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΥΧΤΑ ΤΩΝ ΚΡΥΣΤΑΛΛΩΝ»

Άς θυμίσουμε όρισμένα γεγονότα στόν κ. Άνδριανόπουλο πού συνέβησαν επί τών ήμερών μας ή όλίγον παλαιότερα. Καθ' όλην τήν διάρκεια τής Τουρ-

κοκρατίας εφαρμόζονταν μεθοδικά και σαρωτικά ή γενοκτονία των Ελλήνων και των Αρμενίων, αλλά και των άλλων Χριστιανών των Βαλκανικών χωρών. Αν δέν ασπάζονταν οι «άπιστοι» οι «γκιαούρηδες» την ισλαμική πίστη υφίσταντο διώξεις πρωτοφανείς.

Ευτυχώς πού τό δουλωμένο γένος μας ζούσε κοντά στην Εκκλησία του και τό παράδειγμα και ή θυσία τής μεγάλης στρατιάς των νεομαρτύρων του θέρμαινε τήν πίστη και τήν έλπίδα για τήν ανάστασή του. Η προσφορά των νεομαρτύρων στή διατήρηση του Έλληνισμού υπήρξε τεράστια. Στίς πιό κρίσιμες στιγμές τότε πού ο εξαθλιωμένος λαός μας γονάτιζε από τίς αφόρητες πιέσεις του Τούρκου και τόν εγκατέλειπε ή δύναμη αντίστασής του, εμφανίζονταν κάποιοι μάρτυρες τής πίστεώς μας και οι καταταλαιπωρημένοι από τό ζυγό Έλληνες έπαιρναν θάρρος και ζωντάνευε ή πίστη τους ξανά για νά υπομείνουν τή σκλαβιά και νά ελπίζουν στην άπελευθέρωση του γένους.

Χάθηκαν όμως μεγάλες Έλληνικές περιφέρειες όπως ή Μ. Ασία αυτή ή μεγάλη δεξαμενή του Έλληνισμού και τής Όρθοδοξίας.

Αυτά δέν πρέπει νά τά άποσιωπούμε για νά μήν ξεχνιόμαστε. Υπάρχουν όμως και γεγονότα πού συνέβησαν πολύ κοντά σέ μās και συγκεκριμένα πριν από σαρανταochώ χρόνια πού δέν δικαιολογούμαστε νά μήν τά γνωρίζουμε. Τήν 6^η και 7^η Σεπτεμβρίου του 1955 έζησαν οι Έλληνες τής Πόλης ένα άνθελληνικό πογκρόμ πού έχει μείνει στην ιστορία σαν «*Η νύχτα των Κρουστάλλων του Έλληνισμού τής Κωνσταντινούπολης*». Πρόκειται για μιá από τίς χειρότερες σελίδες τής ιστορίας μας μετά τήν άλωση. Τούρκοι Λαζοί πού μεταφέρθηκαν στην Πόλη δωρεάν μέ πλοία ναυλωμένα από τήν κυβέρνηση ξεχύθηκαν, μαινόμενος όχλος, ένισχυμένοι και μέ πάρα πολλούς Τούρκους τής Πόλης, στίς Έλληνικές συνοικίες και κατέστρεψαν τά πάντα. Δέν άφησαν τίποτε όρθιο. Οι Έλληνες τής Πόλης δέν θά μπορέσουν νά ξεχάσουν ποτέ τά φοβερά εκείνα γεγονότα πού έζησαν τίς 48 ώρες πού συγκλόνησαν τήν Πόλη.

Η όμογένεια των Κωνσταντινοπολιτών αναφέρει μέ άριθμούς τίς απώλειές της κατά τό τρομερό εκείνο διήμερο. Ο όχλος σκότωσε 16 Έλληνες, διάσε 200 Έλληνίδες και κατέστρεψε 1.004 κατοικίες, 4.348 καταστήματα, 21 εργοστάσια, 110 ξενοδοχεία και έστιατόρια, 75 εκκλησίες, 8 αγιάσματα, 26 σχολεία, 5 άθλητικούς συλλόγους και 2 μοναστήρια. Η Πόλη δάφτηκε μέ τό αίμα των Έλλήνων και άφανίστηκε ή ελληνική παρουσία σ' αυτήν. Οι Έλληνες χριστιανοί έζησαν μιá μεγάλη τραγωδία τίς ήμέρες του πογκρόμ παρόμοια μέ εκείνη τής Άλωσης τής Πόλης από τόν Σουλτάνο Μωάμεθ τόν Πορθητή.

Και όλα αυτά συνέβησαν προμελετημένα και προαποφασισμένα. Προηγήθηκε μιá ήμέρα ένωρίτερα (5 Σεπτεμβρίου 1955) μιá προδοκάτσια ή όποια έδωσε τήν «άφορηή» ν' άνοιξει ο άσκός τής βίας και των καταστροφών. Ένας μουσουλμάνος φοιτητής ο Όκτάι Έγκίν πού συνελήφθη από τίς Έλληνικές αρχές και φυλακίστηκε για 9 μόνο μήνες στίς φυλακές τής Θεσσαλονίκης τοποθέτησε μιá βόμβα στο προαύλιο του Τουρκικού Προξενείου πού θεωρείται πατρικό σπίτι του Κεμάλ. Η έκρηξη τής βόμβας δέν προξένησε ζημιές, προκάλεσε όμως έκρηξη προμελετημένης «όργης» του τουρκικού όχλου μέ επακόλουθο τά φοβερά γεγονότα των δύο επόμενων ήμερών πού έχουν περάσει στην ιστορία ως «Σεπτεμβριανά» και πού αποτέλεσαν τήν αντίστροφη μέτρηση για τήν εξαφάνιση του Έλληνισμού τής Πόλης και άλλων περιοχών. Για τήν ιστορία ο Έγκίν μετά τήν άποφυλάκισή του έπηγε στην Τουρκία και έτυχε μεγάλων «τιμών». Αποτέλεσε σημαίνον στέλεχος τής τουρκικής Υπηρεσίας Ασφαλείας και τελικά διορίστηκε Νομάρχης στο Νέβ Σεχίρ.

Τέτοια ή παρόμοια πράγματα συνέβαιναν πάντοτε έναντίον των μειονοτήτων και κυρίως τής Έλληνικής στην Τουρκοκρατούμενη Ελλάδα μας. Τό 1942 π.χ. (δέν μπορούμε νά τ' αναφέρουμε όλα σ' ένα σχόλιο) ή Τουρκία επέβαλε τόν κεφαλικό φόρο («*βαρλικ βεργισί*») πού για τούς Έλληνες κυρίως ήταν δυσβάστακτος και τούς άνάγκαζε σέ «έθελουσία» προσφυγιά στην έλεύθερη πατρίδα μέ όλες τίς συνέπειες πού έχει ένας ξεσηκωμός από τίς περιουσίες και τά σπίτια τους, άφοϋ δέν επιτρέπονταν νά πάρουν τίποτα άλλο μαζί τους εκτός από όρισμένα αναγκαία ρούχα. Γι' αυτό φορούσαν από 5 εώρουχα κάθε μέλος για νά μπορουν νά τά περάσουν στα άγρια τουρκικά τελωνεία. Τό 1964 (πολύ κοντύτερα σέ μās) άπαγόρευσε τό δικαίωμα των Κωνσταντινοπολιτών νά άσκούν έμπορικές δραστηριότητες στην Πόλη και δέν επιτρεπόταν νά κυκλοφορεί όποιοδήποτε Έλληνικό έγχειρίδιο στα Έλληνικά μειονοτικά σχολεία. Πάντοτε ή τουρκική πολιτική στα θέματα των άλλων θρησκευτικών μειονοτήτων και ιδίως των Έλλήνων, είχε ως σκοπό αυτό πού είπε ο Ισμέτ Ίνονου τρεις μέρες μετά τά γεγονότα τής 6^{ης} Σεπτεμβρίου 1955: «...Οι εκδηλώσεις αυτές ήταν πολύ καλά οργανωμένη εθνική ένέργεια και ώφέλιμη για νά καθαρίσει ή χώρα μας από τό Έλληνικό στοιχείο πού είναι ένας βραχνάς».

Τέτοιες δηλώσεις προξενούν «έκρήξεις» μίσους από φανατισμένους μουσουλμάνους και προκαλούν φρικτές πράξεις πού τίς ζούμε τόν τελευταίο καιρό. Οι δυτικές χώρες παρατηρούν μέ δέος τήν συνεχή εξέπλωση του ισλαμισμού και άναζητούν τρόπους για νά τή σταματήσουν. Είναι όμως πολύ δύσκολο ν'

άντιμετωπίσουν άκραία θρησκευτικά φαινόμενα όπου οι «πιστοί» άποκηρύσσουν άκόμη και τήν ίδια τους τή ζωή. Μισούν τόν άλλο κόσμο πού δέν άνήκει στό Ίσλάμ. Τό σύγχρονο σύνθημά τους είναι: «Τό Ίσλάμ είναι ή λύση. Σύνταγμα για μās είναι τό Κοράνι».

Αυτά: κι άς είμαστε προσεκτικοί σέ ό,τι λέμε και ό,τι γράφουμε. Η «καλή γειτονία» δέν πρέπει νά οδηγεί μονομερώς τήν Ελλάδα ν' άποσιωπά τό «χθές» και νά διαγράφει μελλοντικούς χειρισμούς έθνικων συμφερόντων.

ΚΑΙ ΜΙΑ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΑΥΤΟΠΤΟΥ ΜΑΡΤΥΡΟΣ

Ο κ. Λεωνίδας Κουμάκης έγραψε ένα θαυμάσιο βιβλίο τό «θαύμα - Μιά πραγματική ιστορία». Παραθέτουμε όρισμένα άποσπάσματα του βιβλίου για τή φοβερή «νύχτα των Κρυστάλλων» πού αναφέρονται στίς τραγικές ώρες των «Σεπτεμβριανων» πού έζησαν οι Έλληνες και πού συγκλόμισαν τον Έλληνισμό τής Πόλης και όχι μόνον.

Λίγα μόνο άποσπάσματα για νά ενισχύσουμε τήν ιστορική μας μνήμη:

Τό νά μιλάς ελληνικά στό δρόμο ή σέ δημόσιους χώρους στην Τουρκία ισοδυναμούσε περίπου μέ άνθρωποκτονία από πρόθεση. Ήταν σάν νά διασχίζεις μέ τά πόδια μία Έθνική όδό χωρίς νά κοιτάς ούτε δεξιά ούτε άριστερά. Γιατί στην Τουρκία υπάρχει ένας Νόμος του 1932 «περί έξυβρίσεως του Τουρκισμού».

Ο Νόμος αυτός ψηφίστηκε για τήν τρομοκρατία και τήν καταπίεση των μη Τουρκικών πληθυσμων. Άρκοϋσε ή ψευδομαρτυρία δύο άτόμων πού θά έλεγαν άορίστως πώς, τάχα, έδρισες τήν Τουρκία ή τούς Τούρκους. Η καταδίκη πού άκολουθούσε σήμαινε φυλάκιση χωρίς επιστροφή. Έτσι φοβόμασταν νά άρθρώσουμε στον δρόμο άκόμα και μία λέξη ελληνική, γιατί κινδυνεύαμε νά κατηγορηθούμε ότι βρίζαμε τήν Τουρκία.

Τό πάθημα του θείου Σιδερή, πριν από 4 χρόνια περίπου, πού γλύτωσε τή ζωή του παρά τρία, πληρώνοντας στα «κατάλληλα» πρόσωπα όλα όσα είχε συγκεντρώσει μία ζωή, ήταν πραγματικά πολύ χαρακτηριστικό.

Στήν ασφάλεια:

- Ίσίδωρος Βαφέας, ένας βρωμερός γκιαούρης πού τόλμησε νά βρξει τήν ιερή Τουρκική σημαία. Κανονικά έπρεπε νά σ' έκτελέσουμε επί τόπου για τό έγκλημά σου αυτό, αλλά ούτως ή άλλως ή ζωή σου τελείωσε. Πρέπει επιτέλους αυτά τά σκουλήκια οι Ρωμοί νά μάθουν πώς έδώ είναι Τουρκία και δέν μπορούν νά βρίζουν τούς Τούρκους και τή σημαία τους χωρίς νά τό πληρώσουν μέ τήν ζωή τους!

Ζήτε στή γή μας, πού είναι πιά ιδιοκτησία μας και δέν λέτε νά τό χωνέψετε! Και σάν νά μίν έφτανε αυτό, βρίζετε και τούς Τούρκους! Όπως έσύ, βρωμερέ γκιαούρη, τόλμησες νά βρξεις τήν ιερή Τουρκική σημαία!

- Όχι, όχι! Δέν έβρισα τήν τουρκική σημαία! τραύλισε ο θείος Σιδερής. Δέν έχω τήν παραμικρή ιδέα για...

Οι λέξεις του διακόπηκαν άπτότομα, όταν όρμησαν πάνω του δύο άπ' τούς τρεις Τούρκους και άρχισαν νά τόν κτυπούν στα τυφλά. Άνυπεράσπιστος και χωρίς τήν παραμικρή αντίσταση έχασε τίς αισθήσεις του.

Τό άπόγευμα τής 6^{ης} Σεπτεμβρίου 1955 όλα φαινόταν ήρεμα. Μιά μικρή ομάδα φοιτητών ήταν συγκεντρωμένοι στην Πλατεία του Ταξίμ, στην κορυφή του Πέρα, διαδηλώνοντας εναντίον τής Ελλάδος. Η Ελλάδα ήταν πάντα ο συντηρούμενος από τίς Τουρκικές άρχές στόχος του όχλου. Από τίς άρχές τής δεκαετίας του '50 ή Τουρκία είχε βρει τήν καινούρια πηγή ανανέωσης τής ανθελληνικής μανίας της. Ήταν τό Κυπριακό, πού κυριολεκτικά τής τό χάρισαν οι Άγγλοι για νά άποκτήσουν «διατητηκή» ιδιότητα και νά έξασφαλίσουν ταυτόχρονα τά συμφέροντά τους.

«Καταστράφηκε ολοσχερώς τό σπίτι του Κεμάλ Άτατούρκ», ήταν τά μηνύματα πού περνούσαν.

Οι έκτακτες εκδόσεις των δύο έφημερίδων πού κυκλοφόρησαν τήν ώρα του συλλαλητηρίου ήταν τό σύνθημα.

Οι πέντε μεγάλοι δρόμοι πού οδηγούσαν στην Πλατεία Ταξίμ γέμισαν ξαφνικά μέ ένα μαινόμενο όχλο όπλισμένο μέ τσεκούρια, φτυάρια, ρόπαλα, σκεπάκια, σφυριά και σιδερένιους λοστούς, πού φώναζε «Kahrolsun gıanourlar!» (Άνάθεμα στους γκιαούρηδες!) και «Yikin, kirin, gıanourdur!» (Σπάστε, γρεμίστε είναι γκιαούρης!).

Η Άστυνομία και οι Κρατικές δυνάμεις καταστολής υποτίθεται ότι αϊφνιδιάστηκαν. Δέν πήραν καμμία άπολύτως έντολή νά επιβάλουν τήν τάξη και περιορίστηκαν σέ μία άπαθή παρακολούθηση των γεγονότων.

Όταν μαζεύτηκαν 50.000 περίπου άτομα, αλαλάζοντας όχλου, μπήκε σέ εφαρμογή ή επόμενη φάση του σχεδίου: Καταστροφή όλων των ελληνικών περιουσιων και βεβήλωση όλων των Έρωων και Οσιων του Έλληνισμού τής Πόλης. Οι οδηγίες πού είχαν δοθεί ήταν νά μή μείνει τίποτα όρθιο.

Άκολούθησαν ώρες πραγματικής κόλασης.

Ένα μέρος του όχλου κινήθηκε στο Istiklal Caddesi, τό περίφημο Πέρα, πού στο ένα χιλιόμετρο τής διαδρομής του είχε, σάν τό πιο φημισμένο έμπο-

οικό κέντρο της Πόλης, 700 περίπου μαγαζιά που τό συντριπτικό τους ποσοστό άνηκε σέ Έλληνες.

Τό πρώτο κατάστημα που δέχθηκε επίθεση ήταν τό καφενεϊό "Επτάλοφος" στην Πλατεία Ταξίμ. Ο όχλος εισέβαλε στό καφενεϊό σάν άγέλη μαινόμενων ταύρων και ίσοπέδωσε τά πάντα: τζάμια, τραπέζια, καρέκλες, μπουφέδες, ποτήρια, φλυτζάνια.

Στήν συνέχεια δέχθηκε επίθεση ένα κατάστημα ύφασμάτων ελληνικής ιδιοκτησίας.

Τέσσερις διαδηλωτές ξήλωσαν μία ράγα του τραμ, που χρησιμοποιήθηκε για νά σπάσει ή πόρτα και οι διτρίνες του καταστήματος. Σέ λίγα λεπτά τό μαγαζι είχε τήν όψη βομβαρδισμένου τοπίου. Τά ύφάσματα και τά ράφια βρέθηκαν στό δρόμο ενώ μία ραπτομηχανή καταστρεφόταν στό δρόμο μπροστά στά μάτια του άλαλάζοντος όχλου. Ο επόμενος στόχος ήταν ένα κατάστημα ηλεκτρολογικών ειδών που σκορπίστηκαν στό δρόμο μέ μία έφιαλτική μανία του όχλου.

Λίγο παρακάτω ένα μπακάλικο μέ ιδιοκτήτες δύο Έλληνες ήλικιωμένους. Ο γέρος μέ ένα έμπληκτικό κουράγιο στάθηκε μπροστά στό μαγαζι του λέγοντας στόν όχλο:

- Φύγετε άπ' έδω! Έμεις ζοϋμε σ' αυτό τό μέρος έξη γενεές και δέν μπορείτε νά μās πειράξετε.

Ήταν τά τελευταία λόγια της ζωής του. Ο όχλος όρμησε επάνω του, σέ λίγα λεπτά τό μαγαζι του είχε διαλυθεί και ό γέρος ήταν τό πρώτο θύμα της έφιαλτικής εκείνης νύχτας. Η γυναίκα του διασώθηκε κουρνιασμένη σέ μία γωνιά, για νά πεθάνει λίγο άργότερα άπό τό σόκ που δέχθηκε εκείνο τό βράδυ.

Μέ τόν ίδιο τρόπο ό όχλος συνέχισε τό έργο του βήμα προς βήμα σέ όλα τά ελληνικά μαγαζιά του Πέρα. Στά φημισμένα ζαχαροπλαστεία «Κερβάν» του Δημήτρη Πηλαβίδη, «Μπαϊλάν» των Λέτα και Κυρίτση, «Σεχίρ» του Γιάννη Τσούλη. Στά μεγάλα και πολυτελή καταστήματα ρούχων και ύποδημάτων. Έκεϊ οι διαδηλωτές έδγαζαν ρούχα και παπούτσια, διάλεγαν μεταξωτά πονκάμισα, κοστούμια, καινούργια παπούτσια και τά φορούσαν επί τόπου πριν συνεχίσουν τό καταστροφικό τους έργο.

Στό περίφημο κοσμηματοπωλείο του Φραγκούλη ό όχλος εισέβαλε μέ μία εμφύλια, πραγματική μάχη, για τό ποιός θ' άρπάξει τά πολυτιμότερα κοσμήματα.

Χρυσάφια μεγάλης άξίας λεηλατήθηκαν μέσα σ' ελάχιστα λεπτά άπ' τούς συμπλεκόμενους μεταξύ τους διαδηλωτές. Όταν ό όχλος έφθασε στην έκκλησία της Άγίας Τριάδος, δίστασε προς στιγμήν. Οι δισταγμοί ξεπεράστηκαν όταν άκούστηκαν οι κραυγές «Άνάθεμα στούς άπιστους!», «Άνάθεμα στούς άπιστους!» και ό όχλος εισέβαλε στην έκκλησία. Ο,τι κινητό ύπληρχε στόν ναό καταστράφηκε ή βεβηλώθηκε.

Εικόνες, άγια σκεύη, ράσα ήταν ό στόχος του μανιασμένου όχλου.

Τά στασίδια και ό θρόνος της εκκλησίας καταστράφηκαν όταν μία καινούρια ομάδα εισέβαλε στό Ναό μεταφέροντας πετρέλαιο για νά τόν κάψει.

Τελικά ό Ναός της Άγίας Τριάδας του Πέρα δέν κήρη και θά παραμείνουν για πάντα άγνωστοι οι λόγοι για τούς όποιους οι Τούρκοι δέν κατάφεραν νά τόν κάψουν.

Τό Πέρα μέσα σέ λίγες ώρες άρχισε νά αλλάζει όψη. Ο δρόμος άποκτοϋσε ένα περιεργο ύπόστρωμα, που ήταν ένα μίγμα άπ' τά πράγματα που καταστρεφόταν: μηχανήματα, γοϋνες, ρολόγια, παπούτσια, λάδια, τυριά, ύφάσματα, πιατικά, ρούχα, διάφορα άλλα είδη τροφίμων και ένδυσης, άνακατεμένα, κάτω άπ' τό βάρος του όχλου που κινιόταν συνεχώς, δημιουργισαν σιγά-σιγά μία ύπερψωμένη μάζα λασπώδη και λιγδερή.

...ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΑΥΤΟΠΤΟΥ...

(συνέχεια α')

Ο πατέρας μου παρατήρησε ότι: τά ρολά ή οι τοίχοι των Χριστιανικών καταστημάτων και σπιτιών είχαν γεμίσει ξαφνικά μέ παραξένα διακριτικά σημάδια ή τουρκικά γράμματα. Πολλά σπία και καταστήματα Τουρκικής ιδιοκτησίας είχαν πλημμυρίσει σημαίες σάν νά ήθελαν νά μεταδώσουν ένα, άνεξηγητο για τόν πατέρα μου, μήνυμα. Στό κέντρο της Κωνσταντινούπολης είχαν εμφανιστεί τίς τελευταίες μέρες Λαζοί και διάφορα άλλα άτομα άπό φυλές που προερχόταν άπ' τά βάθη της Άνατολής, ρακένδυτοι και πεινασμένοι.

Που νά φανταστεί ό πατέρας μου ότι αυτοί οι άνθρωποι θά ύποδύονταν σέ λίγες ώρες τούς «άγανακτισμένους» πολίτες για νά βεβηλώσουν, νά ληστέψουν, νά διάσουν και νά καστρέψουν;

Ο πατέρας μου τελικά, παρ' ότι προβληματίστηκε σοβαρά, δέν άξιολόγησε σωστά όλα αυτά. Δέν έδωσε τή σημασία που έπρεπε και τώρα που άκούγεται καθαρά οι φωνές του όχλου «Kahrolsun Giavourlar!» (Άνάθεμα στούς γκιαούρηδες!) και «Yikin, kirin Giavourdur!» (Γκρεμίστε, σπάστε είναι γκιαούρης!), τάβαζε μέ τόν έαυτό του.

Έσβησε γρήγορα-γρήγορα τά φώτα του μαγαζιού του και γλίστρησε έξω. Τή στιγμή εκείνη τόν πλησίασαν 5 άτομα που είχαν άποσπαστεί άπ' τό κυρίως σωμα του όχλου.

«Πατι ρέ γκιαούρη δέν έχεις στό μαγαζι σου Τουρκική σημαία;» τόν ρώτησε ό ένας.

Ήταν τό σύνθημα. Άμέσως και οι πέντε του ρίχτηκαν μέ γροθιές και κλωτσιές.

.....

Ἐκείνη τή στιγμή ἀκούστηκε ὁ ἐκκωφαντικός θόρυθος ἀπό τήν σειρήνα ἐνός ἀσθενοφόρου πού διέσχιζε τό στενό δρόμο μέ ταχύτητα. Ἡ συμπλοκή μέσα στή μέση τοῦ δρόμου σταμάτησε γιά νά περάσει τό ἀσθενοφόρο. Ὁ πατέρας μου συνειδητοποίησε πώς αὐτή ἦταν ἡ μοναδική εὐκαιρία πού εἶχε νά σώσει τή ζωή του. Αἰμόφυρτος καί ζαλισμένος ἀπ' τά χτυπήματα, ἄρχισε μέ ὄση δύναμη τοῦ εἶχε ἀπομείνει νά τρέχει. Ὄταν τό ἀσθενοφόρο πέρασε, ὁ πατέρας μου εἶχε ἐξαφανισθεῖ καί ὁ στόχος πλέον ἦταν τό μαγαζί του πού κυριολεκτικά λεηλατήθηκε. Ἐκεῖνος ὅμως περπατώντας 2 ὥρες, γιά μιὰ διαδρομή εἴκοσι λεπτῶν, ἔφθασε στό σπίτι σωστό ράκος.

Στό μεταξύ τό σχέδιο τῆς καταστροφῆς ὅλων τῶν ἐλληνικῶν περιουσιῶν τῆς Πόλης βρισκόταν σέ πλήρη ἐξέλιξη: Ἐκατό ομάδες ἐκτελοῦσαν τό φρικιαστικό τους ἔργο σέ μιὰ τεράστια ἔκταση ἀπ' τόν Βόσπορο ὡς τή θάλασσα τοῦ Μαρμαρᾶ.

Οἱ ἐπικεφαλῆς τῶν διαδηλωτῶν μέ καταλόγους σπιτιῶν καί καταστημάτων τῶν Ἑλλήνων, διεύθυναν τίς ομάδες τοῦ ὄχλου.

Ἦταν ἕνας ὀργανωμένος τυφώνας πού σάρωνε τά πάντα στό πέρασμά του. Δεκάδες Ἕλληνες πολίτες καί κληρικοί κακοποιήθηκαν, λεηλατήθηκαν ἢ παραδόθηκαν στίς φλόγες 73 ἐλληνικές ἐκκλησίες. Καταστράφηκαν εἰκόνες, ἀγιογραφίες καί σκεύη ἀνεκτίμητης ἱστορικῆς καί ἀρχαιολογικῆς ἀξίας. Καταστράφηκαν ὁλοσχερῶς καί τά 26 Ἑλληνικά σχολεῖα. Ἡ Πατριαρχική Σχολή του Φαναρίου πού ἰδρύθηκε τό 1453 καί ἡ Θεολογική Σχολή τῆς Χάλκης ὑπέστησαν τό μένος τοῦ ὄχλου μέ ἰδιαίτερη βαρβαρότητα. Τό Ζάππειο Λύκειο δέχτηκε τήν ἐπιδρομή τοῦ ὄχλου πού κατρακύλησε ἀπ' τίς μεγάλες μαρμάρινες σκάλες τό ἄγαλμα τοῦ εὐεργέτου τοῦ Σχολείου Κωνσταντίνου Ζάππα καί κατέστρεψε ὄχι μόνο θρανία, πιάνο, αἶθουσα τελετῶν, ἀλλά ἔκανε καί τεράστια ζημιὰ στίς τοιχογραφίες πού κοσμοῦσαν τό ἑσωτερικό τοῦ σχολείου. 4.340 ἐλληνικά καταστήματα λεηλατήθηκαν καί καταστράφηκαν. 2.600 σπίτια Ἑλλήνων βρέθηκαν στό μάτι τοῦ κυκλώνα καί παραδόθηκαν στό μένος καί τήν πρωτοφανή λύσσα τοῦ ὄχλου. Ρημάχτηκαν κυριολεκτικά καί καταστράφηκαν τά γραφεῖα καί τά πιεστήρια τῶν τριῶν μεγάλων ἐλληνικῶν ἐφημερίδων τῆς Κωνσταντινούπολης.

Στό Ἑλληνικό νεκροταφεῖο τοῦ Σισλί μιὰ ομάδα τυφλωμένων ἀπ' τό μῖσος διαδηλωτῶν ἐπὶ δύο ὁλόκληρες ὥρες κατέστρεψε τάφους καί σταυρούς, ἔσκαιβε τούς πιό πρόσφατους καί ἔθγαξε ἔξω τά πτώματα μαχαρώνοντας καί κομματιάζοντάς τα.

Στήν Παναγία τῶν Βλαχερνῶν, πού χτίστηκε πάνω στά θεμέλια Βυζαντινοῦ ναοῦ τοῦ 470 μ.Χ., ὁ

ὄχλος τῶν διαδηλωτῶν κατέστρεψε μέ ἀπίστευτη μανία ὅ,τι οἱ Ἕλληνες κατάφεραν νά διατηρήσουν γιά χίλια τετρακόσια ὀγδόντα πέντε χρόνια.

Στόν Ἅγιο Γεώργιο στά Ψωμαθιά, μιὰ ἐκκλησία χτισμένη τόν 13^ο αἰώνα πού οἱ Τούρκοι ὀνόμαζαν kanlı kilise (ματωμένη ἐκκλησία) ἀπ' τό αἷμα πού ἔχυσαν στό σημεῖο ἐκεῖνο τήν ἡμέρα τῆς ἄλωσης τῆς Κωνσταντινούπολης, ἡ μανία τῶν διαδηλωτῶν μετέστρεψε τήν ἱστορική ἐκκλησία σέ σωρὸ ἐρειπίων.

Στόν Βόσπορο ὁ ἀλαλάζων ὄχλος ὑποχρέωσε ἕνα ἱερωμένο νά φωνάζει ρυθμικά "Ἡ Κύπρος εἶναι Τουρκική", βάζοντας στά χέρια του μιὰ Τουρκική σημαία καί καλώντας τον νά δάλει δύναμη στή φωνή του γιά νά τόν ἀκούσει ὁ Μακάριος. Ὁ δύστυχος παπᾶς ἀπό τήν ταραχή καί τόν τρόπο του δέν μποροῦσε νά φωνάζει δυνατά, μέ ἀποτέλεσμα ὁ ὄχλος νά τόν ξυλοκοπήσει ἄγρια, νά τόν ποδοπατήσει καί νά τόν ἐγκαταλείψει αἰμόφυρτο στό δρόμο.

Στό Βυζαντινὸ Πικρίδιο, γνωστό σάν Χάσκοι, τό σκῆνωμα τῆς νεομάρτυρος Ἀγίας Ἀργυρῆς, πού βρισκόταν σέ ἀργυρὴ λάρνακα, σκορπίστηκε στους δρόμους καί δέν ἀπέμεινε τίποτα παρὰ μόνο λίγα πυρκαυστα τεμάχια.

Στά Θεραπιά ἡ Μητρόπολη Θεραπείων-Δέρκων παραδόθηκε στίς φλόγες μαζί μέ τήν σπάνια καί ἀνεκτίμητης ἀξίας βιβλιοθήκη της. Τό ἱστορικό κτίριο τῆς Μητροπόλης, στό ὁποῖο πρὶν ἀπὸ τήν ἐπανάσταση τοῦ 1821 γινόταν μυστικές συσκέψεις μέ προύχοντες τῆς Πόλης καί τόν Παπαφλέσσα πού σάν μέλος τῆς Φιλικῆς Ἐταιρίας σταματοῦσε στήν Κωνσταντινούπολη καθ' ὁδὸ πρὸς τήν Ὀδυσσό, καταστράφηκε τελείως. Ὁ ἴδιος ὁ Μητροπολίτης Δέρκων Ἰάκωβος φυγαδεύτηκε τήν τελευταία στιγμή καί σώθηκε χάρις στή βοήθεια πού τοῦ πρόσφεραν ὁ Δημήτρης Κουτσόπουλος καί ὁ μαίτρ τοῦ Τουριγκ-κλάμπ Γιάννης.

Στό Μέγα Ρέμα, βρισκόταν τό σπίτι τοῦ Μητροπολίτη Ἡλιούπολης Γενναδίου πού ἦταν ὅ,τι καλύτερο εἶχε νά ἐπιδείξει τό Φανάρι: Κοινωνιολόγος, ἱστορικός, θεολόγος καί πολυγραφότατος -μιὰ πνευματική προσωπικότητα πού μιλοῦσε 7 διαφορετικῆς γλώσσες καί ἀκτινοβολοῦσε ὄχι μόνο στόν Ἑλληνισμό τῆς Πόλης ἀλλά σ' ὁλόκληρο τό χριστιανισμό ὅπου-δήποτε κι ἂν βρισκόταν. Γι' αὐτήν ἀκριβῶς τήν ἀξία του ἦταν ἕνας προκαθορισμένος στόχος. Ὁ ὄχλος μπήκε στό σπίτι του καί ὅταν τόν ἐντόπισε στόν ἐπάνω ὄροφο τόν κακοποίησε βάνουσα καί τόν ἔριξε ἀπ' τίς σκάλες μέχρι, κουτρουβαλώντας, νά βρεθῆ στό ἰσόγειο. Ὁ ὄχλος κατέστρεψε μέ μανία ὅ,τι ὑπῆρχε μέσα στό σπίτι μαζί μέ μιὰ πλούσια βιβλιοθήκη πού εἶχε δημιουργήσει ὁ Γεννάδιος. Στή συνέχεια τόν ἔσειραν στό δρόμο συνεχίζοντας τήν κακοποίησή του ὥσπου τόν ἐγκατέλειψαν ἀναίσθητο. Ὁ

Μητροπολίτης Ἡλιούπολης Γεννάδιος πέθανε τρία εικοσιτετράωρα μετά τὰ γεγονότα.

Στήν Ἱερά Μονή τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, γνωστή σάν Βαλουκλιώτισσα, οἱ ἀστυνομικοὶ καί ὁ νυχτοφύλακας πού ὑποτίθεται ὅτι τήν φύλαγαν, καθοδήγησαν τόν ὄχλο στήν καταστροφή καί στήν λεηλασία τοῦ ἱστορικοῦ Μοναστηριοῦ. Καί οἱ τρεῖς μοναχοὶ πού βρισκόταν τή νύχτα τῆς 6^{ης} Σεπτεμβρίου στό Μοναστήρι εἴτε θανατώθηκαν εἴτε βασανίστηκαν.

Ὁ 90χρονος μοναχός Χρῦσανθος Μαντάς βρῆκε τραγικό θάνατο μέσα στίς φλόγες τῆς φωτιᾶς πού ἀναψαν γιά νά τόν κάψουν. Ὁ 60χρονος ἡγούμενος ἐπίσκοπος Παμφιλίου Γεράσιμος βασανίστηκε καί τραυματίστηκε βαρειά στό κεφάλι. Ὁ 35χρονος ἱερέας Εὐάγγελος χτυπήθηκε καί βασανίστηκε. Ὁ ὄχλος ἀπαιτοῦσε τή σταύρωσή του πού τελικά δέν ἔγινε, γιατί οἱ διαδηλωτές ἤθελαν νά ἀπολαύσουν μιὰ ἀργή καί σαδιστική σταύρωση, ἀλλά καθυστέρησαν πολύ, τούς πρόλαβε ὁ Στρατιωτικός Νόμος πού κηρύχτηκε τὰ μεσάνυχτα καί φοβήθηκαν τίς συνέπειές του.

Οἱ Πατριαρχικοί Τάφοι καί τὰ σκηνώματα τῶν μεγάλων εὐεργετῶν τοῦ Γένους πού ἀπό τό 1850 καί μετά τοποθετοῦντο στόν αὐλόγυρο τῆς Ἱεράς Μονῆς, καταστράφηκαν μέ καννιβαλική μανία. Οἱ Πατριαρχικοί Τάφοι ἀνοίχτηκαν καί τὰ ὀστά τῶν νεκρῶν σκορπίστηκαν στούς δρόμους.

...ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΑΥΤΟΠΤΟΥ...

(συνέχεια 6')

21 ἑλληνικά ἐργοστάσια καταστράφηκαν ὀλοκληρωτικά. Σέ ὅσα βρισκόταν στά παράλια τοῦ Βοσπόρου οἱ μηχανές καί τὰ ἐργαλεῖα πετάχτηκαν στήν θάλασσα. 110 ἑλληνικά ἐστιατόρια καί ξενοδοχεῖα λεηλατήθηκαν, καταστράφηκαν ἢ παραδόθηκαν στίς φλόγες. Καί τὰ 27 ἑλληνικά φαρμακεῖα λεηλατήθηκαν καί καταστράφηκαν.

Οἱ διασμοὶ γυναικῶν, ἀνεξάρτητα ἀπ' τήν ἡλικία τους, ὑπολογίζεται ὅτι ξεπέρασαν τούς 200 τή νύχτα ἐκείνη, ἐνῶ παρέμεινε ἄγνωστος ὁ τελικός ἀριθμός τῶν νεκρῶν, πού ξεπέρασε τούς 20, παρ' ὅλο πού οἱ ὀδηγίες πού εἶχαν δοθεῖ ἀπαγόρευαν τίς δολοφονίες.

Ἀπό τὰ ἑκατοντάδες περιστατικά διασμῶν μερικά εἶχαν κυριολεκτικά συγκλονίσει τήν Ἑλληνική μειονότητα.

Στό Ὁρτάκιοι μιὰ ομάδα διαδηλωτῶν «συνέλαβε» μιὰ μαυροφορεμένη γυναίκα πού εἶχε τήν ἀτυχία νά πέσει στό δρόμο τους. Ἀφοῦ «διασκέδασαν» διαδοχικά πολλοί ἀπ' αὐτούς μέ τήν ἀτυχη γυναίκα, τήν ἐγκατέλειψαν αἰμόφυρτη καί ἀναίσθητη. Ὄταν τήν ἐπομένη τήν βρῆκαν ζωντανή καί τήν πήγαν στό Νοσοκομεῖο, διαπιστώθηκε ὅτι ἡ γυναίκα εἶχε παραφρονήσει.

Στά Ταταῦλα σέ ἓνα σπίτι χριστιανῶν δύο ὄρφανὰ κορίτσια περιμέναν τόν πατέρα τους γεμάτα ἀγωνία. Ἀντί τοῦ πατέρα τους πού δούλευε στό Βόσπορο καί δέν μπόρεσε νά γυρίσει ἐγκαίρως ἐμφανίστηκαν οἱ ὀρδές τῶν διαδηλωτῶν πού ἀφοῦ τὰ βίασαν τὰ ἐγκατέλειψαν αἰμόφυρτα. Ὄταν ὁ ἀτυχῆς πατέρας ἐπέστρεψε στό σπίτι ἔνοιωσε τόσο ἰσχυρό σὸς ὥστε αὐτοκτόνησε μέ ἀπαγχονισμό.

Στό Γενή Σεχίρ, ὁ πασίγνωστος χαμάλης πού τόν ἀποκαλοῦσαν «Γορίλλα» ἀπό τό ἀποκρουστικό του πρόσωπο στό ὅποιο ἦταν ἀποτυπωμένη ἡ σύφιλη πού εἶχε, βίασε ἓνα 8χρονο κοριτσάκι μέσα στούς ἐνθαρρυντικούς ἀλλαλαγμούς τοῦ πλήθους. Τό κοριτσάκι πού ἐπέζησε φέρεي γιά τό ὑπόλοιπο τῆς ζωῆς του τό τραῦμα τῆς ἐφιαλτικῆς ἐκείνης νύχτας.

Δύο γυναῖκες, ἡ Ζηνοβία Χαριτωνίδου καί ἡ Ἀσημένια Παραπαντοπούλου πέθαναν σάν συνέπεια τοῦ διασμοῦ τους τή νύχτα τῆς 6^{ης} Σεπτεμβρίου 1955.

Ἀπό τούς ὑπόλοιπους νεκρούς τοῦ Σεπτεμβριανοῦ πογκρόμ μερικά ἀπό τὰ ὀνόματα πού ἔγιναν γνωστά ἦταν ἐκεῖνα τῆς Ὀλγας Κιμιόγλου, 80 ἐτῶν, πού ποδοπατήθηκε ἀπό τόν ὄχλο στό Κεράτιο Κόλπο, τοῦ Γεωργίου Κορποβά, τοῦ Ἐμμανουήλ Τζανετῆ, τοῦ Ἀβραάμ Ἀναβά καί τοῦ Νικολάου Καραμάνογλου.

Θυμᾶμαι, σά νά 'ναι τώρα, τή νύχτα αὐτή τῆς κόλασης καί τοῦ τρόμου, στριμωγμένοι στήν ταράτσα τοῦ σπιτιοῦ μας νά περιμένουμε μέ ἀγωνία τή σειρά μας. Πράγματι, κατά τίς 11 ἡ ὥρα τό τοπίο μέ τούς καπνοὺς καί τίς φωτιές πού ἀντίκριζαν τὰ μάτια μας σ' ὅλα τα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντα συμπληρώθηκε μέ τρομακτικές κραυγές «Θάνατος στούς γκισούρηδες!», «Θάνατος στούς γκισούρηδες!».

Οἱ κραυγές πλησίαζαν ἐπικίνδυνα.

Ὁ θόρυβος τῶν εἰδῶν πού καταστρεφόταν μαζί μέ τίς κραυγές του πλήθους δημιουργοῦσαν εἰκόνα καί ἀτμόσφαιρα ἐφιαλτική. Οἱ καταστροφές συνοδεύονταν μέ τίς κραυγές «Σήμερα τό διός σας, αὔριο τό κεφάλι σας!».

Τά σπίτια τῶν Ἑλλήνων πού ζοῦσαν στίς συνοικίες τῆς Κωνσταντινούπολης ὑπέστησαν τίς μεγαλύτερες ζημιές τή νύχτα ἐκείνη σέ σχέση μέ τίς ζημιές πού ἔγιναν στά σπίτια τῶν Ἑλλήνων πού βρισκόταν στό κέντρο τῆς Κωνσταντινούπολης.

Δύο συνοικίες πού ἡ μανία τῶν Τούρκων ξέσπασε μέ ἰδιαίτερη σφοδρότητα ἦταν τό Χρυσοκέραμο (Τσεγκέλκοϊ) στίς ἀκτές τοῦ Βοσπόρου καί τό Ἑπταπύργιο (Γεντί Κουλέ).

Τό νοικοκυριό κάθε ἑλληνικοῦ σπιτιοῦ βρισκόταν σιγά-σιγά σκορπισμένο στούς δρόμους καί στά πεζο-

δρόμια μέσα σέ ένα έφιαλτικό θόρυβο πού δημιουργούσε ό όχλος καί τά είδη πού καταστρέφονταν.

Στό έσωτερικό τής έκκλησίας του χωριού είχαν ισοπεδωθεί τά πάντα, οι δέ πίνακες του Έλληνικού σχολείου, γραμμένοι μέ κιμωλία μέ τό τελευταίο μάθημα τής μέρας, θρυσκόνταν ήδη πεταγμένοι στους δρόμους.

Τό οργανωμένο σχέδιο τής ολοκληρωτικής καταστροφής των περιουσιών των Έλλήνων τής Κωνσταντινούπολης διήρκεσε 6 ώρες περίπου.

Τό σχέδιό τους σημείωσε καταπληκτική έπιτυχία. Τό σύνολο σχεδόν των έλληνικών περιουσιών καταστράφηκε. Ό έλληνικός πληθυσμός τρομοκρατήθηκε. Οι άπειλές για τή ζωή όσων είχαν επιδιώσει ήταν διάχυτες στην άτμόσφαιρα. Ό στόχος τους λαβώθηκε θανάσιμα. Ό Έλληνισμός τής Κωνσταντινούπολης δέν έπρόκειτο να συνέλθει ποτέ από τό χτύπημα τής νύχτας αυτής. Σιγά-σιγά καραβάνια όλόκληρα από Έλληνες εγκατέλειπαν τή Βασιλεύουσα για νά εξασφαλίσουν τουλάχιστον τή ζωή τους.

Η φυγή των Έλλήνων από τήν Κωνσταντινούπολη πήρε διαστάσεις επιδημίας. Χωριά όλόκληρα, συνοικίες πυκνοκατοικημένες από Έλληνες άρχισαν νά άρραιώνουν. Οι έκκλησίες πού πλημμύριζαν όχι μόνο στό έσωτερικό τους, αλλά καί σ' όλόκληρο τόν αϊλόγυρο, άρχισαν νά έρημώνουν. Τά σχολεία βρέθηκαν σταδιακά χωρίς μαθητές καί άρχισαν νά κλείνουν τό ένα μετά τό άλλο.

Λίγο μετά τά Σεπτεμβριανά ό Τουρκος φοιτητής Όκτάι Έγκίν, πού μετέφερε τή δόμδα στό Τουρκικό Προξενείο τής Θεσσαλονίκης, συνελήφθη από τήν Έλληνική άστυνομία.

Όταν στίς 15/6/1956 άφέθηκε έλεύθερος, διέφυγε στην Τουρκία όπου του έγινε ύποδοχη Έθνικού Ήρωα. Η δήθεν σοβαρή Τουρκική έφημερίδα «Τζουμχουριέτ» τόν προσλαμβάνει για νά μεταφράζει ειδήσεις καί σχόλια του Ραδιοφωνικού Σταθμού των Άθηνών, ενώ άργότερα γίνεται Διευθυντής τής Άστυνομίας στην Άγκυρα.

Τό πρωί τής 16^{ης} Ιουλίου 1964 ό πατέρας μου άπελάθηκε από τήν Τουρκία. Τίς δδομάδες πού μεσολάβησαν μέχρι τόν Σεπτέμβρη περιμέναμε μέ άγωμία τά νέα πού μās έστειλε.

Μετράγαμε τίς μέρες μέχρι νά πάρουμε ειδοποίηση για νά ξεκινήσουμε.

Γύρω μας ό ξεσηκωμός τής φυγής. Οικογενειακοί γνωστοί, παιδικοί φίλοι σκορπούσαν στά τέσσερα σημεία του όρίζοντα. Ό Κυριάκος καί ή Άννα φίλοι στενοί των γονιών μου, μαζί μέ τά δύο τους κο-

ρίτσια, τήν Ευταλία καί τήν Ευαγγελία, θά φεύγανε για τό Βανκούβερ του Καναδά. Τί κλάμα έκανε, τί στεναχώρια πήρε ή άδελφή μου πού έχανε τήν καλύτερή της φίλη, τήν Ευταλία.

Άλλοι πάλι γνωστοί έτοιμαζόταν για τήν Αυστραλία. Οι περισσότεροι βέβαια για τήν Ελλάδα, πού ήταν ό πιο φυσιολογικός καί φιλόξενος προορισμός.

«ΚΙΝΗΜΑΤΑ!»

Η περιεργη καί άκατανόητη λογικά προσπάθεια νεκρανάστασης τής λατρείας των ειδώλων δημιουργήσε ποικίλα «κινήματα» μέ επιδιώξεις παράλληλες ή παρόμοιες μέ τή βασική άφετηρία παρουσίας τής νεοειδωλολατρίας καί του δωδεκαθεϊσμού στή χώρα μας.

Τελευταία άκούγεται κι ένα νέο κίνημα μέ τήν όνομασία των «θηλυκών θεοτήτων» (The coddesses movement), πού «μελετά τό άρχέτυπο καί τους μύθους κάθε αρχαίας θεάς ως πτυχή τής γυναικείας φύσης καί κατ' έπέκταση, κάθε σύγχρονης γυναίκας».

«Στόχος του κινήματος είναι ή ξεεύρεση των "θεϊκών" πλευρών μας ή άφομοίωσή τους στην προσωπικότητά μας καί ή σύνθεση μίας μοναδικής για τήν καθεμία από έμās γυναικείας ταυτότητας. Οι ιδιαιτερότητες, οι άδυναμίες, τό ταλέντο καί οι ικανότητες των θεοτήτων καθρεφτίζουν τήν αρχαία γνώση πού κληρονομούμε ως γυναίκες μέ τή γέννησή μας. Διαλέγουμε νά ένσωματώσουμε στό χαρακτήρα μας τίς όλύμπιες θεές, γιατί άποπνέουν, πνευματικότητα, μοναδικότητα καί σεβασμό» παρατηρεί ή εισηγήτρια των σεμιναρίων «Συνάντηση μέ τίς θεές: τά έπτά πρόσωπα τής θηλυκότητας» κ. Μαριάννα Σιδηροπούλου. Στό σχετικό διαφημιστικό φυλλάδιο πού συνοδεύει τό «Πρόγραμμα» γράφουν μεταξύ άλλων οι «έμπνευστές» αυτού του «κινήματος» ότι «οί Έλληνικοί μύθοι παραμένουν επίκαιροι καί μās άφορούν προσωπικά, καθώς περιέχουν έναν πυρήνα αλήθειας για τίς ανθρώπινες έμπειρίες... Κάθε γυναίκα άν καί συντίθεται από στοιχεία όλων των θεών, πρέπει νά άναγνωρίσει τή φύση της καί νά τήν ένδυναμώσει, αναπτύσσοντας τίς πτυχές εκείνης τής θεότητας πού βρίσκεται μέσα της... ».

Παράλογα πράγματα. Η έξ άποκαλύψεως θρησκευτική μας πίστη αναφέρει διά των γραφών της, ότι ό Θεός ό κτίστης του όρατου καί άόρατου κόσμου, δημιούργησε τόν άνθρωπο «κατ' εικόνα καί κατ' όμοίωσίν» Του. Τώρα όμως τό κίνημα των «θηλυκών θεοτήτων», θέλει νά μās «πεισει» ότι μέσα μας δέν κατοικεί τό Άγιον Πνεύμα όπως λέγει ό Άπ. Παύλος ότι «τό σώμα υμών ναός του έν υμίν Άγίου Πνεύματος έστί» (Α΄ Κορ. στί 19), δέν είμαστε «εικόνες» του Θεού, αλλά είμαστε «στοιχεία» των όλύμπιων θεών!!

Δέν ξέρουμε ποιά από αυτά τά στοιχεῖα τῶν θεοτήτων ἐννοοῦν ὅτι ἐμπεριέχουν οἱ σύγχρονες γυναῖκες, εἴτε «ἀνήκουν στήν Ἄφροδίτη ἢ στήν Ἥρα» κ.λ.π. Ἄν ὅμως «ἐμπεριέχουν» αὐτά πού ἡ μυθολογία ἀναφέρει «κακό πού μᾶς βρῆκε». Ὅποια λοιπόν γυναῖκα μοιάζει τῆς Ἥρας θά εἶναι ζηλιάρα, ἐκδικητική καί παθιασμένη συναισθηματικά. Θά ἐμπνέει ἐρωτικό πάθος στούς ἄνδρες, ὅπως ἡ Ἥρα στό Δία, πού ἀπό παράφορο ἔρωτα πρὸς αὐτήν ὁ Δίας κατὰ τό μῦθο μεταμορφώθηκε σέ μικρό κοῦκο καί κούρνιαζε στό στήθος της. Ὅταν ὅμως μεταμορφώθηκε σέ «Δία» ἔτοιμος νά τήν ἀποπλανήσῃ αὐτή τοῦ ἔθεσε ὄρο τό γάμο. Ἐκτοτε ὡς σύζυγος τοῦ Δία τόν παρακολουθεῖ ἀγρυπνα καί ἐκδικεῖται θάνασσα τούς ἐρωτικούς συντρόφους τοῦ ἐρωτομανοῦς «θεοῦ», γι' αὐτό ἡ οὐρά τοῦ παγωνιοῦ, πού εἶναι σύμβολό της, περιέχει χίλια μάτια.

Ἄν ἡ γυναῖκα μοιάζει τῆς Ἄφροδίτης τότε τό πράγματα γιά τό θηλυκό ἀνθρώπινο εἶδος εἶναι χειρότερα. Ὅπως περιέργη εἶναι ἡ γέννηση τῆς Ἄφροδίτης, ἄλλο τόσο εἶναι ἡ συμπεριφορὰ της ὡς «θεᾶς». Κατά τόν Ἡσίοδο ὁ Κρόνος εὐνοῦχισε τόν πατέρα του Οὐρανό καί πέταξε τό μόριό του στή θάλασσα. Ἄπό τόν ἀφρό πού σχηματίστηκε ἀναδύθηκε ἡ Ἄφροδίτη «ἐνήλικη καί συγκλονιστική». Τό ἀρχέτυπο τῆς Ἄφροδίτης κατά τούς νεοειδωλόατρους ἐμπεριέχεται στίς ἐρωτικές «εὐκαιοθησίες» τῶν γυναικῶν. «Ὅπως ἡ θεά Ἄφροδίτη διέταξε τόν Ἔρωτα νά σκορπᾷ τά βέλη του ἀλόγιστα μέ ἀνεξέλεγκτες πολλές φορές συνέπειες, ἔτσι καί ἡ γυναῖκα-Ἄφροδίτη εἶναι δοῦλος τῶν φλογερῶν παθῶν της!».

Μ' αὐτά λοιπόν τά «πρότυπα» δέχονται ὅτι ταυτίζονται οἱ «σύγχρονες» εἰδωλόατρισσες γυναῖκες καί προσπαθοῦν μέ «κινήματα» καί «σεμινάρια» νά περάσουν στή συνείδηση τῶν ἀσθήρικτων ἐκκλησιαστικά συνήθως γυναικῶν τίς μυθομανίες τους καί τίς τύπου ἀστρολογικοῦ ὠροσκοπίου μαντεῖες τους. Τί νά ποῦμε!...

Ο ΙΑΤΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

Φίλος γιατρός καί συνεργάτης τῆς Π.Ε.Γ. διάβασε τό σχόλιο στό προηγούμενο τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ μας μέ τίτλο «Πρὸς τόν Ἱατρικό Σύλλογο», ὅπου μιλοῦσαμε γιά κάποια στάση ἀνοχῆς ἢ περιέργης σιωπῆς τῶν ἐπιστημονικῶν τους Σωματείων πρὸς ὅλους ἐκείνους πού προβαίνουν σέ ἀντιποίηση τοῦ ἐπαγγέλματός τους, ἀσκούντες «θεραπευτικές μεθόδους» καί «πρακτικές» χωρὶς νά εἶναι γιατροί. Θά ἔπρεπε ν' ἀντιδρῶν ἔντονα, τονίζαμε στό σχόλιό μας ἐκεῖνο, καί νά χρησιμοποιοῦν ὅλα τά μέσα πού τούς παρέχει ἡ νομοθεσία σέ τέτοιου εἶδους σφετερισμό τοῦ ἐπαγγέλματός τους, ὄχι ἀπό προσωπικό οἰκονο-

μικό συμφέρον, ἀλλά γιά τήν προστασία τῆς ὑγείας καί ἀκεραιότητας τῶν πολιτῶν, πού προσφέρει τό λειτούργημά τους.

Ὁ φίλος γιατρός μᾶς πληροφόρησε ὅτι ὁ Ἱατρικός Σύλλογος Ἀθηνῶν, στόν ὁποῖον ἀνήκει, ἔχει προβεῖ ἐπανελημμένα σέ καταγγελίες πρὸς τά ἐντυπα Μέσα Μαζικῆς Ἐνημέρωσης, ἀλλά ἡ ἀνταπόκριση ἐκ μέρους τῶν Ἀθηναϊκῶν ἐντύπων δέν ὑπῆρξε ἡ δέουσα γιά ἓνα τέτοιο σοβαρό πρόβλημα τῆς κοινωνίας μας.

Ὅσον ἀφορᾷ τό δεύτερο μέρος τοῦ σχολίου μας (τεῦχος 32) στό ὁποῖο μιλοῦσαμε γιά τούς τρόπους πού διαφημίζονται τά «Θεραπευτικά Κέντρα» τῆς «Ἐναλλακτικῆς», «Ὀλιστικῆς», «Βιοσυνθετικῆς» κ.ο.κ. «ιατρικῆς» καί γιά τό περίεργο φαινόμενο νά παρέχεται «δῆμα» ἀπό τηλεοράσεως σέ ὅλους ὅσους αὐτονομάζονται θεραπευτές, οἱ ὁποῖοι παρελαύνουν καθημερινά στίς «ἐνημερωτικές» ἐκπομπές καί «ἀναπτύσσουν» τίς «θεραπευτικές» τους τακτικές καί τονίζαμε τήν ἀπουσία ἀντίδρασης ἐκ μέρους τῶν Ἐπιστημονικῶν τους Συλλόγων, ὁ συνεργάτης μας γιατρός μᾶς ἔδωσε ἓνα κείμενο ἐπιστολή τοῦ Προέδρου τοῦ Ἱατρικοῦ Συλλόγου πού ἀπεστάλη πρὸ ὀλίγων ἐτῶν στά Μ. Μ. Ἐνημέρωσης, τό ὁποῖο παραθέτουμε γατί θεωροῦμε ὅτι εἶναι ἐγγραφο μείζονος σημασίας.

Συμφωνοῦμε ἀπολύτως μέ τίς θέσεις τοῦ Προέδρου τοῦ Ι.Σ.Α. καί προσθέτουμε κι ἓναν ἄλλο λόγο ἄρνησης παρουσίας ἐπιστημόνων ἢ ἄλλων ειδικῶν σέ τέτοιες ἐκπομπές τόν ὁποῖο ἔχουμε ζήσει στό «πεταί» μας. Συνήθως οἱ «ἄλλοι», ἔχοντας περισσὴ ἔπαρση καί «αὐτοεκτίμηση» διακόπτουν συνεχῶς τούς συνομιλητές καί ἐπιβάλλουν τή δική τους ἀποψη. Αὐτό ἔχει ἐπιπτώσεις στήν ἐξέλιξη τοῦ ἀντικειμένου τῆς συζήτησης, ἀφοῦ οἱ ἀκροατές θεατές δέν θά μποροῦν νά βγάλουν ἀσφαλῆ συμπεράσματα.

Τό κείμενο τοῦ Ι.Σ.Α. ἔχει ὡς ἑξῆς:

Πρὸς

Ὅλα τά Μέσα Μαζικῆς Ἐνημέρωσης

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ι.Σ.Α. κληθεῖς νά συμμετάσχει σέ τηλεοπτική ἐκπομπή στήν ὁποία θά συμμετεῖχε καί ὁμοιοπαθητικός, ἠρνήθη νά λάβει μέρος καί ἔκανε τήν ἀκόλουθη δήλωση:

Ἀγαπητέ κύριε, ὑπεύθυνε τῆς ἐκπομπῆς...

Κατ' ἀρχὴν σᾶς εὐχαριστῶ γιά τήν εὐγενική προσκλησὴ σας στήν ὁποία καί ἐκ τῶν πραγμάτων δέν δύναμαι δυστυχῶς νά ἀνταποκριθῶ.

Ὡς ἐκπρόσωπος τῶν γιατρῶν τῆς Ἀθήνας, ὅταν πρόκειται νά συμμετάσχω σέ δημόσιες συζητήσεις πού ἀφοροῦν τήν ἱατρική καί ἐν γένει τήν ἐπιστήμη ἔχω χρέος νά συνομιλῶ μέ λειτουργούς τῆς ἱατρικῆς

καί τῆς ἐπιστήμης. Καί ἀσφαλῶς μέ ὄλους ἐκείνους πού κάνουν χρήση τῶν ὑπηρεσιῶν τους.

Ἐπειδή ὅμως ἡ Ὁμοιοπαθητική δέν ἀποτελεῖ ἐπιστήμη καί κατά συνέπεια ὁ ὅποιος ἐκπρόσωπός της δέν εἶναι ἐπιστήμων εἶναι ἀδιανόητο νά ἀποτελέσει συνομιλητή μας καί πολύ περισσότερο ἰσότιμο.

Πρέπει νά γίνει κοινή συνείδηση ὅτι ἡ ἰατρική εἶναι μία τά δέ ἄτομα καί οἱ ομάδες πού ἀπό δική τους πρωτοβουλία κινοῦνται στίς παρυφές της δέν ἔχουν ὀποιαδήποτε σχέση μαζί της.

Οἱ δραστηριότητες καί ἡ πράξη τους δέν κινοῦνται στήν χορεία τῆς ἐπιστήμης, ἀλλά ἀνάγονται σέ ποικιλώνυμες δοξασίες ἀντιλήψεις καί ἐπιρροές, καί συνήθως τροφοδοτοῦνται ἀπό τήν ἀπόγνωση καί ἀπελπισία πού προκαλεῖ ἡ ἐξάντληση τῶν δυνατοτήτων τῆς ἰατρικῆς ἡ ὁποία εἶναι πεπερασμένη, ὅπως ἄλλωστε καί ὅλες οἱ ἐπιστήμες.

Μέ τήν εὐκαιρία νά τονίσω ὅτι ὁ χειρισμός παρόμοιων θεμάτων ἀπαιτεῖ, πρὶν ἀπό κάθε ἄλλο ὑπευθυνότητα ἡ ὁποία δέν μπορῶ νά πῶ ὅτι ἐπιδείχθηκε στήν περίπτωση τῆς ὁμοιοπαθητικῆς.

Προσωπικά ἔχω τήν πεποίθηση ὅτι τά Μέσα Ἐνημέρωσης θά δράσουν τελικά, μέ τήν μεγάλη δύναμη πού διαθέτουν, ἐπ' ὠφελεία τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου ὅπως ἄλλωστε συνήθως συμβαίνει.

Σέ κάθε περίπτωση ὁ Ι.Σ.Α. δέν θά προσέλθει σέ συζητήσεις πού ὑπαγορεύονται ἀπό τίς ἐπιταγές τῆς ἐπικαιρότητας, ἀλλά θά ἐκφράσει τίς ἀπόψεις του σέ χρόνο πού θά ἐπιλέξει ὁ ἴδιος μέ ψυχραιμία καί νηφαλιότητα καί μέ τήν δύναμη πού τοῦ δίνει ἡ ἰατρική, ἡ κορωνίδα τῶν ἀνθρωπιστικῶν ἐπιστημῶν.

ΚΩΝ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ι.Σ.Α.

Κι ἓνα δημοσίευμα Ἀθηναϊκῆς Ἐφημερίδας σχετικό:

«Βαπτίζονται» θεραπευτές καί ἐναλλακτικοί γιατροί

Στό χώρο τῆς ἐναλλακτικῆς ἰατρικῆς, τά πράγματα εἶναι πιό εὐκόλα γιά τούς ἀπατεῶνες, καθώς νομιμοποιοῦνται ἀπό τήν πολιτεία!

Στίς ἐιδιότητες αὐτές πού θεωροῦνται παραϊατρικές, δέν εἶναι ἀπαραίτητη ἡ ἄδεια ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος. Ἀρκεῖ ἡ ἐναρξη ἐργασιῶν στήν ἐφορία καί ὁ καθέννας βαπτίζεται ὀστεοπαθητικός, ἰριδοσκόπος, ρεφλεξιολόγος, βελονιστής, μασέρ, κ.λ.π., χωρίς νά ἀπαιτεῖται κάποιο χαρτί πού νά ἀποδεικνύει τήν ἐπιστημονική του ὄντοτητα.

«Ἡ κατάσταση στόν τομέα τῆς ὑγείας στή χώρα μας εἶναι ἀνεξέλεγκτη.

Ὁ καθέννας μπορεῖ νά δηλώσει ὅτι εἶναι θεραπευτής καί νά ἀσκεῖ ἰατρική. Δέν εἶναι τυχαῖο ὅτι ἡ χώρα μας ἔχει τό μεγαλύτερο ἀριθμό γιατρῶν καί θε-

ραπευτῶν ἀπό χώρες τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης καί εἰδικά ἀπό τήν πρώην Σοβιετική Ἐνωση», καταγγέλλει ὁ Γιώργος Πατούλης, μέλος τῶν Δ.Σ. τοῦ Ἰατρικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν καί τοῦ Πανελληνίου Ἰατρικοῦ Συλλόγου.

Μέ πτυχίο τοῦ 1902 !

Τόν «παράδεισο» τῶν ἀπατεῶνων πού προβαίνουν σέ ἀντιποίηση τοῦ ἰατρικοῦ ἐπαγγέλματος ἀποτελεῖ ἡ χώρα μας. Ὁ Ἰατρικός Σύλλογος Ἀθηνῶν προειδοποιεῖ ὅτι πρέπει νά ἀναζητοῦμε στά ἰατρεία πού ἐπισκεπτόμεθα τήν ταμπέλα μέ τήν σφραγίδα τῆς ἄδειας ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος ἀπό τόν Ι.Σ.Α.

Κάποιοι ἀπό τούς ἀπατεῶνες ἔχουν συλληφθεῖ μέσα σέ δημόσια νοσοκομεῖα, ὅπως συνέβη πρόσφατα μέ εἰδικευόμενο στή γυναικολογία σέ μεγάλο νοσοκομεῖο τῆς Ἀθήνας, πού εἶχε πλαστογραφήσει τό πτυχίο Ἰατρικῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Τιράνων. Ἡ ἄγνοιά του προβλημάτισε τούς συναδέλφους του καί, ἔτσι, ἀποκαλύφθηκε ἡ ἀπάτη.

Μέ ἀνάλογο τρόπο συνελήφθη ἀλλοδαπός εἰδικευόμενος, πρὶν ἀπό μερικούς μήνες, στήν Πάτρα. Ἐπίσης Ἕλληνας γιατρός σεξολόγος εἶχε πλαστογραφήσει τό πτυχίο ἰατρικῆς, ἐνῶ κάποιος ἄλλος εἶχε πτυχίο μέ ἡμερομηνία 1902. Ποιός, ὅμως, εἶναι ὁ δρόμος πού ἀκολουθοῦν οἱ ἀδίστακτοι αὐτοὶ ἀπατεῶνες;

Ἡ ἄδεια ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος δίνεται ἀπό τή νομαρχία. Γι' αὐτό, πλαστογραφοῦν τά χαρτιά τοῦ ΔΙΚΑΤΣΑ καί τά καταθέτουν συνήθως σέ παραμεθόριες νομαρχίες, ὅπου εἶναι πιό εὐκόλο νά τά περάσουν...

Οἱ νομαρχίες, καθώς δέν ἔχουν κατάλογο μέ τούς ἐπιτυχόντες στίς ἐξετάσεις τοῦ ΔΙΚΑΤΣΑ σέ κάθε ἐιδιότητα, δίνουν τίς ἄδειες ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος. Μέ αὐτόν τόν τρόπο, ἀνοίγει ὁ δρόμος γιά τούς γιατρούς-μαϊμοῦδες, πού μέ αὐτά τά χαρτιά φτάνουν ἀκόμα καί σέ δημόσια νοσοκομεῖα γιά νά πάρουν ἐιδιότητα!

(ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ, Παρασκευή 11/7/03)

ΒΡΑΒΕΙΟ ΣΤΗ “ΜΑΜΑ” ΤΟΥ ΠΟΤΕΡ

Πληροφορηθήκαμε ἀπό σχετικές ἀνταποκρίσεις ἀπό τό ἐξωτερικό ὅτι:

«ἡ συγγραφέας τοῦ “Χάρι Πότερ”, Τζόαν Ρούλινγκ, τιμήθηκε μέ τό βραβεῖο “Πρίγκιπας τῆς Ἀστρούρας γιά τήν ὁμόνοια”, γιά τή συμβολή της στήν προώθηση τῆς διεθνούς ἀρμονίας, πού πέτυχε διεγείροντας τή δημιουργικότητα τῶν παιδιῶν μέσω τῶν διδλίων της.

Ἡ Ρούλινγκ ἐπιλέχθηκε ἀνάμεσα σέ 38 ὑποψήφιους γιά τό βραβεῖο αὐτό, πού ἀπονέμεται κάθε χρόνο στό ἄτομο ἢ στήν ομάδα πού μέ τό ἔργο του/της

ἔχει συμβάλει «στόν ἀγώνα κατά τῆς ἀδικίας, τῆς φτώχειας, τῶν ἀσθενειῶν, ἀλλά καί στήν υπεράσπιση τῆς ἐλευθερίας καί στή δημιουργία νέων ὀριζόντων γνώσης», ὅπως ἐπίσημανε ἡ ἐπιτροπή ἀπονομῆς.

Εἶναι ἀπό τίς λίγες φορές, ἀγαπητοί ἀναγνώστες, πού βρισκόμαστε σέ δυσκολία νά σχολιάσουμε μιά τέτοια ἀπόφαση. Πῶς νά σχολιάσεις αὐτή τήν «τιμητική διάκριση» πρὸς τὴν Τζόαν Ρόουλινγκ τῆ συγγραφέα τῶν βιβλίων τοῦ «Χάρι Πότερ» πού τιμήθηκε διότι κατά τό σκεπτικό τῆς ἐπιτροπῆς ἀπονομῆς ἡ ἀνωτέρω συγγραφέας μέ τίς μαγεῖες τοῦ ἥρωά της συμβάλει «στόν ἀγώνα κατά τῆς ἀδικίας, τῆς φτώχειας, τῶν ἀσθενειῶν, ἀλλά καί στήν υπεράσπιση τῆς ἐλευθερίας καί στήν δημιουργία νέων ὀριζόντων γνώσης». Τό ἄκρον ἄστον ὑποκρισίας καί παραποίησης τῆς ἀλήθειας.

ΠΕΡΙ ΞΕΝΟΜΑΝΙΑΣ

Ἀλεξάνδρου Παπαδιαμάντη

Στό προηγούμενο τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ μας δημοσιεύθηκε ἄρθρο τοῦ Προέδρου τῆς Π.Ε.Γ. γιά τίς ἐπιπτώσεις τῆς ξενομανίας στήν πατριωτική μας συνείδηση καί στήν Ὁρθόδοξη πίστη μας. Βρήκαμε στό βιβλίο «Ἑλληνορθόδοξη Παράδοση. Ρίζωμα καί Προοπτική» (ἐπιλογή κειμένων, ἐπιμέλεια ἐκδόσεων ἀπό τόν κ. Κων/νο Χολέβα), ἕνα θαυμάσιο ἀποκαλυπτικό μικρό κείμενο τοῦ Ἀλεξάνδρου Παπαδιαμάντη τό ὁποῖο παραθέτουμε γιά νά τό διαβάσουν οἱ ἀναγνώστες τοῦ «Διαλόγου», ὅσοι δέν προμηθεύτηκαν τό θαυμάσιο βιβλίο πού προαναφέραμε.

«Νά παύση π.χ. ἡ συστηματική περιφρόνησις τοῦ κλήρου, ἐκ μέρους πολιτικῶν ἀνδρῶν, ἐπιστημόνων, λογίων, δημοσιογράφων καί ἄλλων. Ἡ λεγόμενη ἀνωτέρα τάξις νά συμμορφωθῇ μέ τά ἔθιμα τῆς χώρας, ἂν θέλῃ νά ἐγκλιματισθῇ ἐδῶ. Νά γίνῃ προστάτις τῶν πατριῶν, ὄχι διώκτρια. Νά ἀσπασθῇ καί νά ἐγκλωπθῇ τὰς ἐθνικάς παραδόσεις. Νά μὴ περιφρονῇ ἀναφανδόν (=ὀλοφάνερα) ὅ,τι παλαιόν, ὅ,τι ἐγχώριον, ὅ,τι ἐλληνικόν.

Νά καταπολεμηθῇ ὁ ξενισμός, ὁ πιθηκισμός, ὁ φραγκισμός. Νά μὴ νοθεύονται τὰ θρησκευτικά καί τὰ οἰκογενειακά ἔθιμα. Νά καλλιεργηθῇ ἡ σεμνοπρεπὴς βυζαντινὴ παράδοσις εἰς τὴν λατρείαν εἰς τὴν διακόσμησιν τῶν ναῶν, τὴν μουσικὴν καί τὴν ζωγραφικὴν.

Νά μὴ μιμώμεθα, πότε τοὺς Παπιστὰς καί πότε τοὺς Προτεστάντας. Νά μὴ χάσκωμεν πρὸς τὰ ξένα. Νά στέργωμεν καί νά τιμῶμεν τὰ πάτρια. Εἶναι τῆς ἐσχάτης ἐθνικῆς ἀφιλοτιμίας νά ἔχωμεν κειμήλια καί νά μὴ φροντίζωμεν νά τὰ διατηρήσωμεν.

Ἄς σταθμῆσωσι καλῶς τὴν εὐθύνην των, οἱ ἔχοντες τὴν μεγίστην εὐθύνην».

Η ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ (:) ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΝΕΟΥ

Στόν κόσμο τῶν ἠλεκτρονικῶν παιχνιδιῶν, οἱ Ἰάπωνες κατέχουν, δυστυχῶς, σημαντικὴ πρωτοπορία. Καί λέμε «δυστυχῶς», ὄχι γιατί ὁ συγκεκριμένος λαός δέν διαθέτει εὐφυΐα, εὐρυματικότητα καί ἔφεση σέ ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν τεχνολογία, ἀλλά γιατί ἡ πολιτιστική του παράδοση καί εἰδικά ἡ κοσμοθεωριακὴ του ὑπόσταση –μακρὰ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ– τὸν κάνει ἐπιρρεπὴ σέ κάθε ὑπαρξιακὴ κακοδαμονία. Ἔτσι, εὐκόλα ἐγκλωπώνονται οἱ Ἰάπωνες κοσμοθεωρίες κακόβουλες μέ βάση τόν Δυτικὸ Ἀποκρυφισμό τόν ὁποῖο ἀφοῦ ἀναμιξοῦν μέ τόν μυστικισμό καί τὴν μαγικὴν παράδοση τῆς δικῆς τους Ἀνατολῆς, διαμορφώνουν τό τερατογενές καί ἀποκρυφιστικὸ πλαίσιο τό ὁποῖο χρησιμοποιοῦν σάν βάση τῆς «παιδικῆς ψυχαγωγίας», ὅπως αὐτοὶ τὴν ἀντιλαμβάνονται, τὴν ὁποία καί ἐπανεξάγουν στή Δύση.

Αὐτό, βέβαια, δέν σημαίνει ὅτι οἱ δυτικοὶ ὁμόφρονές τους δέν καταβάλλουν ἀντίστοιχες προσπάθειες γιά τὴν ἐξάπλωση τῶν ἀποκρυφιστικῶν καί παραθρησκευτικῶν δογμάτων τῆς Νέας Ἐποχῆς σέ ὅλο καί εὐρύτερες λαϊκὲς μάζες. Ἀπλῶς οἱ Ἰάπωνες, λόγω παράδοσης δέν δείχνουν νά ἔχουν καμία ἀναστολή. Αὐτό φαίνεται εἰδικά στό παιδικὸ θέαμα καί στό ἠλεκτρονικὸ παιχνίδι ὅπου τό καθετὶ ἀναφέρεται στό φανταστικόν, τό ἐξωπραγματικόν, τό μαγικόν, ὄχι μέ τὸν παραδοσιακὸ τρόπο εἰδομένα, ἀλλὰ μέ πλήρη καί λεπτομερὴ ἀναφορά, σέ σύμβολα, πρακτικὲς καί ἐπικλήσεις, πού προέρχονται ἀπὸ τὸν χῶρο τῆς Τελετουργικῆς Μαγείας τῆς Δαιμονολογίας καί τοῦ Ἀποκρυφισμοῦ. Στά πλαίσια αὐτῆς μας τῆς ἔρευνας θά μᾶς ἀπασχολήσουν δύο ἠλεκτρονικοὶ τίτλοι:

1. Ὁ πρῶτος ἀφορᾷ τὴν πασίγνωστη στό διεθνὲς παιδικὸ κοινὸ –καί στή χώρα μας– σειρά βιντεοπαιχνιδιῶν: «**Ὁ Μῦθος τῆς Ζέλντα**», τοῦ Shigeru Miyamoto πού ξεκίνησε τό 1986 γιά NES¹. Ἡ ἐξέλιξη αὐτοῦ τοῦ παιχνιδιοῦ, πού ὑπῆρξε κυριολεκτικὰ χρυσορυχεῖο γιά τοὺς δημιουργοὺς του, ἀριθμεῖ σήμερα 10 τίτλους παιχνιδιοῦ ἐκ τῶν ὁποίων οἱ 5 πρῶτοι, πού δέν εὐρίσκονται πιά σέ κυκλοφορία, πούλησαν περισσότερα ἀπὸ 26.500.000 ἀντίτυπα. Ὑπολογίζεται ὅτι οἱ ὑπόλοιποι 5 τίτλοι ἔχουν πουλήσει πολὺ περισσότερα. Τὰ ἀνωτέρω μᾶς ὀδηγοῦν στό συμπέρασμα ὅτι ἐπὶ μία εἰκοσαετία σχεδόν, πάνω ἀπὸ 50 ἑκατομμύρια παιδιά γαλονχῆθηκαν μέ τὰ σύμβολα αὐτοῦ τοῦ γοητευτικοῦ, κατὰ τὰ ἄλλα, βιντεοπαιχνιδιοῦ. Ἄν λάβει κανεὶς ὑπ' ὄψιν ὅτι: «Ὁ Μῦθος τῆς Ζέλντα» εἶναι ἀπὸ τὰ πῖο ἀθῶα ἠλεκτρονικὰ παιχνίδια, καταλαβαίνει τί συμβαίνει μέ τὰ ὑπόλοιπα, ὅπου

1. Nintendo Entertainment System.

ή σκληρότατη βία, τό άπροκάληπτο σέξ καί ό άκραίος άποκρυφισμός/σατανισμός έπικρατούν καί παιδαγωγούν τά παιδιά μας άντίστοιχα.

2. Ό δεύτερος τίτλος ήλεκτρονικού παιχνιδιού, σχετικά πρόσφατος, είναι τό «Primal»². Για τό παιχνίδι αυτό, θά αφήσουμε νά μιλήσουν καλύτερα οι διαφημιστικές καταχωρήσεις του σέ ένα άπό τά έλληνικά περιοδικά του χώρου (Games³, Ιούνιος 2003) καί ή προβολή του στην διεύθυνση: www.primalgame.com.

Οί δύο άχώριστοι «συνεργάτες» μέ τούς όποιους ταντίζονται τά παιδιά μας παίζοντας τό ήλεκτρονικό παιχνίδι «Primal».

«Η Τζέν καί ό Σκρι πρέπει νά σώσουν τόν κόσμο Όμπλίδιον⁴. Πορευθείτε μαζί τους στα τέσσερα δαιμονικά βασίλεια για νά επαναφέρετε τήν τάξη στό σύμπαν. Τά βιντεοπαιχνίδια είναι τέχνη. Αυτή ή σκέψη έρχεται άμέσως στό μυαλό κοιτώντας τό νέο παιχνίδι Primal για τό PS2. Ανακαλύπτοντας αυτή τή διάσταση του τίτλου της, ή Sony διοργάνωσε τήν έκθεση Primal Art για νά άποδείξει στό κοινό ότι τά βιντεοπαιχνίδια είναι κάτι πολύ περισσότερο άπό άπλή διασκέδαση.

Θαυμάστε τήν Τζέν καί τόν Σκρι, τούς δύο ήρωες του υπέροχου αυτού παιχνιδιού καί ζηστε μιά μοναδική περιπέτεια στα δαιμονικά βασίλεια του Όμπλίδιον.

ΑΝΑΚΑΛΥΨΕ ΤΗΝ ΣΚΟΤΕΙΝΗ ΠΛΕΥΡΑ ΣΟΥ

Έχοντας τήν δυνατότητα νά βιώσετε τέσσερις δαιμονικές μορφές καί νά εξερευνήσετε τέσσερα δαιμονικά βασίλεια, τό Primal είναι ό ιδανικός τρόπος νά ανακαλύψετε τήν σκοτεινή πλευρά σας. Μέ τήν μορφή της Jen μιάς δυναμικής κοπέλας πού είναι μέσα σέ όλα, τό Primal σάς μεταφέρει σέ μιά περιπέ-

Η Τζέν, μία γοητευτική, μισόγυμνη κυρία, μέ μαγικό σύμβολο τατουάζ στην πλάτη, πράσινα μάτια (σχεδόν χωρίς κόρες) κι ένα φονικό όπλο στή θέση του ενός της χεριού. Όλα λουσμένα στό λαμπερό καταπράσινο φως της «Πράσινης Μαγείας» («Green Witchcraft»).

τεια άναμέτρησης μέ δαίμονες μέ σκοπό τήν άποκατάσταση της ίσορροπίας μεταξύ της τάξης καί του χάους, μέσα άπό ένα παιχνίδι πού είναι πραγματικά έξω άπό τά όρια αυτού του κόσμου.

PlayStation 2

THE DEMONIC PLACE

THE IMMORTAL PLACE

THE THIRD PLACE»

Άν, λοιπόν, στό μέλλον διαπιστώσετε ότι τό παιδί σας παίζει κάποιο καινούριο βιντεοπαιχνίδι καί ρωτώντας το για τόν τίτλο άρατε τήν άπάντηση... «Primal», ζητείστε νά σάς περιγράψει τό σενάριο κι άφου άκούσετε, μέ πολλή ύπομονή καί αγάπη εξηγήστε ότι δέν είναι υγιής ή ταύτιση μέ τούς δαίμονες έστω καί σάν παιχνίδι. Μπορεί καί νά πεισθεί...

Ό τίτλος: «Η κυρία μέ τό σκυλάκι» θά ήταν τελείως άκατάλληλος στην περίπτωσή μας.

Η Τζέν καί ό Σκρι σέ άψογη συνεργασία.

2. Πράμαλ=Πρωτόγονος.

3. Έκδόσεις Τερζόπουλος Ε.Π.Ε.

4. Λημονιά, λίθη.

Ἡ Τζέν ἐν δράσει μέσα σέ πράσινες μαγικές ἀνταύγειες.
Ἄπό τήν ἰστοσελίδα www.primalgame.com.

Ο ΜΥΘΟΣ ΤΗΣ ΖΕΛΝΤΑ

Ἔνα παραμυθένιο video-παιχνίδι μέ πολλά, δυστυχῶς, ἀποκρυσφιστικά σύμβολα.

Αἰῶνες πρίν, οἱ θεότητες τῆς Δύναμης, τῆς Θέλησης καί τῆς Σοφίας κατῆλθαν στόν Κόσμο τοῦ Χάους. Δημιούργησαν τόν κόσμο, πού γνωρίζουμε καί ἄφησαν πίσω τους τό Σύμβολο γνωστό σάν Triforce⁵ ἢ **Δύναμη-Τριάδα**, τό ὁποῖο ἔκρυψαν στή Χρυσή Χώρα.

Πολλά χρόνια ἀργότερα, μιά «διαστατική πύλη» ἀνοιξε, ὀδηγώντας ἀπό τήν λαμπρή Hyrule⁶ (τή Χώρα τῶν Ξωτικῶν) στή Χρυσή Χώρα ὅπου τό Μυστικό Triforce ἦταν κρυμμένο. Πολλοί προσπάθησαν νά περάσουν τήν πύλη, ἐλπίζοντας νά ἀποκτήσουν δύναμη, μά κανεῖς ἀπό ὅσους πέρασαν δέν ἐπέστρεψε. Ἀνάμεσά τους κι ὁ Ganon, πού μεταμόρφωσε τήν Χρυσή Χώρα, σέ Σκοτεινό Βασίλειο κι ἀνακηρύχτηκε «Βασιλιάς τοῦ Σκότους».

Σύντομα, δαμονικά ὄντα ἄρχισαν νά θγαίνουν ἀπό τήν πύλη, πρὸς τήν Hyrule. Ἔτσι ὁ βασιλιάς τῆς Hyrule διέταξε ἐφτά σοφούς νά σφραγίσουν τήν πύλη. Πολλοί ἱπότες χάθηκαν στήν προσπάθειά τους νά προστατέψουν τοὺς σοφούς ἀπό τοὺς δαίμονες κι ἔτσι, τελικά, ἡ πύλη σφραγίσθηκε.

Παρ' ὅλα αὐτά ὑπῆρχαν ἀκόμη κάποιοι πού ζητοῦσαν τή δύναμη τοῦ Triforce. Μεταξύ αὐτῶν καί ὁ Agahnim, ὁ μυστηριώδης μάγος, πού ἀφοῦ κατέλαβε τό κάστρο τῆς Hyrule, ἄρχισε νά θυσιάζει παρθένες, ἀπογόνους τῶν ἐπτά σοφῶν, μέ σκοπό νά σπάσει τή σφραγίδα καί νά ξανανοίξει τήν πύλη.

Ὁ Link, ὁ ἥρωας τοῦ παιχνιδιοῦ μας, εἶναι ἓνα νεαρό ἀγόρι-ξωτικό, πού ζεῖ μέ τό θεῖο του, τόν τελευταῖο ἀπόγονο τῶν ἱπποτῶν, πού προστάτεψαν

τοὺς σοφούς. Μιά νύχτα, μιά γυναικεία φωνή τόν ξυπνᾷ: «Βοήθεια... Μέ λένε Zelda... θρῑσκομαι στά μπουντρούμια τοῦ κάστρου». Μή ξέροντας ἂν εἶναι ὄνειρο ἢ πραγματικότητα, ἀκολουθεῖ τό θεῖο του, πού φεύγει, νά δεῖ τί συμβαίνει. Σύντομα θά μάθει ὅτι τό Triforce μπορεῖ νά πραγματοποιεῖ τίς εὐχές ὁποιοῦ τό ἀγγίζει. Θά μάθει ἀκόμη, ὅτι τό μοναδικό πράγμα, πού ἔχει τή δύναμη νά σταματήσει τό Triforce εἶναι τό Master Sword⁷, πού γιά νά τό ἀποκτήσει θά πρέπει νά περάσει δοκιμασίες. Ὅμως, ἀκόμη καί μετά τήν ἀπόκτηση τοῦ Σπαθιοῦ, θά πρέπει νά ἐλευθερώσει τίς ἐπτά παρθένες, τίς φυλακισμένες στό Σκοτεινό Βασίλειο, τήν πρώτην Χρυσή Χώρα.

Μετά τή νίκη του, ἐνάντια στόν Ganon, ὁ Link ἀποκτᾷ τή δύναμη τοῦ Triforce καί ἐπαναφέρει τόν κόσμο του στήν κανονική του μορφή. Τό σύμβολο Triforce μένει ἀπό τότε στό χέρι του, βοηθώντας τον στίς δύσκολες στιγμές.

DUNGEONS⁸ & DRAGONS⁹

Ἀργά ἢ γρήγορα, οἱ γονεῖς καί εἰδικά οἱ χριστιανοί γονεῖς θά ἀντιμετωπίσουν τό ἐρώτημα ἂν αὐτοῖ ἢ τά παιδιά τους θά πρέπει νά ἀσχολοῦνται μέ παιχνίδια φανταστικῶν ρόλων (R.P.G.)¹⁰ ὅπως τό Dungeons & Dragons (D&D).

Ἐπάρχουν διάφορα τέτοια παιχνίδια στήν ἀγορά, ἀλλά τό D&D εἶναι κατά πολύ τό πιό συνηθισμένο.

Ἦδη στήν Πανελλήνια Ἐνωση Γονέων ἀντιμετωπίζουμε συχνά τόν τελευταῖο καιρό τόν προβληματισμό ἀνήσυχων γονέων πού ζητοῦν τήν βοήθειά μας γιά τά παιδιά τους, πού ἔχοντας ἀπορροφηθεῖ ἀπό τό σχετικό R.P.G. καί τά ἄλλα παρόμοια παιχνίδια,

Ὁ κύκλος, μέ τά τρίγωνα (ἰσόπλευρο καί ἀντεστραμμένο) στή θέση τοῦ ἡλίου, στόν Κόσμο Triforce. Κλασικό σύμβολο τοῦ ἀποκρυσφισμοῦ.

5. Force=Δύναμη, Ἴσχύς, Βία.

6. High Rule=Ἐψηλή Διακυβέρνηση.

7. Τό σπαθί τοῦ Κυρίαρχου ἢ Ἵπερ-ξίφος.

8. Μπουντρούμι, Σοτεινή φυλακή.

9. Δράκος.

10. Role Playing Games.

παρουσιάζουν αντιδράσεις και συμπεριφορά όμοιες με άτομα έγκλωβισμένα στις σέκτες και στις «καταστροφικές λατρείες». Στη χώρα μας τό θέμα δείχνει νά μήν έχει άγγίξει καθόλου τούς άρμόδιους φορείς προστασίας τού παιδιού και τού νέου, ενώ οι εταιρίες πού προωθούν τό σχετικό ύλικό τών R.P.G. παιχνιδιών έπεκτείνουν συνεχώς τίς δραστηριότητές τους.

Αντίθετα, στίς Η.Π.Α. ή κατάσταση έχει ευαισθητοποιήσει τούς άρμόδιους και ειδικά τούς συλλόγους γονέων και τίς χριστιανικές όμολογίες έδώ και μία είκοσαετία. Η χριστιανική κοινότητα τού έξωτερικού δείχνει νά έχει άνάμικτη αντίδραση στά παιχνίδια R.P.G., όμως αύξημένες μαρτυρίες φανερώνουν ότι ή μεγάλη διάρκεια ένασχόληση μέ τέτοια παιχνίδια κατέληξε σέ πληθώρα βίαιων έγκλημάτων.

Οι μαρτυρίες είναι πολλές κι ή άνησυχία στό έξωτερικό κορυφώνεται. Άς άναφέρουμε μερικές: Η «Province», έφημερίδα τού Βανκούβερ, (24 Μαρτίου 1986, σελ. 23), σέ άρθρο μέ τίτλο: «*Η φαντασία "όδηγει" στό φόνο*», άναφέρει γιά ένα 14χρονο άγόρι από τό Όντάριο, πού δολοφόνησε δύο συνομηλίκους του. «*Η έρευνα έδειξε ότι τό άγόρι, "πωρωμένο" από τό Dungeons & Dragons, δυσκολευόταν νά ξεχωρίσει τό φανταστικό από τό πραγματικό*». Τό 1988, τρείς νεαροί στήν Βρετανική Κολομβία καταδικάστηκαν γιά τό φόνο τής μητέρας τού ενός και γιά τήν προσπάθειά τους νά δολοφονήσουν τόν πατέρα και τήν άδελφή του. Ο δικηγόρος ενός άπ' αυτούς συμφώνησε ότι ό πελάτης του, πού περνούσε περίπου 60 ώρες τήν έβδομάδα παίζοντας Dungeons & Dragons δέν είχε τή δυνατότητα νά διακρίνει τή διαφορά άνάμεσα στό φανταστικό και τό πραγματικό. Άναφέρθηκε επίσης ότι ό σύλλογος «Bothered About Dungeons and Dragons»¹¹, ένας ιδιωτικός φορέας στίς Η.Π.Α., έχει συγκεντρώσει κατάλογο 90 περιπτώσεων σχετικών μέ τό Dungeons & Dragons. Η πλειονότητα είναι φόνοι, ενώ οι άυτοκτονίες άκολουθούν μέ μικρή διαφορά. Τά φύλλα τής έφημερίδας Vancouver Sun (22 και 25 Μαρτίου, σελ. A3 & A12) τής περιόδου εκείνης άναφέρουν τό ιστορικό τών τραγικών αυτών γεγονότων.

Οι χριστιανοί γονείς όφείλουν νά ξέρουν ότι αυτό τό φαινομενικά άθώο παιχνίδι περιέχει σέ μεγάλο βαθμό θέματα όπως: α) Μαγεία, δαιμονολογία, θεούς και ήμίθεους, β) Οι παίκτες άναλαμβάνουν ρόλους κλεφτών, δολοφόνων, μάγων, πολεμιστών, παλαδίων¹², κληρικών και θαυματοποιών, γ) Στά πλαίσια τής «φαντασίας» τού παιχνιδιού, οι παίκτες σκοτώνονται, άκρωτηριάζονται, άπαγάγονται, δολοφονούν-

ται και προσφέρονται ως άνθρωποθυσίες γιά νά κατευνάσουν τόν άνάλογο θεό στόν όποιο ό παίκτης-δολοφόνος έχει όρκιστεί ύποταγή.

Πολλοί νέοι παίκτες αρχίζουν τό παιχνίδι χωρίς νά γνωρίζουν τούς άποκρυφιστικούς άπόηχους τών R.P.G. Πολλοί συνεχίζουν άργότερα πίο σοδαρά και «δένονται» περισσότερο.

Άς δούμε τή μαρτυρία ενός πρώην πρωταθλητή, ενός «Dungeon Master»¹³ τών R.P.G.: «...τό βιβλίο *όδηγιών τού παιχνιδιού ένθαρρύνει τούς καλούς παίκτες νά ψάξουν σέ άποκρυφιστικές πηγές γιά πληροφορίες, μέ στόχο τή βελτίωση τής άπόδοσής τους στό παιχνίδι*».

Τό 1987 στό Ρίτμοντ, τής Βρετανικής Κολομβίας, ή Δημοτική Βιβλιοθήκη διαφήμισε τό D&D σέ έφημερίδα και όργάνωσε ειδικές «συναντήσεις» γιά τούς μαθητές κατά τίς θερινές διακοπές. Ευαισθητοποιημένοι γονείς έκαναν τότε μία συνοπτική άναφορά στό Διοικητικό Συμβούλιο τής Βιβλιοθήκης. Παρά τό γεγονός ότι δέν άναφέρονταν στούς ένδεχόμενους κινδύνους, πού θά μπορούσαν νά προέρχονταν από τήν ένασχόληση μέ τό παιχνίδι, ή Βιβλιοθήκη σταμάτησε νά διαφημίζει τό D & D, οι άφισες άφαιρέθηκαν και οι συναντήσεις ματαιώθηκαν.

Γιά τούς χριστιανούς γονείς τά πράγματα είναι άπλά. Κάθε σχέση και ένασχόληση μέ μάγια, ξόρκια, ύποτιθέμενους θεούς κ.λ.π. είναι άπολύτως άσυμβίβαστα μέ τήν Όρθόδοξη πίστη, αλλά και τό παιχνίδι ή ή «θεατρική μίμηση» τέτοιας θεματολογίας. Σάν γονείς θά πρέπει νά άντιληφθούμε από νωρίς ότι αυτές οι δραστηριότητες «φανταστικών ρόλων» -τής βίας συμπεριλαμβανομένης- δημιουργούν άντικοινωνική συμπεριφορά και οι κίνδυνοι τής δαιμονοπληξίας ή άκόμη και τής δαιμονοκαταληψίας είναι ύπαρκτοι.

Η άπάντηση γίνεται εύκολη άν άναρωτηθούμε: «*Θά καθόταν ό Χριστός σέ ένα τραπέζι μαζί μέ μάς και τά παιδιά μας γιά νά συμμετάσχει σέ ένα τέτοιο R.P.G. παιχνίδι*».

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΡΟΛΩΝ, R.P.G.¹⁴ ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ DUNGEONS¹⁵ & DRAGONS¹⁶ (D & D) ΚΑΙ ΤΑ ΟΜΟΙΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ;

Τό (D&D) είναι ένα «R.P.G. φαντασίας» ή «παιχνίδι φανταστικών ρόλων». Είναι δημιούργημα τών Dave Arneson & Gary Gygax, οι όποιοι και τό έθεσαν σέ κυκλοφορία τό 1973. Γιά τόν σκοπό αυτό ίδρυσαν τήν εταιρία Tactical Studies Rules Association (T.S.R.).

13. «Δάσκαλος» ή «Κύριος» τού Dungeon: Αυτός πού γνωρίζει συνήθως καλύτερα και έλέγχει τό παιχνίδι.

14. Role Playing Games.

15. Μπουντρούμι. Σκοτεινή φυλακή.

16. Δράκος.

11. B.A.D.D. Άνήσυχτοι γιά τό Dungeons & Dragons.

12. Πρωταθλητές μεσαιωνικού πρίγκιπα.

Τό (D&D) είναι η εξέλιξη τῶν war games, τῶν ἐξομωιωτῶν μάχης. Τό παιχνίδι πρωτοβγήκε στήν ἀγορά τῶν Η.Π.Α. τό 1974. Ἀπόκτησε μεγάλη δημοτικότητα μεταξύ ἐφήβων καί νεαρῶν ἐνηλίκων.

Τά δικαιώματα τοῦ παιχνιδιοῦ ἀπέκτησαν ἀργότερα οἱ «Wizards of the Coast»¹⁷. Ἡ Random House τῆς Disney ἄρχισε τή διανομή τοῦ παιχνιδιοῦ τό 1979 καί σήμερα μαζί μέ τήν Hasbro τῆς ἀνήκουν δικαιώματα τοῦ παιχνιδιοῦ.

Δεκάδες ἄλλες ἐταιρίες ἔχουν ἐκδώσει ὡς τώρα ἑκατοντάδες παρόμοια παιχνίδια μέ πολλούς διαφορετικούς τίτλους, ὅπως Dragon Quest, Rune Quest, Tunnels & Trolls, καί Billains and Vigilantes.

Τά παιχνίδια αὐτά ἀνήκουν σέ πολλές κατηγορίες (φαντασίας, τρόμου, ἐπιστημονικῆς φαντασίας, comic, ψευδο-ιστορικά κ.ἄ.) καί παίζονται ἀπό ὁμάδες δύο ἤ περισσότερων ἀτόμων, συνήθως 4^{ωv} ὡς 7. Ἕνας παίκτης πού ὀνομάζεται Game Master¹⁸ (GM) διευθύνει τό φανταστικό περιβάλλον στό ὁποῖο παίζεται τό παιχνίδι. Κάποιες φορές ὁ GM ὀνομάζεται καί Dungeon Master, Storyteller, Referee¹⁹, κ.τ.λ. Ὁ GM δημιουργεῖ ἕναν ψευδο-φανταστικό κόσμο στόν ὁποῖο οἱ παίκτες θά κινηθοῦν, ζώντας φανταστικές περιπέτειες. Κάθε παίκτης δημιουργεῖ ἕναν φανταστικό «ἥρωα»-«χαρακτήρα» καί καθορίζει τή μορφή, τό γένος, τήν ἐξυπνάδα καί τίς ψυχικές δυνάμεις, τόν ἐξοπλισμό καί τά μέσα προστασίας, τίς προμήθειες καί τά ἀντικείμενα πού φέρει ὁ «ἥρώας» του. Ὁ GM ἀποφασίζει τί παγίδες, ἐμπόδια καί ἀναμετρήσεις θά ἀντιμετωπίσουν οἱ φανταστικοί «χαρακτήρες». Κάποιες φορές ὁ GM παραμένει σ' αὐτή τή θέση γιά πολλή ὥρα, ἐνῶ σέ ἄλλες ὁμάδες ἡ θέση αὐτή ἐναλλάσσεται μεταξύ τῶν παικτῶν.

Οἱ περιπέτειες μπορεῖ νά περιλαμβάνουν -σέ θεατρικό ρόλο- τήν διάσωση ἀνθρώπων, ἀναζήτηση θησαυρῶν, δύναμης, γνώσης, χρήματος καί κάποιες φορές καί τήν ἐπιδίωση τοῦ «χαρακτήρα», πού ὑποδύονται οἱ παίκτες. Κάθε παίκτης παίρνει ἀποφάσεις -φυσικές, φιλοσοφικές καί ἠθικές- στή θέση τοῦ φανταστικοῦ «χαρακτήρα» του, καθῶς τό παιχνίδι ἐξελλίσσεται. Ὁ GM περιγράφει τό περιβάλλον, τά γεγονότα καί τίς πράξεις τῶν NPC's²⁰ ἢ βοηθητικῶν «χαρακτήρων». Οἱ παίκτες προσδιορίζουν τίς ἐνέργειες τοῦ «ἥρωα» τους. Ὑστερα ὁ GM τούς ἀνακοινώνει τό ἀποτέλεσμα τῆς ἐνέργειάς τους.

Πολλά παιχνίδια χρησιμοποιοῦν ζάρια μέ σκοπό τήν ἐπίλυση μιᾶς διαμάχης ἢ τή λήψη ἀπόφασης γιά

διάφορες ἐνέργειες (τήν ἀπενεργοποίηση μιᾶς παγίδας, τήν ὑπερπήδηση ἑνός ἐμποδίου, κ.τ.λ.). Ἐπόμενες συναντήσεις ξεκινοῦν στό σημεῖο, ὅπου σταμάτησε τό προηγούμενο παιχνίδι. Τέτοια παιχνίδια μπορεῖ νά συνεχίζονται ἐπί χρόνια. Κάποιοι παίκτες χρησιμοποιοῦν ἕνα σύστημα πού λέγεται «Live Action Role Play»²¹ (LARP) στό ὁποῖο οἱ παίκτες ἐφαρμόζουν οἱ ἴδιοι προσωπικά τούς ρόλους τῶν «χαρακτήρων» τους. Κάποιες φορές ντύνονται καί ἀνάλογα.

Τό ἱστορικό πλαίσιο στό ὁποῖο τό Dungeons & Dragons παίζεται συνήθως εἶναι μία προ-επιστημονική ἐποχή. Τά ὄπλα εἶναι κοντάρια καί τόξα. Κάποιοι «χαρακτήρες» μπορεῖ νά ἔχουν παραφυσικές (τηλεπαθητικές κ.ἄ.) δυνάμεις, ἄλλοι μποροῦν νά χρησιμοποιοῦν μαγεία.

Οἱ παίκτες εἶναι συνήθως ἔφηβοι καί νέοι ὡς 30 χρονῶν ἀλλά καί μεγαλύτεροι. Οἱ διοργανωτές τέτοιων παιχνιδιῶν ἰσχυρίζονται ὅτι «...οἱ παίκτες μπορεῖ νά εἶναι πάνω ἀπό τό κανονικό ἐπίπεδο ἐξυπνάδας, δημιουργικότητας καί φαντασίας καί ἴσως ἄτομα αὐτοῦ τοῦ ἐπιπέδου ἔλκονται ἀπό τά παιχνίδια αὐτά. Ἴσως πάλι, παίζοντας τό παιχνίδι ἀναπτύσσονται οἱ ἱκανότητες αὐτές...».

Πολλοί νεότεροι παίκτες συναντιῶνται γιά νά παίξουν μιᾶ φορά τήν ἐβδομάδα. Ἄλλοι, μιᾶ ἢ δύο φορές τό μήνα. Ἡ συνάντηση μπορεῖ νά διαρκέσει ἔως 6 ὥρες.

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΡΟΛΩΝ. R.P.G.

Ἡ στάση τῶν Χριστιανῶν Γονέων στός Η.Π.Α. καί τό ἐξωτερικό.

Ἀπό τά τέλη τῆς δεκαετίας τοῦ '70, τά παιχνίδια αὐτά βρέθηκαν ὑπό τό πρίσμα ἔντονης κριτικῆς ἀπό πιστούς χριστιανικῶν ὁμολογιῶν καί Ἐνώσεις Γονέων, πού κατηγοροῦσαν τά R.P.G. ὅτι ἔχουν ἀποκρουστικό περιεχόμενο καί ὀδηγοῦν τούς ἀνθρώπους σέ ἐγκληματικές πράξεις ἢ αὐτοκτονία. Τό D&D δίνει τή δυνατότητα σέ ἕνα παίκτη νά διαλέξει τό ρόλο τοῦ «καλοῦ καί νομοταγῆ» ἢ νά ἐπιλέξει ἕναν ἀνίηθικο, ἐγκληματικό καί καταστροφικό χαρακτήρα.

Τόν Ἰούνιο τοῦ 1982, ὁ Irving Rullig, ἕνας νεαρός μαθητής, φανατικός παίκτης τῶν R.P.G., αὐτοκτόνησε μέ πυροβόλο ὄπλο. Μετά τήν αὐτοκτονία του, ἡ μητέρα του, Patricia Pulling, ἴδρουσε τήν B.A.D.D. (Bothered about Dungeons & Dragons²²). Κατά τούς ὑποστηρικτές τῶν R.P.G.: «Ὁ Irving ἦταν ἀπογοητευμένος ἐπειδή εἶχε πρόβλημα μέ τήν ἐκλογή του στό σχολικό συμβούλιο, ἦταν συναισθηματικά διαταραγμένος καί θαύμαζε τόν Ἀδόλφο Χίτλερ».

17. «Μάγοι τῆς Ἀκτῆς».

18. «Κυρίαρχος τοῦ Παιχνιδιοῦ».

19. «Κυρίαρχος τῆς Φυλακῆς», «Παραμυθᾶς», «Διαιτητής».

20. Non-player character. «Χαρακτήρας», πού δέν παίζει στό παιχνίδι.

21. R.P.G. πραγματικῶν ἐνεργειῶν.

22. «Ἀνήσυχος μέ τό D&D».

Ἡ μητέρα του, ἀφοῦ βεβαιώθηκε ὅτι ὁ θάνατος τοῦ γιου τῆς προῆλθε ἀπὸ τὴν ἐνασχόλησή του μὲ τὸ Dungeons and Dragons καὶ ἀφοῦ διαπίστωσε ὅτι βασιική εὐθύνη στὴν ἐμπλοκή του εἶχε κάποια δασκάλα του, ξεκίνησε δικαστικές ἐνέργειες ἐναντίον τῆς καὶ στή συνέχεια δραστηριοποιήθηκε ἐναντίων τῶν R.P.G.

Τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1985, ἡ B.A.D.D. συνεργάστηκε μὲ ἕναν ἀκόμη φορέα ἐνημέρωσης κατὰ τῶν R.P.G., τὴν N.C.T.V. (National Coalition on Television Violence²³) καὶ ἐξέδωσαν τὸ «Press Release from Washington²⁴». Ὁ πρόεδρος τοῦ N.C.T.V., Δρ. Thomas Radedki, ψυχίατρος στοῦ πανεπιστήμιου τοῦ Illinois School of Medicine, δήλωνε στοῦ δελτίου ὅτι: «...Οἱ ἀποδείξεις -περὶ τῆς αὐτοκτονίας- στίς ὑποθέσεις αὐτές εἶναι ἄκρως ἐντυπωσιακές. Δέν ἔχω καμιά ἀμφιβολία ὅτι τὸ παιχνίδι Dungeons & Dragons ὠθεῖ τοὺς νέους νὰ σκοτώνουν τὸν ἑαυτό τους καὶ ἄλλους. Τὸ παιχνίδι αὐτὸ εἶναι μίᾶ ἀτέρμονη συμπλοκή καὶ ἐπίδειξη βίας. Παρόλο ὅτι εἶμαι βέβαιος ὅτι οἱ ὑπεύθυνοι τοῦ T.S.R. δέν ἔχουν τὴν πρόθεση νὰ βλάψουν, τὰ παιχνίδια τους προξενοῦν αὐτὸ ἀκριβῶς. Ἐχοντας βασιστεῖ σὲ συνεντεύξεις παικτῶν καὶ στοῦ ἴδιου τὸ ἴλικό τῶν παιχνιδιῶν, μπορῶ νὰ πῶ μὲ βεβαιότητα ὅτι αὐτὸ τὸ παιχνίδι ἐθίζει τοὺς παῖκτες στὴ βία καὶ προκαλεῖ αὐξημένη βίαιη συμπεριφορά...».

Ἄλλος φορέας, πού ἀντιδρᾷ δραστήρια στὰ παιχνίδια αὐτὰ εἶναι ἡ Cult Crime Action Network (C.C.A.N.)²⁵. Ἡ C.C.A.N. διαπιστώνει ὅτι τὰ R.P.G. εἰσάγουν τοὺς νέους στὸν ἀποκρυφισμό.

Στὰ τέλη τῆς δεκαετίας τοῦ '80, τὰ R.P.G. εἶναι καὶ πάλι στοῦ προσκήνιο ἐνῶ τὸ 1990 κατηγοροῦνται ἐπὶ πλέον ὅτι προκαλοῦν στοὺς παῖκτες ψυχικές διαταραχές -πολλαπλῆς προσωπικότητας καὶ διχασμοῦ προσωπικότητας²⁶- καὶ ὅτι σχετίζονται μὲ κακοποίηση ἀτόμων στὴ διάρκεια σατανιστικῶν τελετῶν²⁷. Χριστιανικές κοινότητες στίς Η.Π.Α. κατηγοροῦν τὸ D&D γιὰ ἀναφορές σὲ κανιβαλισμὸ καὶ σαδισμό.

Τὸν Ἰούνιο τοῦ 1996, ἐταιρία παραγωγῆς R.P.G. στὴν Ἰταλία κατηγορεῖται ὅτι προωθεῖ παιχνίδια πού ὠθοῦν τοὺς νέους στὴν αὐτοκτονία, καὶ διαστρέφουν τὴ διάνοια.

Παραθέτουμε ἀπόψεις δημοσιογράφων καὶ συγγραφέων γιὰ τὰ R.P.G. στίς Η.Π.Α.

Πολλὰ ἔχουν γραφεῖ γιὰ τὰ R.P.G. σὲ βιβλία, περιοδικὰ ἢ ἔχουν παρουσιαστεῖ στὴν τηλεόραση. Πολ-

λά ἀπὸ τὰ βιβλία πού πραγματεύονται θέματα ὅπως ὁ Σατανισμὸς καὶ ὁ Ἀποκρυφισμὸς, ἀναφέρονται κατὰ κανόνα στὰ παιχνίδια αὐτὰ.

Joan Hake Robie: «Τὸ Dungeons & Dragons δέν εἶναι παιχνίδι. Πολλοὶ τὸ θεωροῦν σάν ἕνα ἐγχειρίδιο διδασκαλίας θεμάτων ὅπως: Φρενοβλάβειας, ἀνθρωποκτονίας, βλασφημίας τῶν Θεῶν, σεξουαλικῶν διαστροφῶν, πορνείας, ὁμοφυλοφιλίας, νεκρομαντείας καὶ σατανολατρείας... ».

Neil Anderson καὶ Steve Russo: «Τὰ R.P.G. ἐπηρεάζουν ἀρνητικὰ τὴν προσωπικότητα ἐνός ἀνθρώπου καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ τὸν κάνουν δεκτικὸ σὲ σατανικές ἐπιρροές...».

Bob Larson (παρουσιαστής talk show): «Συχνὰ νέοι πού παρουσιάζονται στὴν ἐκπομπή μου, ἀναφέρουν ὅτι τὰ R.P.G. εἶναι ὑπεύθυνα γιὰ τὴν εἰσαγωγή τους στοῦ Σατανισμοῦ».

Johanna Micaelsen: «...τὰ R.P.G. εἰσάγουν στὴ βία καὶ στὸν ἀποκρυφισμό».

Rus Wise: «...ἔχουμε σχολιάσει τὰ προβλήματα, πού συνιστοῦν τὴν ἐμπλοκή μὲ τὸν Σατανᾶ. Εἶτε ἐξαπατηθούμε ἀπὸ... τὴ ροκ μουσική, τὰ μέντιουμ ἢ τὸ Dungeons & Dragons, τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ἡ ἴδια ἐξάρτηση ἀπὸ τὸν ἀποκρυφισμό».

Οἱ «Ἐκδόσεις Chick» (Η.Π.Α.) κυκλοφοροῦν ἕνα cartoon μὲ τὸ ὄνομα «dark Dungeons», πού περιγράφει τὴν ἐμπλοκή μιᾶς νέας γυναίκας στὸν ἀποκρυφισμό μέσῳ τῶν R.P.G., ὅπου καὶ παρουσιάζεται ἡ ἀδυναμία πολλῶν παικτῶν νὰ διακρίνουν μεταξὺ τῶν R.P.G. «ἡρώων» καὶ τῆς πραγματικότητας.

Ἀκόμη, πολλοὶ χριστιανοὶ συγγραφεῖς ἀποδέχονται τὴν ἄποψη ὅτι τὰ R.P.G. ἔχουν πληθώρα κοινῶν στοιχείων μὲ τὴ Λατρεία Wicca.

Στίς 7 καὶ 8 Ἀπριλίου 1997 ἡ ραδιοφωνικὴ ἐκπομπή «Περιπέτειες στὴν Ὀδύσεια», τοῦ σταθμοῦ «Focus on the Family»²⁸ δρομολόγησε ἐπεισόδια πού ἔδωκαν στοῦ στόχαστρο τὰ R.P.G. Ἡ «Ὀδύσεια» εἶναι ραδιοφωνικὴ ἐκπομπή πού ἀπευθύνεται σὲ παιδιά καὶ ἐφήβους. Καὶ στὰ δύο ἐπεισόδια ὁ Dr. James Dobson, ἀπευθυνόμενος στὰ παιδιά, τοὺς νέους καὶ τοὺς γονεῖς τους, ἔκρουσε τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου ὑπογραμμίζοντας ὅτι «...οἱ παῖκτες διαμορφώνονται τελικὰ μὲ βάση τὸν "χαρακτήρα" πού διαλέγουν νὰ ἀντιπροσωπεύσουν στοῦ παιχνίδι». Καὶ συνέχισε λέγοντας ὅτι «...γιὰ νὰ παίξουν οἱ παῖκτες τὸ παιχνίδι σωστά, συχνὰ ἔχουν ἀνάγκη νὰ ἐντρυφήσουν σὲ πρακτικές μυστικισμοῦ καὶ μαγείας. Κάποιοι παῖκτες ἀναφέρθηκαν στὴν ἐμπολοκή τους σὲ δαιμονολατρία καὶ σατανισμό».

Μέ τίς ἐλάχιστες αὐτές πληροφορίες γύρω ἀπὸ ἕνα ὀξύτατο καὶ ἰδιαίτερα ἐκτεταμένο παγκόσμιο φαι-

23. «Ἐθνικός Συνασπισμὸς κατὰ τῆς Βίας στὴν Τηλεόραση».

24. «Δελτίο Τύπου ἀπὸ τὴν Οὐάσιγκτον».

25. «Δίκτυο Δραστηριοποίησης κατὰ τῆς Ἐγκληματικότητας τῶν Σεκτῶν».

26. «Multiple Personality Disorder» καὶ «Dissociative Identity Disorder».

27. Satanic Ritual Abuse.

28. «Ἐστίαση στὴν Οἰκογένεια».

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Ἄγία Παρασκευή, 3 Ὀκτωβρίου 2003

Πρὸς Τεχνοεκδοτική,

Κύριοι,

Στό 142^ο τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ «Ἡλεκτρολόγος» (Σεπτέμβριος 2003), στή σελίδα ἐγγραφῆς συνδρομητῶν, διαπιστώσαμε μέ ἐκπληξη ὅτι προσφέρετε ὡς δῶρο, μέ τήν ἐγγραφή νέου συνδρομητῆ, βιβλίο μέ τίτλο «Ὁδηγός Ὁμοιοπαθητικῆς γιά τήν Οἰκογένεια».

Μετά τήν διαπίστωση αὐτή, ἐπιθυμοῦμε νά σᾶς ἐνημερώσουμε γιά τήν ἐν λόγω μέθοδο.

Ἡ Ὁμοιοπαθητική, μία ἀπό τίς λεγόμενες ἐναλλακτικές θεραπείες τῆς Νέας Ἐποχῆς, δημιουργεῖ στίς μέρες μας σύγχυση. Καί τοῦτο γιατί ἀρκετοί καταφεύγουν σ' αὐτήν χωρίς νά γνωρίζουν σαφῶς περί τίνος πρόκειται. Ἔτσι ὑπάρχει ὁ κίνδυνος ἡ Ὁμοιοπαθητική νά δράσει σάν γέφυρα πού θά ὀδηγήσει ἀνύποπτους ἀνθρώπους στίς ἀνατολικές θρησκείες καί τόν ἀποκρυφισμό, γιατί ἐκεῖ θεμελιώνονται οἱ ἐναλλακτικές θεραπείες.

Ἡ Ὁμοιοπαθητική -ἡ διδασκαλία καί οἱ πρακτικές της- δέν καλύπτεται ἀπό τήν ἐπιστημονική δεοντολογία, ἀλλά προϋποθέτει πίστη σέ διαφορετική κοσμολογία, θεολογία καί ἀνθρωπολογία ἀπό αὐτήν πού ὁ Δυτικός Πολιτισμός καί ἡ σύγχρονη ἐπιστημονική σκέψη προσφέρουν, κάτι πού συμβαίνει καί μέ τό σύνολο τῶν λεγομένων ἐναλλακτικῶν θεωριῶν, πρακτικῶν καί θεραπειῶν.

Μεγάλος κίνδυνος γιά τά ἀνυποψίαστα θύματα εἶναι τό γεγονός ὅτι, πέραν τῆς ἀντιεπιστημονικῆς της διάστασης, ἡ Ὁμοιοπαθητική εὐκόλα προλειάει τό ἔδαφος γιά τήν ἀποδοχή καί ἄλλων ἀντιστοιχῶν θεωριῶν, μέ κίνδυνο τήν ἐμπλοκή σέ ὁμάδες καί τήν ἐνασχόληση μέ πρακτικές ὁργανώσεις, πού ἐντάσσονται στό σύνδρομο τῆς Νέας Ἐποχῆς τοῦ Ὑδροχόου (New Age) καί ἔχουν ἀποδειχθεῖ ἐπικίνδυνες γιά τήν προσωπικότητα τοῦ ἀνθρώπου καί συχνά γιά τή σωματική του ὑπόσταση.

Πιστεύουμε, ὅτι μετά τήν παρούσα ἐνημέρωση θά σταματήσετε τήν διανομή τοῦ ἐν λόγω βιβλίου Ὁμοιοπαθητικῆς, πού ἐξ ἄλλου καμία σχέση δέν ἔχει μέ ἕνα τεχνικό ἔντυπο ὅπως ὁ «Ἡλεκτρολόγος».

νόμενο θά κλείσουμε σήμερα αὐτή τή μικρή ἐνημέρωση. Τό πρόβλημα καί στή χώρα μας παραμένει τεράστιο καθὼς οἱ πολυεθνικές πού προωθοῦν τήν «ψυχολογία» τῶν παιδιῶν καί τῶν νέων μας εἶναι ἀδίστακτες καί οἱ ἐγχώριοι ἀντιπρόσωποί τους ἀναπαράγουν τό πρόβλημα. Μέχρι στιγμῆς στή χώρα μας

Ἄγία Παρασκευή, 11 Αὐγούστου 2003

Πρὸς Βιβλιοπωλεῖα Κόσμος/Φλωρᾶ

Κύριοι,

Σχετικά μέ τό προγραμματιζόμενο ἐκ μέρους σας «Σεμινάριο γιά τήν Ἐπιμόρφωση Καθηγητῶν», στά πλαίσια τῆς «Ἐκθέσεως Ξενόγλωσσου Βιβλίου» (Ξενοδοχεῖο Holiday Inn, Κυριακή, 31/8/2003) στή διάρκεια τοῦ ὁποίου θά πραγματοποιηθεῖ ὁμιλία μέ θέμα: «**Feng Shui. Ἡ ἐφαρμογή τῆς ἀρχαίας κινεζικῆς γνώσης χωροθεσίας στήν ἐπαγγελματική ζωή σήμερα**», ἐπιθυμοῦμε νά σᾶς ἐνημερώσουμε ὅτι ἡ ἐν λόγω μέθοδος, ἀδιάσπαστα συνδεδεμένη μέ τήν θρησκευτική λατρευτική ζωή καί πρακτική ἀνατολικῶν θρησκειῶν, χρησιμοποιεῖται σήμερα ἀπό ὁργανώσεις πού ἐντάσσονται στό σύνδρομο τῆς Νέας Ἐποχῆς τοῦ Ὑδροχόου (New Age) καί συμμερίζονται τά πιστεύω τοῦ ἀποκρυφισμοῦ καί τῆς παραθρησκείας.

Ἡ μέθοδος Feng Shui -ἡ διδασκαλία καί οἱ πρακτικές της- δέν καλύπτονται ἀπό τήν ἐπιστημονική δεοντολογία, ἀλλά προϋποθέτουν πίστη σέ διαφορετική κοσμολογία, θεολογία καί ἀνθρωπολογία ἀπό αὐτήν πού ὁ Δυτικός Πολιτισμός καί ἡ σύγχρονη ἐπιστημονική σκέψη προσφέρουν, κάτι πού συμβαίνει καί μέ τό σύνολο τῶν λεγομένων ἐναλλακτικῶν θεωριῶν, πρακτικῶν καί θεραπειῶν.

Θά πρέπει νά ὑπογραμμίσουμε ὅτι, πέραν τῆς ἀντιεπιστημονικῆς της διάστασης, ἡ μέθοδος Feng Shui εὐκόλα προλειάει τό ἔδαφος γιά τήν ἀποδοχή καί ἄλλων ἀντιστοιχῶν θεωριῶν μέ κίνδυνο τήν ἐμπλοκή σέ ὁμάδες καί τήν ἐνασχόληση μέ πρακτικές ὁργανώσεις πού ἐντάσσονται στό σύνδρομο τῆς Νέας Ἐποχῆς καί ἔχουν ἀποδειχθεῖ ἐπικίνδυνες γιά τήν προσωπικότητα τοῦ ἀνθρώπου καί συχνά γιά τή σωματική του ὑπόσταση.

Θά πρέπει, τέλος, νά ὑπογραμμισθεῖ ὅτι ἡ ἐν λόγω μέθοδος ἀποτελεῖ **θρησκευτική** πρακτική, στά πλαίσια ἀνατολικῶν θρησκειῶν καί ὡς ἐκ τούτου ἡ ἐνασχόληση μέ αὐτήν εἶναι ἀσυμβίβαστη μέ τήν Ὁρθόδοξη Χριστιανική πίστη.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ., Ἀθανάσιος Νεοφώτιστος

καμία ὁργανωμένη ἐνημέρωση δέν ἔλαβε χώρα παρά μόνον μεμονωμένες φωνές εὐαίσθητοποιημένων συνεργατῶν. Τό πρόβλημα πού δημιουργεῖται στή ψυχὴ τῶν νέων ἀπό τήν ἐνασχόληση μέ τά R.P.G. εἶναι στό ἐπίπεδο τῶν ψυχοναρκωτικῶν καί τῶν ἐξαρτησιογόνων οὐσιῶν. Ἐλπίζουμε νά ἐπανέλθουμε σύντομα.

ΝΕΑ ΕΚΔΟΣΗ

ΚΩΝ/ΝΟΥ Σ. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗ: Καθηγητού Πανεπιστημίου Πατρών

ΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΥΠΑΡΞΗ

Πεντάτομη έκδοση του Ίερού Γυναικείου Ήσυχαστηρίου "ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ" - Μήλεια Ἀττικής:

ΤΟΜΟΣ Α΄: Σχόλια στά Εὐαγγέλια τῆς Κυριακῆς - Β΄ Ἔκδοση βελτιωμένη - Ἀθήναι 2001, σελ. 295.

ΤΟΜΟΣ Β΄: Σχόλια στοὺς Ἀποστόλους τῆς Κυριακῆς - Ἀθήναι 2001, σελ. 407.

ΤΟΜΟΣ Γ΄: Σχόλια στά Εὐαγγέλια καί τοὺς Ἀποστόλους τῶν Δεσποτικῶν καί Θεομητορικῶν ἑορτῶν - Ἀθήναι 2001, σελ. 269.

ΤΟΜΟΣ Δ΄: Σχόλια στά Εὐαγγέλια τῶν ἑορτῶν Ἀγίων - Ἀθήναι 2003, σελ. 407.

ΤΟΜΟΣ Ε΄: Σχόλια στοὺς Ἀποστόλους ἑορτῶν Ἀγίων - Ἀθήναι 2003, σελ. 384.

ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ἡ σειρά στά κεντρικά βιβλιοπωλεῖα θρησκευτικῶν βιβλίων.

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΙ: Πίνονται στό τηλέφωνο τοῦ Ίεροῦ Ήσυχαστηρίου: 2295-98261.

Η ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΣΕΙΡΑΣ:

Πρόκειται γιά ἕναν Ὁρθόδοξο, Ἐκκλησιαστικό, Πατερικό καί ὑπαρξιακό σχολιασμό τοῦ Ἀποστολικοῦ καί Εὐαγγελικοῦ λόγου. Ἡ ἐν Χριστῷ σωτηριώδης Ἀλήθεια στηρίζει, ἀναστηλώνει καί διασώζει τήν κλονισμένη ὑπαρξή τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου.

Προσφέρεται μέ ἀπλό καί μεθοδικό τρόπο, ὡς βοήθημα:

1. Σέ κληρικούς, ἐκπαιδευτικούς καί λαϊκοὺς, πού ἀσχολοῦνται μέ τό κηρυκτικό, κατηχητικό καί ποιμαντικό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας καί
2. Σέ κάθε Ὁρθόδοξο χριστιανό, πού καλεῖται νά τροφοδοτήσει τήν ὑπαρξή του μέ τόν σωτηριώδη λόγο τοῦ Θεοῦ καί μέ τήν βοήθεια τῆς προσωπικῆς μαρτυρίας τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

Ραδιοφωνικές ἐκπομπές

Ἀπό τό Ραδιοφωνικό Σταθμό τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, 89,5 FM, μεταδίδονται οἱ ἐξῆς ἐκπομπές:

1) Ὁρθόδοξη Μαρτυρία καί Ζωή. Κάθε Τρίτη 6 - 6.30 μ.μ.

Ἐπιμελεῖται καί παρουσιάζει ὁ π. Κυριακός Τσουρός (Γραμματεὺς τῆς Σ.Ε. ἐπὶ τῶν αἰρέσεων). Ἐπαναλαμβάνεται ἡ ἐκπομπή στό νυκτερινό πρόγραμμα 1 - 1.30 π.μ.

2) Σεμινάριο Ὁρθόδοξου Πίστεως. Κάθε Τετάρτη 5.05 - 6 μ.μ.

Παραγωγός: Π.Ε.Γ. (Πανελλήνια Ἐνωση Γονέων γιά τήν προστασία τοῦ Ἑλληνορθόδοξου Πολιτισμοῦ, τῆς Οἰκογενείας καί τοῦ Ἀτόμου). Παρουσιάστρια: κ. Αἰκατερίνη Ἀναγνωστοπούλου. Ἐπαναλαμβάνεται ἡ ἐκπομπή στό νυκτερινό πρόγραμμα 1 - 2 π.μ.

3) Ἐκκλησία καί Ἐκκλησίες, Αἰρέσεις καί παραθρησκεία. Κάθε Παρασκευή 5.30 - 6 μ.μ.

Παραγωγός: Π.Ε.Γ., σέ συνεργασία μέ τή Σ.Ε. ἐπὶ τῶν αἰρέσεων. Παρουσιάστρια: κ. Αἰκατερίνη Ἀναγνωστοπούλου. Ἐπαναλαμβάνεται ἡ ἐκπομπή στό νυκτερινό πρόγραμμα 3.30 - 4 π.μ.

4) Ὁρθοδοξία καί κακοδοξία. Κάθε Πέμπτη 8 μ.μ.

Ἐπιμελεῖται καί παρουσιάζει ὁ Ἀρχιμ.π. Δανιήλ Γούβαλης.

Ἱστοσελίδα τῆς ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ: www.ecclesia.gr, e-mail: iera-synodos@ecclesia.gr

Ἱστοσελίδα τῆς Π.Ε.Γ.: www.ppu.gr.

ΚΟΥΠΙΟΝΙ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΣ

Πρός ΠΕΓ
Μεσογείων 429
Άγια Παρασκευή, Τ.Κ. 153 43
Τηλ.: 210-60.82.271, 210-63.96.665

Παρακαλώ νά μου στείλετε τό/ά βιβλίο/α .....

στην παρακάτω διεύθυνση μου:

Έπώνυμο: ..... Όνομα: .....
Όδος: ..... Αριθμός: ..... Τ.Κ.: .....
Πόλη: ..... Τηλ.: .....

Παρακαλώ όπως μου αποσταλούν επί αντικαταβολή.

Ό παραγγέλλον
.....

Ό ΔΙΑΛΟΓΟΣ κυκλοφορεί και αποστέλλεται ΔΩΡΕΑΝ.

ΚΟΥΠΙΟΝΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΜΑΣ*

Πρός ΠΕΓ
Μεσογείων 429
Άγια Παρασκευή, Τ.Κ. 153 43
Τηλ.: 210-60.82.271, 210-63.96.665

Παρακαλώ, μέ ενδιαφέρει νά μου αποστέλλετε τό περιοδικό «ΔΙΑΛΟΓΟΣ» στην παρακάτω διεύθυνση μου:

Έπώνυμο: ..... Όνομα: .....
Όδος: ..... Αριθμός: ..... Τ.Κ.: .....
Πόλη: ..... Τηλ.: .....

* Συμπληρώνεται σέ περίπτωση αλλαγής διεύθυνσως ή έγγραφης νέου παραλήπτου.